

Handläggare
Annika Lotterberg, Gunilla
Axenbo, Ingrid OlssonTill
Utbildningsnämnden
2015-09-21

Tertialrapport Tertial 2 2015 för Utbildningsnämnden

Förslag till beslut

1. Tertialrapport 2 2015 med delårsrapport per den 31 augusti godkänns. Rapporten överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Nämnden föreslår att kommunstyrelsen godkänner föreslagen budgetjustering med totalt 6,8 mnkr för bidrag till fristående förskola med hög hyra, se bilaga 2.
3. Förslag till omslutningsförändringar motsvarande totalt 158,1 mnkr godkänns, se bilaga 2.
4. Kista gymnasium byter från och med den 1 juli 2016 namn till Stockholms byggt tekniska gymnasium.
5. Beslutet justeras omedelbart.

Tony Mufic
UtbildningsdirektörInger Pripp
GrundskoledirektörJan Holmquist
GymnasiedirektörAstrid Norderfeldt
AvdelningschefLena Holmdahl
AvdelningschefCatharina Lebel
T.f. avdelningschefKatarina Arkehag
T.f. avdelningschef

Innehåll

I	Sammanfattande analys	4
1.1	Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	4
1.1.1	KF:s inriktningsmål 1: Ett Stockholm som håller samman	4
1.1.2	KF:s inriktningsmål 2: Ett klimatsmart Stockholm	5
1.1.3	KF:s inriktningsmål 3: Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	6
1.1.4	KF:s inriktningsmål 4: Ett demokratiskt hållbart Stockholm	9
1.2	Läsanvisning	10
2	Förskola	12
2.1	Nämndens mål: Alla barn i förskola lär och utvecklas i en trygg och pedagogisk miljö	12
2.1.1	Godkännande av fristående förskolor och pedagogisk omsorg	12
2.1.2	Öka andelen förskollärare	13
2.1.3	Utvärdering av kommunala förskolor	14
2.1.4	Förskolesummit 2015	14
2.1.5	SETT-mässan	15
2.2	Ekonomisk uppföljning	15
3	Grundskola och grundsärskola	16
3.1	Nämndens mål: Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning	16
3.1.1	Analys av den kommunala grundskolans resultat	17
3.1.2	Arbete för att nå målen	25
3.2	Nämndens mål: Alla elever har en god lärmiljö	30
3.2.1	Trygghet och studiero	30
3.3	Nämndens mål: Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar	32
3.3.1	Elevernas inflytande	32
3.4	Nämndens mål: Eleverna upplever och deltar i kulturlivet	33
3.5	Övrigt - grundskola och grundsärskola	34
3.5.1	Skolpliktsbevakning	34
3.5.2	Kommunikation med fristående verksamheter och insyn i fristående skolor	34
3.5.3	Skolval 2015	35
3.5.4	Utvärdering av stadens grundskolor	35
3.6	Ekonomisk uppföljning	36
4	Gymnasieskola och gymnasiesärskola	40
4.1	Nämndens mål: Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning	40
4.1.1	Måluppfyllelse gymnasieskola	41
	Måluppfyllelse gymnasiesärskola	49
4.1.2	Arbete för att nå målen	50
4.2	Nämndens mål: Alla elever har en god lärmiljö	56
	Förbättra i studieron i stadens skolor	56
4.2.1	Frånvaro	56
4.3	Nämndens mål: Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar	57
4.3.1	Brukarenkäten	57
4.4	Nämndens mål: Alla stadens ungdomar 16-18 år studerar eller arbetar	59
4.4.1	Samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen	59
4.5	Nämndens mål: Eleverna upplever och deltar i kulturlivet	62
4.6	Övrigt - gymnasieskola och gymnasiesärskola	62
4.6.1	Slutlig antagning till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan	62

4.7	Ekonomisk uppföljning	65
5	Förvaltningsgemensamma frågor.....	70
5.1	Nämndens mål: I samtliga verksamheter integreras jämställdhets-, mångfalds- och barnrättsperspektiv	70
5.1.1	Arbetsgrupp för mänskliga rättigheter.....	70
5.1.2	HBQT-satsning.....	71
5.1.3	Ytterstadssatsningen	71
5.1.4	Program för ökad delaktighet.....	73
5.2	Nämndens mål: Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare.....	73
5.2.1	Personal- och kompetensförsörjning.....	74
5.2.2	Karriärvägar för lärare	76
5.2.3	Deltid till heltid	77
5.2.4	Sjukfrånvaro	77
5.2.5	God arbetsmiljö och hälsa.....	78
5.2.6	Lönebildning.....	78
5.2.7	Praktikplatser och feriearbete.....	79
5.3	Nämndens mål: Det ekonomiska resultatet är i balans	79
5.3.1	Ekonomisk uppföljning - nämnd och övergripande verksamhet.....	80
	Analys av balansräkning och resultaträkning	80
	Strategiskt viktiga projekt.....	84
5.3.2	Lokaler	85
5.3.3	Upphandling och inköp.....	86
5.4	Nämndens mål: Skolgårdsytor och gymnastiksalar görs tillgängliga för alla stockholmare	86
5.5	Nämndens mål: Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö.....	87
5.5.1	Klimatsmarta måltider och ekologiska inköp	87
5.5.2	Elanvändning.....	87
5.6	Nämndens mål: Skolan är säker och trygg.....	88
5.7	Övriga gemensamma uppdrag	88
5.8	Synpunkter och klagomål.....	88

Bilagor

Bilaga 1 Schablonggrundande barn och elever samt interkommunala T2 2015

Bilaga 2 Obligatoriska bilagor UtbN T2 2015

Bilaga 3 Anslagsenheter T2 2015

Bilaga 4 Bokslutsbilagor UtbN T2 2015

Bilaga 5 Målstruktur 2015, med bedömning av måloppfyllelse

1 Sammanfattande analys

1.1 Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden uppnår flera av kommunfullmäktiges mål och i hög grad bidrar till att kommunfullmäktiges mål för stadens verksamheter uppnås. De i verksamhetsplanen angivna uppdragen och aktiviteterna genomförs som planerat och en mängd insatser pågår, som anknyter till de av nämnden prioriterade områdena.

1.1.1 KF:s inriktningsmål 1: Ett Stockholm som håller samman

Till detta inriktningsmål hör huvuddelen av utbildningsnämndens mål och indikatorer. För grundskola och gymnasieskola finns i denna rapport utfall på indikatorer som rör elevernas kunskapsresultat samt brukarunderökningarna. Även om resultaten i några fall förbättras eller är lika jämfört med föregående år, uppnås i de flesta fall inte årsmålen helt. Nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål, men förvaltningen bedömer del att målet delvis uppnås. Av kommunfullmäktiges fem mål för verksamhetsområdet bedöms fyra av fem uppfyllas delvis.

Förskola

I samverkan med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna utvecklar utbildningsförvaltningen stadsgemensamma principer för karriärvägar för förskolans personal, samt tar fram en kompetensförsörjningsstrategi för att öka andelen legitimerade förskollärare. Samarbetet har lett fram till inrättandet av arbetsgrupper som har undersökt avgångsorsaker samt genomfört fokusgrupper för att fånga upp framgångsfaktorer och möjligheter till kompetensutveckling.

Under året har 5 nystartade fristående förskolor och genererat 218 nya förskoleplatser. Permanenta utökningar på redan befintliga förskolor har gett ett totalt tillskott på 134 nya förskoleplatser på 10 förskolor.

Grundskola

Betygsresultaten i årskurs 9 är något splittrade. Andelen elever som är behöriga till yrkesprogram är på samma nivå som 2014. Andelen elever som nått kunskapskraven i samtliga ämnen har haft en relativt kraftig uppgång i år, liksom det genomsnittliga meritvärdet. Det genomsnittliga meritvärdet är det högsta någonsin och andelen som nått kunskapsmålen i samtliga ämnen är högre än den varit den senaste tioårsperioden.

Resultatspridningen mellan skolor utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar är fortsatt stor. Elever som går på skolor med gynnsamma socioekonomiska förutsättningar har i stort sett haft oförändrade resultat, medan elever som går på skolor med mindre gynnsamma socioekonomiska förutsättningar har en trend mot försämrade resultat. Sett över en dryg tioårsperiod ökar resultatskillnaderna kontinuerligt mellan skolor med höga och låga resultat.

Den största utmaningen för att förbättra betygsresultaten och öka likvärdigheten är att höja resultaten för pojkar på skolor med minst gynnsamma socioekonomiska förutsättningar. Den här skillnaden i behörighet mellan flickor och pojkar finns alltså inte när det gäller skolor med mer gynnsamma socioekonomiska förutsättningar. Detta utgör ett viktigt underlag för vad förvaltningen ska fokusera på i sitt fortsatta arbete.

Förvaltningen behöver hålla fast vid det långsiktiga, systematiska utvecklingsarbete som är påbörjat med ett fåtal prioriterade insatser för att uppnå effektiv skolutveckling. Det kompensatoriska uppdraget är fortsatt viktigt för att öka likvärdigheten mellan skolorna, mellan elever, och att ytterligare utveckla det kollegiala lärandet. Ett annat angeläget område är den fortsatta utvecklingen av mottagande och undervisning för nyanlända elever.

Gymnasieskola

Stadens gymnasieskolor uppvisar stora skillnader i sina resultat. Totalt 83 procent av eleverna erhöll examensbevis. Den genomsnittliga betygspoängen för elever med examensbevis är 15,5, en liten ökning jämfört med förra läsåret, och för studiebevis är genomsnittet 9,0, en minskning jämfört med förra året.

Av alla elever uppnådde 78 procent minst betyget godkänt i samtliga kurser, en minskning med en procentenhet jämfört med förra året. För examensbevis och studiebevis sammantagna sjönk andelen elever med minst betyget godkänt till 64 procent, en minskning med tre procentenheter från i fjol. Av elever med avgångsbetyg har 89 procent också erhållit ett examensbevis.

Fler gymnasieelever uppnår högre betygspoäng samtidigt som något fler elever får en ökad andel icke godkända betyg, ett viktigt perspektiv att följa upp i fortsatta analyser.

Flickor har, liksom tidigare år, generellt sett högre måluppfyllelse än pojkar men skillnaden mellan pojkarnas och flickornas resultat har minskat något. Pojkarnas betygspoäng och andel godkända kurser har ökat medan flickornas resultat är oförändrade eller minskar något.

Under året har förvaltningen fortsatt att utveckla former för uppföljning av introduktionsprogrammen. Även gymnasiesärskolans resultat följs upp, med hjälp av betyg, resultat från brukarenkät och olika pedagogiska bedömningar. Uppföljningen ska vara underlag för diskussion till stöd för pedagogisk utveckling.

1.1.2 KF:s inriktningsmål 2: Ett klimatsmart Stockholm

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden kommer att uppnå angivna mål.

Ett svinnprojekt har avslutats, som bland annat visat på att majoriteten av de cirka 20 deltagande skolorna minskat sitt matsvinn med minst 10 procent. Arbetssättet som prövats inom projektet kommer successivt att spridas till flera skolor. Ytterligare utbildningsdagar om

klimateffektiva måltider och ekologiska inköp planeras. Andelen ekologiska livsmedel uppgår för närvarande till cirka 28 procent.

Förvaltningen har arbetat för att sänka energiförbrukningen och prognosen är att det nuvarande årsmålet på 35 kWh/kvm kommer att uppnås.

1.1.3 KF:s inriktningsmål 3: Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden kommer att uppnå målen.

Arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen utvecklar och fördjupar samarbetet på flera nivåer. Förvaltningens yrkesråd har utökats med en representant från arbetsmarknadsförvaltningen. Utbildningsförvaltningen har fått en lista över identifierade bristyrken och utbildningar avseende några av dessa genomförs redan idag på stadens gymnasieskolor. Studie- och yrkesvägledningen inför övergången till andra utbildningar för studerande inom sfi behöver utvecklas. Arbetsmarknadsförvaltningen återkommer med förslag på hur ett strukturerat samarbete kan se ut kring utveckling av vuxenutbildningar inklusive bristyrken och vägledning.

Ett projekt - Stockholms unga studerar och arbetar - gemensamt för arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen, har godkänts av Svenska ESF-rådet. Målgrupp är ungdomar 15-19 år som riskerar att inte påbörja och/eller fullfölja sina gymnasiestudier. Projektet innebär en förstärkning av förvaltningarnas ordinarie verksamhet och samarbete.

Huvudansvaret för aktivitetsansvaret ligger på arbetsmarknadsförvaltningen. Arbetet med att nå och informera aktuella ungdomar sker i samverkan mellan skolslussen och arbetsmarknadsförvaltningen.

Under perioden har 74 ungdomar anställts för feriearbete inom förvaltningen och 8 av dem rekryterades ur prioriterade grupper, varav 4 angav en funktionsnedsättning i sin ansökan.

Hittills under 2015 har 52 praktiktillfällen genomförts vid utbildningsförvaltningen, av de aspiranter som arbetsmarknadsförvaltningens jobbtorg matchat. Samarbetet mellan förvaltningarna intensifieras för att öka antalet genomförda praktiktillfällen men också med målsättning att hitta placeringar för personer med funktionsnedsättning.

Ekonomisk uppföljning

Riktvärdet för förbrukningen är 66,7 procent till och med augusti. Förvaltningens totala förbrukning är 65,5 procent vilket bedöms som rimligt. Till hösten väntas kostnaderna öka då verksamheterna växer i takt med befolkningsökningen.

Prognos per verksamhetsområde, inklusive kapitalkostnader

Driftverksamhet, Netto, mnkr	VP 2015	Bokfört tom augusti T2	Riktvärde 66,7%	Prestations- förändring	Avvikelse prognos augusti T2	Avvikelse prognos april T1
Förskola	2 293,4	1 473,2	64,2%	-6,6	3,5	0,0
Grundskola inkl fritidshem	9 832,8	6 585,1	67,0%	506,5	-28,9	-34,2
Grundsärskola	358,9	175,4	48,9%	35,9	60,5	39,0
Gymnasieskola	2 475,1	1 614,1	65,2%	2,7	0,9	-15,3
Gymnasiesärskola	181,6	114,4	63,0%	8,1	-6,0	-6,4
Nämnd och övergripande	342,9	179,1	52,2%	0,0	35,2	9,2
Netto	15 484,7	10 141,2	65,5%	546,6	65,2	-7,8
Resultatfond från 2014					266,1	266,1
Resultatfond till 2016					-256,3	-258,2
Totalt resultat					75,0	0,0

Investeringar, mnkr	91,0	27,7			0,0	
----------------------------	-------------	-------------	--	--	------------	--

Nämnden redovisar per den 31 augusti ett prognostiserat resultat efter fond om 75,0 mnkr. Före resultatfond prognostiseras ett överskott om 65,2 mnkr. Överskottet beror främst på att budgeterade reserver till stor del väntas bli outnyttjade samt att kostnaderna för tilläggsbelopp/verksamhetsstöd beräknas bli 10,0 mnkr lägre jämfört med budget.

I prognosen har hänsyn tagits till beräknade prestationsförändringar och begärda budgetjusteringar. Nämnden begär budgetjustering för ökade kostnader till följd av bidrag till enskilda förskolor med hög hyra om 6,8 mnkr.

Kostnader för projekten GSIT 2.0 samt Skolplattformen har beviljats av kommunfullmäktige med 45,0 mnkr respektive 175,0 mnkr för 2015.

Underskottet inom grundskola om 28,9 mnkr beror främst på att kostnaden för integrerade särskoleelever redovisas under grundskola medan budgeten ligger inom grundsärskola. Inga resultatenheter riskerar att avvecklas till 2016 och 20 av förvaltningens 35 anslagsenheter har möjlighet att bli inrättade som resultatenheter.

Grundsärskolan redovisar ett överskott om 60,5 mnkr. Överskottet beror i huvudsak på att kostnader för särskoleelever som är integrerade i grundskolan redovisas under verksamhetsområde grundskola och därför belastar den verksamheten istället för grundsärskolan.

Gymnasieverksamheten prognostiserar ett överskott om 0,9 mnkr före resultatdispositioner, vilket är en förbättring jämfört med tertialrapport 1 då prognosen pekade på ett underskott om

15,3 mnkr. Förbättringen beror på outnyttjade budgetmedel för lärlingsverksamhet då det varit svårt att få tag i lärlingsplatser, minskade kostnader för lokaler, ökade intäkter för interkommunala elever samt ökade statsbidrag. Gymnasieskolorna i egen regi är fortsatt mycket försiktiga i sin prognossättning och endast en skola prognostiserar överskott. Ingen av förvaltningens 11 resultatenheter ser ut att avvecklas till 2016. Av 18 anslagsenheter bedöms 4 enheter kunna bli resultatenheter 2016.

Gymnasiesärskolan i egen regi prognostiserar ett underskott om 6,0 mnkr och det beror främst på ökade kostnader för skolskjuts för ensamåkande elever samt ökade kostnader för timförhyrning av idrottslokaler.

Under respektive verksamhetsområde redogörs vidare för över- och underskott.

Förändringar av relevantantalet jämfört med kommunfullmäktiges budget innebär en ökning av prestationerna med 546,6 mnkr. Med prestationsförändring avses förändringar av barn- och relevantantal. Prestationsförändringarna redovisas under respektive verksamhetsområde. Samtliga barn- och relevantantal är prognoser för hela året. Prognoserna över schablonggrundande antal barn, elever och studerande återfinns i bilaga 1.

Efter att månadsavläsningar infördes för grundskola och fritidshem har förvaltningen konstaterat att grundskolan har en stor elevrörlighet vid skolstart. Det gör att avläsningen den 31 augusti, för perioden juli och augusti, inte får med samtliga elever. Problemen att inte få med samtliga elever har visat sig vid samtliga augusti-avläsningar sedan införandet.

Antal stockholmselever* i grundskola och gymnasieskola, egen regi samt andra huvudmän

Grundskola	VB 2014	Andel %	VP 2015	Andel %	Prognos T2 2015	Andel %
I Stockholms skolor	64 067	75,2 %	66 610	74,7 %	66 380	74,7 %
I fristående skolor	19 947	23,4 %	21 300	23,9 %	21 283	23,9 %
I annan kommun	1 231	1,4 %	1 230	1,4 %	1 280	1,4 %
Totalt i grundskola	85 245	100 %	89 140	100 %	88 943	100 %
Gymnasieskola	VB 2014	Andel %	VP 2015	Andel %	Prognos T2 2015	Andel %
I Stockholms skolor	11 662	46,2 %	11 700	46,1 %	11 540	45,7 %
I annan kommun	3 580	14,2 %	3 580	14,1 %	3 575	14,1 %
I fristående skolor	9 994	39,6 %	10 100	39,8 %	10 155	40,2 %
Totalt i gymnasieskola	25 236	100 %	25 380	100 %	25 270	100 %

*exklusive grundsärskola och gymnasiesärskola

**inklusive fristående specialskolor och internationella skolor

Obligatoriska bilagor återfinns i bilaga 2. Resultatenheter redovisas i bilaga 2 och anslagsenheter i bilaga 3. Bokslutsinformation finns i bilaga 4.

Planerad användning av de socioekonomiska medlen

Inför arbetet med verksamhetsplan 2015 hade skolorna i uppdrag att beskriva resursanvändningen, inklusive de socioekonomiska medlen. Av beskrivningarna i verksamhetsplanerna framgår bland annat att grundskolor med höga socioekonomiska anslag använder medlen framförallt till en högre personaltäthet. Det innebär att skolorna har fler lärare, ofta generellt mindre grupper, ibland trelärarsystem och möjlighet att organisera undervisningen på ett flexibelt sätt. Skolorna har även fler specialpedagoger, övriga pedagoger samt utökad personalstyrka inom elevhälsan.

En del av stödet används till specifika insatser riktade till elever med utländsk bakgrund, då den andelen oftast är hög. Detta innefattar bland annat lärare i förberedelseklasser och svenska som andraspråk, extra modersmålslärare, studiehandledning, tolkar, simundervisning och att visa det svenska samhället. Gymnasieskolor med höga socioekonomiska anslag använder i första hand medlen till olika former av kompletterande stödinsatser och extra tid för lärare eller elever. Det kan handla om exempelvis en generell högre personaltäthet, flexibla studie- och schemaanpassningar, enskild handledning och repetition av kurser. Under året genomför förvaltningen en fördjupad analys av vad det socioekonomiska stödet har använts till, som ska redovisas i samband med verksamhetsberättelsen.

1.1.4 KF:s inriktningsmål 4: Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Utbildningsnämnden bedöms i hög grad bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål och målen för verksamhetsområdet.

En handlingsplan för hur ett barnrättsperspektiv på ett tydligare sätt kan integreras i förvaltningens verksamhet ska tas fram. Under hösten kommer förvaltningen att initiera samarbete med rådet för mänskliga rättigheter och dess kansli.

Under året har förvaltningen beställt tillgänglighetsåtgärder i publika lokaler i ett antal grund- och gymnasieskolor. Samtidigt pågår ett stort antal tillgänglighetsprojekt utifrån tidigare beställningar till SISAB. Tillgänglighetsanpassning införlivas också i skolgårdsprojekt.

Förvaltningen har kartlagt tillsvidareanställda lärare som saknar upp till 30 högskolepoäng till lärarexamen/lärarlegitimation, och är aktuella för vidareutbildning. En mall för handlingsplan för att uppnå behörighet har tagits fram.

Arbete har påbörjats med åtgärder för att erbjuda goda villkor till lärare att stanna kvar i yrket efter pensionsålder.

Utbildningsförvaltningen har utnyttjat 846 av de 895 statsbidragen som beviljats för vårterminen 2015 för förstelärare. Platserna är fördelade på 631 i grundskolan (inklusive det särskilda bidraget till skolor i så kallade utanförskapsområden), 158 i gymnasieskolan och 8 på Språkcentrum. Grundskolan har två lektorat och gymnasieskolan 18.

Den totala sjukfrånvaron har ökat något jämfört med föregående tertial och uppgick den sista juni till 6 procent för kvinnor och 4 procent för män. Arbetet med sjukfrånvaro på enheterna skiljer sig åt beroende på vilken problembild man identifierat. Vissa skolor arbetar med systematiskt arbetsmiljöarbete med inriktning mot friskvård, bemanning och arbetsbelastning. Andra skolor arbetar inriktat på rehabiliteringsprocessen tillsammans med företagshälsovård och HR-kontaktperson på förvaltningen.

För att ytterligare stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet har förvaltningen utarbetat rutiner och uppföljningar. Forskningsprojektet PAUS – om proaktivt hälsoarbete, stresshantering och hälsopromotion fortlöper under året med avslut 2016.

Ett antal av de indikatorer som är kopplade till mål 4.2, Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor, gäller frågor ur medarbetarenkäten som genomförs i september. Försämrats resultaten är det risk att målet inte uppnås helt, och en annan bedömning av måluppfyllelsen kan därför bli aktuell i verksamhetsberättelsen.

1.2 Läsanvisning

Tertialrapporterna med helårsprognoser är en del av den löpande uppföljningen och baseras i huvudsak på prognostiserade avvikelser mot budget och verksamhetsmål. I tertialrapporterna ska kortfattat redovisas hur och i vilken mån nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål. Nämnden redogör för uppnådda resultat och analyserar eventuella avvikelser för verksamhet och ekonomi jämfört med verksamhetsplanen och de förväntade resultaten. Vid befarade avvikelser mot budget eller mot nämndens mål för verksamhetsområdena ska nämnden redovisa de åtgärder som planeras eller har vidtagits för att hålla beslutad budget och uppnå målen.

I bilaga 5 framgår målstrukturen 2015, för kommunfullmäktige och utbildningsnämnden. Bilagan visar också bedömning av måluppfyllelse för kommunfullmäktiges inriktningsmål, kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområde och utbildningsnämndens mål.

Kommunfullmäktiges indikatorer ingår i bedömningen av målen. Nämnden för in periodens utfall och prognos för helåret för de indikatorer som har rapporteringsperiod tertial.

” = uppfylls helt/ = uppfylls delvis/ = uppfylls inte”. Vid avvikelse mellan beslutat årsmål och utfall/prognos ska avvikelsen för indikatorn kommenteras.

I budget fastställde kommunfullmäktige obligatoriska nämndindikatorer. Dessa är tvingande för respektive nämnd att följa upp. Nämndens egna indikatorer rapporteras på samma sätt. Nämndindikatorerna saknar S:t Erik-symbol.

Exempel på indikatorer

Indikator	KF-indikator	Periodens utfall	Utfall 2014	Prognos helår	Årsmål 2015	KF:s årsmål	Period
 Andel elbilar			18 %		10 %	10 %	2015
 Andel miljöbilar i stadens bilflotta		100 %	82 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 2 2015
 Andel miljöbränslen i stadens etanol- och biogasfordon		83 %	80 %	85 %	85 %	tas fram av nämnd	Halvår 1 2015

Kommunfullmäktiges aktiviteter beskrivs i verksamhetsplanen. Vid avvikelser för måluppfyllnad ska nämnden rapportera vilka aktiviteter som nämnden vidtar för att uppfylla målen. Nämndens egna aktiviteter rapporteras på samma sätt.

Aktivitet	KF-aktivitet som pågår	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbildningsnämnden ska påbörja ett arbete med att förbättra kunskap och medvetenhet om hbtq-frågor på skolorna		2015-01-01	2015-12-31	
 Uppdragen för kompetensnaven för yrkesintroduktion, individuella alternativ och praktik ska fastställas. Naven startar	Aktivitet som är avslutad	2015-01-01	2015-08-31	

2 Förskola

2.1 Nämndens mål: Alla barn i förskola lär och utvecklas i en trygg och pedagogisk miljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stockholms barn får en förskoleverksamhet av god kvalitet i enlighet med nationella och kommunala styrdokument.

Indikator	Periodens utfall	Utfall 2014	Prognos helår	Årsmål 2015	KF:s årsmål	Period
  Andel förskollärare av antal anställda		24 %		39 %	39 %	2015
  Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare		--		25 %	0 %	2015
  Andel nöjda föräldrar		87 %		87 %	85 %	2015
  Antal barn per grupp		14,9		16	16	2015
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)		4,8		4,9	4,9	2015

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden förbättra möjligheten att få barnomsorg på obekväm arbetstid.	2015-01-01	2015-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden utveckla uppföljningen av personal och bemanning i såväl kommunala som fristående förskolor	2015-01-01	2015-12-31	
  Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans utreda vilka krav man kan ställa på kommunala och fristående förskolor för att öka andelen förskollärare	2015-01-01	2015-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för modersmål, språkutveckling och flerspråkig verksamhet i förskolan och skolan.	2015-01-01	2015-12-31	
  Utbildningsnämnden ska, i samråd med kommunstyrelsen, se över och revidera riktlinjerna för godkännande av fristående utförare med särskilt fokus på bemanning och personalens utbildningsnivå	2015-01-01	2015-12-31	
  Kommunstyrelsen och utbildningsnämnden ska tillsammans utreda och ta fram förslag på en gemensam förskolekö	2015-01-01	2015-12-31	
  Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans ta fram riktlinjer för papperslösa barns rätt till förskola och skola	2015-01-01	2015-12-31	

2.1.1 Godkännande av fristående förskolor och pedagogisk omsorg

Under året har 61 nya ärenden kommit in. Ärendena har i huvudsak bestått av ansökningar om tillfälliga eller permanenta utökningar av förskoleplatser, tillfälliga utökningar i pedagogisk omsorg samt ett mindre antal ansökningar om att starta nya verksamheter.

Antalet nystartade förskolor uppgår till 5 stycken och har genererat 218 nya förskoleplatser. Permanenta utökningar på redan befintliga förskolor har gett ett totalt tillskott på 134 nya förskoleplatser på 10 förskolor.

Under året har nämnden avslagit ansökningar för 10 nya förskolor, samt dessutom avslagit 10 ansökningar om tillfälliga och permanenta utökningar inom befintliga förskolor. Huvudorsaken till avslagen på de nya ansökningarna gäller att sökande uppvisat bristande insikt i de krav som ställs på en huvudman utifrån skollagens och läroplanens krav. Vad gäller avslag på ansökan om tillfälliga och permanenta utökningarna så har de lokalmässiga förutsättningarna ofta varit alltför begränsade.

Tillsynsinspektion

Under första halvåret 2015 har 86 tillsynsinspektioner genomförts, varav 69 vid fristående förskolor och 17 vid enskild pedagogisk omsorg. Utifrån de 69 tillsynsinspektionerna har tillsynsbeslut fattats i 40 tillsynsärenden och 125 förelägganden, 22 anmärkningar utdelats samt 22 avstående från ingripande. Därutöver har nämnden fattat beslut om att förena föreläggande med vite i fem ärenden för tre huvudmän.

Förvaltningen har även genomfört 28 uppföljningar av tidigare fattade tillsynsbeslut.

Utifrån de 17 tillsynsinspektionerna som genomförts av enskild pedagogisk omsorg har tillsynsbeslut fattats i 14 ärenden och 3 uppföljningar har genomförts, av tidigare fattade tillsynsbeslut.

Anmälningar

Som en del i tillsynsarbetet kommer det in anmälningar mot fristående förskolor, enskild pedagogisk omsorg och fristående friliggande fritidshem. En anmälan används som en indikator i risk- och väsentlighetsanalys av vilka enheter som ska prioriteras för tillsynsinspektion. Förvaltningen har hittills tagit emot 57 anmälningar, lika många som under samma period 2014. De vanligaste anmälningsgrunderna rör barnsäkerhet och tillsyn över barn. Anmälningarna har renderat i 20 avslutade tillsynsutredningar, vilka lett till 1 föreläggande samt 3 avståenden från ingripande.

2.1.2 Öka andelen förskollärare

Utbildningsförvaltningen har av kommunfullmäktige fått fortsatt uppdrag att, i samverkan med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna, se över och utveckla stadsgemensamma principer för karriärvägar för förskolans personal. I uppdraget ingår att ta fram en kompetensförsörjningsstrategi för att öka andelen legitimerade förskollärare. Samarbetet har lett fram till inrättandet av arbetsgrupper som har undersökt avgångsorsaker samt genomfört fokusgrupper för att fånga upp framgångsfaktorer och möjligheter till kompetensutveckling.

För att utveckla uppföljningen av andelen förskollärare och säkerställa att alla barn nås av undervisning ledd av förskollärare, kommer arbetet med kompetensverktyget KOLL att

intensifieras för de kommunala förskolorna och den digitala egenkontrollen att införas för de fristående förskolorna.

Antalet förskolor som får stöd för sina vikariekostnader när medarbetare studerar på distans till förskollärare ökar, liksom andelen deltagare från fristående förskolor. I år deltar cirka 250 personer i stadens satsning, en ökning med närmare 100 procent jämfört med 2014. Av de 250 personerna är 38 procent från fristående förskolor, vilket är en ökning i jämförelse med 2014 då 24 procent deltog från fristående förskolor.

Stadens satsning på att vidareutbilda barnskötare till förskollärare är en viktig insats för att öka andelen förskollärare i kommunala och fristående förskolor på sikt.

2.1.3 Utvärdering av kommunala förskolor

Under perioden april - juni 2015 har utvärderingar genomförts av totalt 25 förskoleavdelningar i stadsdelsnämndsområdena Östermalm, Farsta och Hässelby-Vällingby.

Utvärderingen av de kommunala förskolorna i Stockholm har under perioden 2015 - 2016 ett särskilt fokus på styrning och ledning av verksamheten och Stockholms stads kvalitetsindikator. Syftet med kvalitetsindikatorn är att den ska fungera som ett av flera underlag för utvärdering av verksamhetens resultat i förhållande till läroplanens mål. Förskolechefen har ett övergripande ansvar för förskolans kvalitetsarbete och i detta ingår Stockholms stads kvalitetsindikator.

Utvärderingen visar bland annat att ledningen bör ge förutsättningar för personalen att gemensamt diskutera och tolka innebörden av olika begrepp i läroplanen och i kvalitetsindikatorn. Ledningen bör även ge tydligare återkoppling till varje arbetslag efter genomförd självvärdering i kvalitetsindikatorn. Vid utvärderingarna konstaterades att 7 av de 25 avdelningar som granskats saknade förskollärare som leder undervisningen. Andelen förskollärare per avdelning kommer att följas upp i kommande utvärderingar.

2.1.4 Förskolesummit 2015

Under två dagar i juni arrangerade Stockholms stad i samarbete med Stockholms universitet Förskolesummit, ett möte mellan teori och praktik på den hittills största nationella konferensen om förskola i Sverige. Drygt 1 500 deltagare och 35 föreläsare samlades, som tillsammans möjliggjorde 25 föreläsningar och 13 utställningar. Både nationella och internationella forskare föreläste kring olika teman under konferensen.

Förvaltningen har genomfört en enkätundersökning för att utvärdera konferensen. En stor majoritet (94 procent) av de svarande tyckte att staden borde genomföra liknande arrangemang i framtiden.

Deltagarna hade en hög aktivitet på sociala medier. Båda dagarna trendade #förskolesummit på Twitter i Sverige- och Stockholmsflödet. Även på Instagram fanns ett stort intresse.

Genom nya medier spred sig därmed Förskolesummiten till betydligt fler än deltagarna och även utanför Stockholms gränser. Summiten bevakades bland annat av Utbildningsradion, Stockholms universitet samt fackpress. Den hemsida som använts för summiten har efter genomförandet byggts om till en informativ webbplats. Där samlas bland annat artiklar, filmade föreläsningar och foton som kan användas för kompetens- och verksamhetsutveckling.

2.1.5 SETT-mässan

Scandinavian Educational Technology Transformation (SETT) är Skandinavians största mäs sa och konferens inom det moderna och innovativa lärandet med hjälp av IKT (informations- och kommunikationsteknik). Under tre dagar i april genomfördes mässan i Kista i samverkan med Rektorsakademin. Den tredje dagen hade fokus på förskola och användande av IKT som ett verktyg i förskolans verksamhet. Stadens monter fylldes den aktuella dagen av korta öppna föreläsningar med fokus på förskola och aktiviteter för yngre barn. Mässans dag för förskola hade flest besökare av de tre dagarna.

2.2 Ekonomisk uppföljning

Förskola

	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhetsavdelning	Övrig verksamhet	Summa budget	Prest. justering	Budgetjustering	Prognos	Avvikelse
Fristående	2 618,3	0	48,3	-373,2	2 293,4	-6,6	6,8	2 290,0	3,5
Totalt	2 618,3	0	48,3	-373,2	2 293,4	-6,6	6,8	2 290,0	3,5

Analys av utfallet

Förskoleverksamheten prognostiserar ett överskott om 3,5 mnkr jämfört med budget. Det beror på främst på ökade intäkter för diplomatbarn, minskade kopieringskostnader samt lägre kostnader för verksamhetsstöd. Kompetenshöjande insatser inom förskolan har dock ökade kostnader.

Prestationsförändringar

Antalet stockholmsbarn i fristående förskolor beräknas uppgå till 19 576, vilket är 316 barn färre än i kommunfullmäktiges budget. Jämfört med antalet barn i verksamhetsplan 2015 är det 184 barn färre. Schablonbudgeten minskar därför med 6,6 mnkr.

Budgetjustering

Nämnden begär budgetjustering för ökade kostnader till följd av bidrag till enskilda förskolor med hög hyra om 6,8 mnkr.

Omslutningsförändringar

Verksamhetsområde förskola redovisar omslutningsförändringar om sammanlagt 5,9 mnkr i ökade kostnader och intäkter. Dessa avser projekten utveckling av egenkontroll, digitalisering av kvalitetsindikatorn samt Förskolesummit.

3 Grundskola och grundsärskola

3.1 Nämndens mål: Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Lärare har höga förväntningar på eleverna, utgår alltid från läroplanens mål och kunskapskrav och arbetar utifrån beprövad erfarenhet eller vetenskaplig grund. Lärarna planerar gemensamt och eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot, hur undervisningen ska genomföras och vilka olika former för redovisning och bedömning som kommer att användas.

Återkopplingen till eleverna är en central del i undervisningen. Bedömning i formativt syfte, med avsikten att stärka elevens lärande, används både för att synliggöra och stödja elevernas kunskapsutveckling samt för att kontinuerligt bedöma, utveckla och förbättra undervisningen.

Kvalitativa analyser av resultat genomförs på alla nivåer för att utveckla verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall 2014	Prognos helår	Årsmål 2015	KF:s årsmål	Period
● Andel elever i årskurs 6 som uppnått målen i alla ämnen	82,1 %	80 %		81 %	81%	2015
◆ Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen	78,3 %	78 %		79 %	78 %	2015
◆ Andel elever som är behöriga till nationella program	85,7 %	86 %		88 %	88 %	2015
● Andel legitimerade lärare i grundskolan*		86,4 %		61 %	61%	2015
● Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 3	93 %	92 %		93 %	--	2015
◆ Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i svenska/ svenska som andraspråk i åk 3	94 %	94 %		95 %	--	2015
◆ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 6	93 %	94 %		96 %	--	2015
◆ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 6	96 %	96 %		97 %	--	2015
◆ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 9	84 %	88 %		91 %	--	2015
◆ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska i åk 9	95 %	95 %		96 %	--	2015
● Meritvärde i årskurs 9	239,8 Poäng	234 Poäng		235 Poäng	--	2015

Kommentar: Meritvärdet är i indikatorn baserat på 17 ämnen.

* Till och med 2014 gällde indikatorn andel behöriga lärare

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden förbättra möjligheten att få barnomsorg på obekväm arbetstid.	2015-01-01	2015-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för modersmål, språkutveckling och flerspråkig verksamhet i förskolan och skolan.	2015-01-01	2015-12-31	
  Utbildningsnämnden ska revidera riktlinjerna för fritidsklubbarna i syfte att säkerställa måltidernas kvalitet	2015-01-01	2015-12-31	
  Utbildningsnämnden ska ta fram rutiner och stöd för att möjliggöra relevant och tillförlitlig uppföljning av gruppstorlek på stadens fritidshem	2015-01-01	2015-06-30	
  Kulturnämnden ska i samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra en lässatsning	2015-01-01	2015-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samverkan med utbildningsnämnden utveckla stadens modell för skolsimmet med målet att alla barn ska kunna simma och klara simkravet i grundskolans betygssystem	2015-01-01	2015-12-31	
  Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans ta fram riktlinjer för papperslösa barns rätt till förskola och skola	2015-01-01	2015-12-31	
 Fortsatt implementering av och uppföljning av planen för utveckling av fritidshem och Skolverkets allmänna råd	2015-01-01	2015-12-31	
 Arbetet med att implementera it-strategin för ett bättre lärande fortsätter	2014-01-01	2015-12-31	
 Kartlägga skolornas elevhälsoarbete (organisation, rutiner och rektors uppdrag till elevhälsoteamet)	2015-01-01	2015-12-31	
 Följa upp skolornas arbete och insatser av elevhälsoarbete	2015-01-01	2015-12-31	
 Intensifiera implementeringen av Kvalitetsprogram för elevhälsoarbetet	2015-01-01	2015-12-31	

3.1.1 Analys av den kommunala grundskolans resultat

Sammanfattning och reflektioner

Betygsresultaten i årskurs 9 är något splittrade. Andelen elever som är behöriga till yrkesprogram är på samma nivå som 2014 och har haft en fallande trend de senaste fem åren. Andelen elever som nått kunskapskraven i samtliga ämnen och det genomsnittliga meritvärdet har haft en relativt kraftig uppgång såväl i år som 2014. Det är mycket positivt att det genomsnittliga meritvärdet är det högsta någonsin och att andelen som nått kunskapsmålen i samtliga ämnen är högre än den varit den senaste tioårsperioden.

Det genomsnittliga meritvärdet har även ökat i årskurs 6 till 8, och de två senaste åren har ökningen varit stor, vilket förvaltningen ser mycket positivt på. Samtidigt kan höjningen av meritvärdet delvis förklaras av övergången till ett nytt betygssystem med lärare i årskurs 6 som har börjat sätta betyg och som inledningsvis kan ha tillämpat betygsskalan med försiktighet, men som nu med större säkerhet behärskar betygssystemet. Även andelen elever som nått kunskapskraven i samtliga ämnen har en positiv trend i dessa årskurser. För andelen behöriga till yrkesprogram är nivån stabil i årskurs 6 och 7, medan det finns en positiv trend i årskurs 8.

När det gäller resultaten på de nationella proven är det främst resultaten i matematik i årskurs 9 som utmärker sig genom att ha försämrats sedan 2013. Det finns sedan 2011 även en viss nedåtgående trend i svenska som andraspråk. Det finns ännu inte några publicerade medelbetyg i de enskilda ämnena och därför kommer förvaltningen i verksamhetsberättelsen att närmare studera betygsresultaten i matematik i jämförelse med tidigare år. Eftersom svårighetsgraden i nationella prov kan variera mellan olika år ska slutsatser utifrån dessa resultat göras med försiktighet. Några jämförelsesiffror med riket är ännu inte publicerade för 2015, men tidigare år har Stockholms stads resultat legat något över eller på rikets genomsnitt. I årskurs 3 har resultaten i nationella prov varit relativt konstanta de tre senaste åren och i årskurs 6 är resultaten för 2015 ungefär på samma nivå som 2014.

Resultatspridningen mellan skolor utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar är fortsatt stor. Elever som går på skolor med gynnsamma socioekonomiska förutsättningar har i stort sett haft oförändrade resultat, medan elever som går på skolor med mindre gynnsamma socioekonomiska förutsättningar har en trend mot försämrade resultat. I år har situationen inte förändrats i någon större utsträckning. Sett över en dryg tioårsperiod ökar resultatskillnaderna kontinuerligt mellan skolor med höga och låga resultat.

Skolverket lyfter fram att skillnaderna mellan skolors resultat på nationell nivå har ökat under lång tid. Skolverkets egna analyser och tillgänglig forskning visar att familjebakgrundens betydelse för skolresultat är fortsatt stor men har inte ökat sedan slutet av 1990-talet. Däremot har skillnaderna mellan olika skolors genomsnittliga resultat ökat kraftigt – det har skett en fördubbling de senaste 20 åren. Det har även skett en ökad skolsegregation mellan skolor när det gäller elevsammansättningen utifrån socioekonomisk och utländsk bakgrund. Ökade skolskillnader riskerar framöver att genom kamrateffekter, som är viktiga i synnerhet för lågpresterande elever, och lärarförväntningar leda till att utbildningen blir mindre likvärdig för olika samhällsgrupper. Skolverket bedömer att det är troligt att det också har skett en ökad uppdelning utifrån mer svårfångade variabler som elevernas studiemotivation och stöd från hemmet. Redan idag kan Skolverket se att betydelsen av vilken skola en elev går i har blivit avsevärt större sedan slutet av 1990-talet. Att skolorna har blivit mer homogeniserade har noterats även i Stockholms skolor. Tendensen är att de elever som har bäst studieresultat i störst utsträckning lämnar skolor med störst utmaningar och istället väljer andra skolor.

Flickor har fortsatt bättre resultat än pojkar. Skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat i årskurs 9 är ungefär på samma nivå som 2014 (beroende på vilket resultatmått man utgår ifrån). För andelen elever behöriga till yrkesprogram i årskurs 9 är skillnaden mellan flickor och pojkar helt och hållet koncentrerad till skolor med minst gynnsamma socioekonomiska förutsättningar, vilket varit mönstret de två senaste åren.

Förvaltningen har därmed identifierat att den största utmaningen för att förbättra betygsresultaten och öka likvärdigheten är att höja resultaten för pojkar på skolor med minst gynnsamma socioekonomiska förutsättningar. Den här skillnaden i behörighet mellan flickor och pojkar finns alltså inte när det gäller skolor med mer gynnsamma socioekonomiska

förutsättningar. Den här iakttagelsen utgör ett viktigt underlag för vad förvaltningen ska fokusera på i sitt fortsatta arbete.

Förvaltningen behöver hålla fast vid det långsiktiga, systematiska utvecklingsarbete som är påbörjat med ett fåtal prioriterade insatser för att uppnå effektiv skolutveckling. Det kompensatoriska uppdraget är fortsatt viktigt för att öka likvärdigheten mellan skolorna, mellan elever, och att ytterligare utveckla det kollegiala lärandet. Satsningen på 15 fokusskolor för högre måluppfyllelse har under året utvidgats till att även omfatta ett antal F-6-skolor. Förvaltningen behöver fortsätta att följa upp och utvärdera utvecklingen av denna satsning för att säkerställa att den leder åt rätt håll. Förvaltningen har också påbörjat ett arbete med att göra fördjupade analyser av hur den socioekonomiska resurstilldelningen används för att skapa en bättre förståelse för resursfördelningens effekter. Ett annat angeläget område är att utveckla mottagande och undervisning för nyanlända elever och förvaltningen har under året inrättat en egen enhet inom grundskoleavdelningen för att systematisera mottagandet.

Betygsresultat

Det finns tre övergripande resultatmått i grundskolans årskurs 9: andel behöriga till yrkesprogram (gymnasieskolan), genomsnittligt meritvärde och andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen.

För behörighet till yrkesprogram krävs minst godkänt i matematik, engelska och svenska/svenska som andraspråk samt i ytterligare fem ämnen. Meritvärdet kan från och med 2014 beräknas på maximalt 17 ämnen, där ämnet moderna språk kan läggas till som ett 17:e ämne. Maximalt meritvärde är 340 poäng. I den officiella statistiken används dock fortfarande meritvärdet beräknat på elevens 16 bästa ämnen, maxvärde 320. Det är detta sistnämnda mått som används i tabellerna i denna rapport. Andel som uppnått kunskapskraven i alla ämnen beskriver om eleven har fått godkänt betyg i de ämnen som ingår i elevens utbildning.

Tabell 1: Betygsresultat totalt 2010–2015, årskurs 9, årsvärde, inom parentes riksgenomsnittet¹

Betygsmått	2011	2012	2013	2014	2015
Antal elever i år 9	5 959	5 647	5 302	5 412	5 342
Andel behöriga till yrkesprogram (procent)	88,0 (87,7)	85,9 (87,5)	87,4 (87,6)	85,7 (86,9)	85,7
Antal behöriga elever	5 244	4 851	4 634	4 638	4 578
Antal obehöriga elever	715	796	668	774	764
Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (procent)	77,0 (77,3)	74,6 (77,4)	75,2 (77,0)	77,0 (77,4)	78,3
Antal elever som nått målen i samtliga ämnen	4 588	4 213	3 987	4 167	4 183
Antal elever som inte nått målen i samtliga ämnen	1 371	1 434	1 315	1 245	1 159
Genomsnittligt meritvärde (16 ämnen)	223,7 (210,6)	221,9 (211,4)	222,4 (213,1)	225,2 (214,8)	230,7

¹ Resultaten för åren 2010-2014, källa: Skolverket, Siris. Resultaten för 2015 är preliminära och har hämtats från stadens system LIS/Infoview. De officiella resultaten som publiceras av Skolverket den 30 september kan avvika från de preliminära siffrorna, bland annat på grund av att sekretesskyddade elever inte är inkluderade i uppgifterna från LIS/Infoview.

Andelen elever behöriga till yrkesprogram är i år på samma nivå som 2014, men det finns en trend mot en minskad behörighet den senaste femårsperioden. Däremot ökar både andelen elever som nått kunskapskraven i samtliga ämnen och det genomsnittliga meritvärdet jämfört med föregående år, och ökningen av det genomsnittliga meritvärdet är stor. Även föregående år ökade båda dessa resultatmått tydligt. Det genomsnittliga meritvärdet blir också ännu högre än i ovanstående tabell om det baseras på 17 ämnen och uppgår då till 239,8 poäng.

Från och med 2013 finns resultatsammanställningar även för årskurs 6-8, se tabell 2 nedan. För samtliga årskurser har det genomsnittliga meritvärdet utvecklats positivt jämfört med tidigare år. Även andelen som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen har utvecklats positivt över tid för samtliga årskurser och i störst utsträckning för årskurs 7 och 8.

För andelen behöriga till yrkesprogram är resultaten för årskurs 6 och 7 stabila sedan 2013, och för årskurs 8 finns en positiv trend.

Tabell 2: Betygsresultat, årskurserna 6–8, 2013–2015

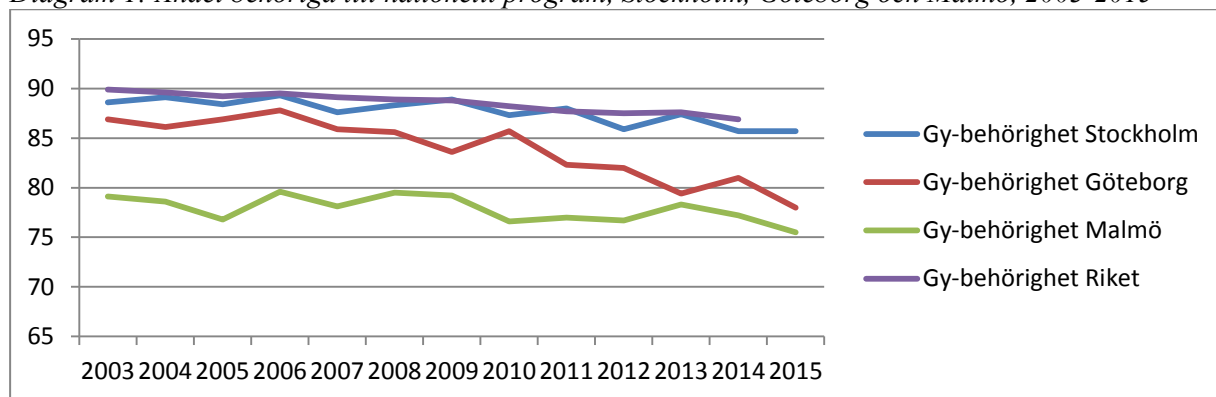
	2013	2014	2015
Årskurs 6			
Andel behöriga till yrkesprogram (procent)	88,8	88,1	88,6
Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (procent)	80,4	80,4	82,1
Genomsnittligt meritvärde (16 ämnen)	203	215,5	220
Årskurs 7			
Andel behöriga till yrkesprogram (procent)	83,6	84,8	84,4
Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (procent)	72,9	74,5	76,2
Genomsnittligt meritvärde (16 ämnen)	194	206*	212
Årskurs 8			
Andel behöriga till yrkesprogram (procent)	79,6	81,6	82,6
Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (procent)	67,2	71,0	72,9
Genomsnittligt meritvärde (16 ämnen)	199	208*	216

*OBS! Det finns inga beräkningar på 16 ämnen för 2014 i årskurs 7 och 8, och siffran är en uppskattning utifrån meritvärdet beräknat på 17 betyg beräknad på skillnaden mellan 16 och 17 ämnen 2015.

Betygsresultat i jämförelse mellan Stockholm, Göteborg och Malmö

För att jämföra resultaten över tid mellan Stockholm, Göteborg och Malmö används här måttet andelen behöriga elever till gymnasieskolans yrkesprogram, se diagram 1 nedan. Här framgår att Stockholm sedan drygt tio år tillbaka uppvisar högre resultat än både Göteborg och Malmö. Något resultat för riket år 2015 finns ännu inte publicerat. Behörigheten till gymnasieskolan ligger på samma nivå som förra året i Stockholm medan den har minskat både i Göteborg och Malmö.

Diagram 1: Andel behöriga till nationellt program, Stockholm, Göteborg och Malmö, 2003-2015

Resultat nationella prov

Nationella prov utgör centrala indikatorer för bedömning av måluppfyllelse. Nationella prov genomförs i årskurs 3, 6 och 9. Resultaten beräknas på något annorlunda sätt för å ena sidan årskurs 3 och å andra sidan årskurs 6 och 9, vilket gör att det inte går att jämföra mellan dessa årskurser. I årskurs 3 är resultaten ett genomsnitt av de elever som är godkända på delproven i respektive ämne. För årskurs 6 och 9 beräknas andelen elever som är godkända i förhållande till de elever som har deltagit i proven. Siffrorna för de nationella proven kommer från LIS/Infoview för samtliga år. I tabell 3 nedan visas resultaten för de nationella proven.

I en jämförelse mellan årskurs 6 och 9 är resultaten på samma nivå i svenska och engelska, men det finns en högre andel godkända i årskurs 6 i svenska som andraspråk och matematik.

Tabell 3: Andel elever som klarat minst godkäntnivån i nationella prov, årskurs 3, 6 och 9 2015

Ämne	Årskurs 3, 2015	Årskurs 6, 2015	Årskurs 9, 2015
Svenska/svenska som andraspråk	94	96	95
Svenska	96	98	98
Svenska som andraspråk	81	85	78
Matematik	93	94	84
Engelska	Genomförs ej	97	98
Naturorienterade ämnen	Genomförs ej	Frivilliga	91
Samhällsorienterade ämnen	Genomförs ej	Frivilliga	92

I årskurs 3 har resultaten i nationella prov varit relativt konstanta de tre senaste åren. I årskurs 6 är resultaten för 2015 ungefär på samma nivå som 2014. Den enda större skillnaden är att andelen godkända i svenska som andraspråk minskat från 88 till 85 procent, men årets resultat är fortfarande klart högre än 2013 då 80 procent var godkända. Jämförelserna ska göras med försiktighet eftersom svårighetsgraden mellan nationella prov mellan år och årskurser kan variera.

I tabell 4 redovisas resultaten för nationella prov i årskurs 9 över tid. De nationella proven genomförs i ett av NO-ämnena och SO-ämnena, men det är inte prov i samma ämnen för samtliga skolor. Proven i natur- och samhällsorienterade ämnen är nya sedan 2013.

Resultaten i matematik har försämrats sedan 2013 och det finns sedan 2011 en viss nedåtgående trend i svenska som andraspråk, medan det inte finns några riktiga mönster för övriga ämnen. Som redan noterats är det dock inte helt problemfritt att göra jämförelser över tid eftersom svårighetsgraden i proven kan variera.

Tabell 4: Andel elever som klarat minst godkäntnivån i nationella prov, årskurs 9, 2011 – 2015

Ämne	2011	2012	2013	2014	2015
Svenska	97	98	98	98	98
Svenska som andraspråk	85	82	77	79	78
Matematik	83	85	91	88	84
Engelska	98	97	97	98	98
Naturorienterande ämnen			89	91	91
Samhällsorienterade ämnen			93	93	92

Resultat i förhållande till socioekonomiskt index

Forskning och statistik visar att det finns ett tydligt genomsnittligt samband mellan elevers socioekonomiska bakgrund och framgång i skolan. Resultaten kan därför vidare analyseras mot bakgrund av vilka socioekonomiska förutsättningar som eleverna på en skola har. Ett lågt socioekonomiskt index på en skola innebär att skolan generellt har en gynnsam förutsättning för ett bra resultat, och ett högt index signalerar därmed att skolan har en ogynnsam förutsättning. Ett index på 100 är genomsnittet för Stockholms stad.

Skolornas index för 2015 är desamma som för 2014 då det på grund av sekretesskäl inte lämnats ut några elevuppgifter från SCB för 2015. Därmed har inte indexet kunnat beräknas.

Betygsresultat årskurs 9

Betygsresultaten för årskurs 9 analyseras nedan utifrån det socioekonomiska indexet med en uppdelning av skolorna enligt två olika principer. I den första uppdelningen har skolorna delats i fyra lika stora grupper (kvartiler) utifrån det socioekonomiska indexet. Hammarby-skolan, Hägerstensåsens skola, och Österholmsskolan är inte med i uppdelningen eftersom de har färre än 10 elever i årskurs 9. I den tredje kvartilen är spridningen i socioekonomiskt index mellan skolorna stor då det återfinns skolor såväl med mer som mindre gynnsamma förutsättningar i förhållande till Stockholms stad som helhet.

I den andra uppdelningen har grupperna fastställts utifrån fasta gränser och här är skolorna uppdelade i tre grupper: 1) skolor med lägre index än 40, 2) skolor med index mellan 40 och 200, och 3) skolor med index över 200. År 2015 fanns det 28 skolor i den första, 14 skolor i den andra och 18 skolor i den tredje gruppen. Även i denna uppdelning blir det relativt stor spridning mellan skolorna i socioekonomiskt index, och denna gång gäller det den andra gruppen.

Siffrorna i tabell 5 och 6 nedan är beräknade som skolornas genomsnitt, vilket inte tar hänsyn till hur många elever som går på varje skola. Resultatet i tabellerna blir därmed främst ett mått på hur resultaten mellan olika skolor varierar utifrån socioekonomiska förutsättningar.

För *andelen behöriga till yrkesprogram* är det inte några större förändringar jämfört med 2014 utifrån uppdelningarna. I uppdelningen i kvartiler har skolorna i den första kvartilen (skolor med mest gynnsamma socioekonomiska förutsättningar) försämrat sina resultat något. Även resultaten för skolor i den tredje kvartilen har minskat något, medan resultaten för skolorna i den andra och fjärde kvartilen i stort sett är oförändrade. I uppdelningen med fasta grupper har skolorna i samtliga grupperingar försämrat sina resultat.

Det kan tyckas märkligt att vi observerar förändringar i samtliga dessa grupperingar då de totala siffrorna för behörigheten är samma för 2014 och 2015. Det kan bero på att det är ett ovägt medelvärde där hänsyn inte tas till hur många elever som går på varje skola. Andelen elever som går på skolor med gynnsamma socioekonomiska förutsättningar är större 2015 jämfört med 2014, och eftersom dessa elever har en högre behörighet än genomsnittet förklarar det att situationen uppkommer.

Spridningen i resultat mellan skolorna utifrån detta perspektiv har således inte ökat.

Resultatmåttet *andelen elever som uppnått kunskapsmålen i samtliga ämnen* har förbättrats för Stockholms stad som helhet. För de olika kvartilerna varierar dock resultaten. Det finns en resultatförsämring för skolorna med mest gynnsamma socioekonomiska förutsättningar (kvartil 1). I den andra och fjärde kvartilen har resultaten markant förbättrats. I den fasta uppdelningen har det inte skett några större förändringar mellan 2014 och 2015. Sammantaget framträder dock bilden av att spridningen i resultat minskat mellan skolorna jämfört med föregående år.

Det *genomsnittliga meritvärdet* har förbättrats för samtliga kvartiler. I den fasta uppdelningen finns det en ökning för de två första grupperna, medan för skolorna med minst gynnsamma förutsättningar (mer än 200 i index) är nivån ungefär samma som tidigare år. Detta resultatmått visar på en något ökad spridning mellan skolorna utifrån deras socioekonomiska index, och det mönstret blir ännu tydligare om man också betraktar 2013 års resultat.

Sammantaget utifrån de olika resultatmåtteten får vi en bild av att spridningen i resultat är fortsatt stor, även om trenderna för de olika resultatmåtteten ser något olika ut, och också till viss del är beroende av vilken uppdelning som väljs.

Tabell 5: Betygsresultat, årskurs 9, 2013 – 2015 efter skolans socioekonomiska index (kvartiler), genomsnitt av skolresultat (ovägt medelvärde)

	Andel behöriga till yrkesprogram			Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen			Genomsnittligt meritvärde (16 ämnen)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Kvartil 1 (lägst index)	94,8	95,8	94,1	87,5	90,8	88,8	242	247	250
Kvartil 2	93,9	92,2	93,0	84,7	84,4	86,4	232	234	240
Kvartil 3	82,3	81,8	79,9	66,5	72,4	72,4	209	214	220
Kvartil 4 (högst index)	69,2	61,3	61,8	51,9	47,4	50,2	186	177	184

Tabell 6: Betygsresultat årskurs 9, 2013–2015 efter en fast uppdelning utifrån skolans socioekonomiska index (tre grupper), genomsnitt av skolresultat (ovägt medelvärde)

	Andel behöriga till yrkesprogram			Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen			Genomsnittligt meritvärde (16 ämnen)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Skolor med <40 i index	94,5	95,1	93,8	86,7	89,2	88,0	239	243	246
Skolor med 40-200 i index	87,5	83,9	82,9	72,4	75,4	76,1	218	219	227
Skolor med >200 i index	69,8	64,7	63,6	53,1	50,9	52,3	187	183	186

Bryts skolornas resultat ner ytterligare utifrån socioekonomiskt index framkommer också denna tudelning (tabell 7). Elever på skolor med ett lägre index än 100 (gynnsammare socioekonomiska förutsättningar än Stockholms stads genomsnitt) har över tid bara mindre förändringar i behörigheten till yrkesprogram, medan trenden för skolor med högre index än 100 (mindre gynnsamma förutsättningar än Stockholms stads genomsnitt) är negativ.

Även här ser vi en minskning på båda grupperna 2015 jämfört med 2014, men det förklaras också av att en större andel av eleverna går på skolor med under 100 i index 2015 jämfört med tidigare år. I år fanns 70 procent av eleverna på skolor med under 100 i index, och förra året var den andelen 64 procent. Tidigare år har andelen legat något över två tredjedelar av eleverna.

Tabell 7: Andel behöriga till nationellt program årskurs 9, 2011 – 2015 (ovägt medelvärde)

	2011	2012	2013	2014	2015
Skolor med <100 i index	94,5	93,7	93,5	93,7	92,7
Skolor med >100 i index	74,8	71,2	74,0	70,7	67,4

Spridning resultaten i årskurs 9

Spridningen i resultaten kan också åskådliggöras utan att ta hänsyn till socioekonomiska förutsättningar, utan istället studera om skillnaderna ökar mellan skolor med bra och mindre bra resultat. Här finns också möjlighet att göra lite längre tidsserier och vi väljer att fokusera på behörigheten till nationella program i årskurs 9. Det framgår tydligt att den hälft (kvartil 1 och 2) av skolorna som har högst resultat har haft marginella negativa förändringar i sin

resultatutveckling sedan 2005. En viss negativ trend de senaste åren kan dock noteras för skolorna i kvartil 2. Däremot finns det ett tydligt fall i resultat för den hälften (kvartil 3 och 4) av skolorna som haft lägst resultat. Trenden blir därför att avståndet mellan skolor som har högst respektive lägst resultat ökar, och även att spridningen i resultat mellan skolorna ökar.

Skillnader i resultat mellan flickor och pojkar

Skillnaden i betygsresultat mellan flickor och pojkar till flickornas fördel är tydlig i årskurs 9 (tabell 8). Mellan 2013 och 2014 minskade dock skillnaden mellan könen, och förutom för resultatmättet andel behöriga till yrkesprogram har könsskillnaden minskat ytterligare mellan 2014 och 2015.

Tabell 8: Betygsresultat årskurs 9 totalt 2011–2015, flickor och pojkar

		2011	2012	2013	2014	2015
Andel behöriga till yrkesprogram (%)	Flickor	89	87	89	86	87
	Pojkar	87	85	86	85	85
Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (%)	Flickor	79	78	78	78	79
	Pojkar	75	72	73	76	77,5
Genomsnittligt meritvärde	Flickor	233,2	232,3	233,8	235,7	239,1
	Pojkar	214,7	211,6	211,7	215,4	222,5

Skillnaderna i betygsresultat mellan flickor och pojkar följer samma mönster i årskurserna 6 till 8 som i årskurs 9, men i årskurs 6 till 8 är skillnaden mellan flickor och pojkar något större i andel elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen jämfört med i årskurs 9. Skillnaderna mellan könen för årskurs 6 till 8 är ungefär i samma storlek 2015 som de var 2014.

Det finns en tydlig socioekonomisk dimension för könsskillnaderna i årskurs 9 när det gäller behörighet till yrkesprogram. De två senaste åren är mönstret att det finns små skillnader mellan flickor och pojkar på skolorna med mest gynnsamma och medelgynnsamma socioekonomiska förutsättningar. Tidigare år (2011 till 2013) har det funnits skillnader mellan flickor och pojkar i den här kategorin skolor. Däremot finns det stora skillnader mellan flickor och pojkar, till pojkarnas nackdel, på skolorna med minst gynnsamma förutsättningar. När det gäller det genomsnittliga meritvärdet har dock flickor ett klart högre meritvärde i samtliga typer av skolor.

3.1.2 Arbete för att nå målen

Andel legitimerade lärare i grundskolan

Andelen legitimerade lärare skiljer sig åt mellan de olika grundskolorna. Skolorna har arbetat på olika sätt för att försöka öka andelen legitimerade lärare och för att lösa helheten i organisationen. Vissa skolor har lärare som håller på och kompletterar sina utbildningar för att uppnå behörighet och på en del skolor finns lärare som har ansökt men ännu inte fått sina

legitimationer från Skolverket. I vissa ämnen och årskurser har det ibland varit svårt att kunna rekrytera legitimerade lärare.

Nyanlända elever

I syfte att skapa mer heterogena elevsammansättningar för nyanlända elever har förvaltningen även börjat förlägga förberedelsegrupper till andra skolor än tidigare. Som ett första steg har förberedelsegrupper startats på Klastorpsskolan, Johan Skytteskolan och alla grundskolor med högstadium i Bromma har en beredskap att ta emot nyanlända (ensamkommande) elever.

Digitalisering för lärandet

Implementeringen av verksamhetssystemet Skolplattform Stockholm har under hösten påbörjats på två pilotskolor inom grundskolan. Implementeringen avser pedagogiskt material och pedagogisk planering.

Allt fler skolor har med hjälp av verktyget för självskattning kartlagt och formulerat handlingsplaner för att ytterligare kunna utveckla skolans digitala mognad och digitala användande. Verktyget bygger på innehållet i it-strategi för ett bättre lärande och skattningen utgår ifrån strategins fem områden; digital kompetens, digitala innehåll, samordning och kommunikation, infrastruktur samt uppföljning. Ambitionen är att samtliga skolor ska ha genomfört självskattningen under 2015. Under hösten genomför de första skolorna, som gjorde skattningen 2014, skattning nummer 2.

Elevhälsa

Arbetet inom uppdrag EHT (elevhälsoteam) med tre gymnasieskolor och fyra grundskolor har för grundskolans del fortlöpt genom att deltagande skolor har fått fortsatt stöd kring elevhälsoteamets uppdrag, organisation och arbetsrutiner. Syftet är att utveckla elevhälsoteamens förebyggande och hälsofrämjande arbete. En slutrapport beräknas vara klar i oktober och den kommer att utgöra ett bra underlag för hur erfarenheterna ska spridas och implementeras på övriga skolor.

Skolinspektionen

Skolinspektionens regelbundna tillsyn av stadens kommunala grundskolor, grundsärskolor och fritidshem med start 2013 har nu avslutats. Skolinspektionen bedömer att Stockholms kommun har vidtagit sådana åtgärder att de påtalade bristerna i verksamheterna har avhjälpats. Skolinspektionens föreläggande innebar att Stockholm har behövt vidta åtgärder inom områdena undervisning och lärande samt uppföljning och utveckling av utbildningen. Förvaltningen har dels under 2014 lämnat in en redovisning av de åtgärder som vidtagits, dels har Skolinspektionen genomfört intervjuer med representanter för huvudmannen i maj 2015.

Skolinspektionen avslutar även kvalitetsgranskningen av huvudmannens styrning mot nationella mål i Stockholms kommun efter att ha gjort bedömningen att Stockholm har vidtagit tillräckliga åtgärder. Kvalitetsgranskningen genomfördes hösten 2013 och våren 2014 och förvaltningen har skickat in en redovisning av vilka åtgärder som vidtagits eller planerats i juni 2015.

Sommarskola

Sommarskola har erbjudits samtliga elever i årskurs 6-9 som inte nått målen i ett eller flera ämnen eller inte uppnått gymnasiebehörighet i årskurs 9. Sommarskolan har organiserats genom att närliggande skolor har samarbetat och berörda elever har erbjudits sommarskola.

Antalet sommarskolor var 37 stycken, vilket är nästan dubbelt så många som föregående år, då det var 19 stycken. Antal elever som deltagit i årets sommarskola är 630 stycken (exklusive simskola) och eleverna kommer från 53 skolor. Även här är det en ökning, med cirka 200 elever i jämförelse med föregående år. Av de 103 elever från årskurs 9 som deltagit har 56 fått högre betyg efter provning och 39 elever har uppnått behörighet till gymnasiet efter sommarskolan. I avsnitt 4.1.1 finns information om elever från grundskolan i sommarskola vid gymnasieskolor.

Sommarskola för nyanlända elever

Sommarskola för nyanlända elever som kommit under sommaren har bedrivits på fyra skolor, i Norrort och Söderort. Skolorna är Gullingskolan, Hjulsta Grundskola, Rinkebyskolan och Skönstaholmsskolan. Totalt deltog 27 nyanlända elever. Tidsomfattning är två veckor och sommarskolan genomfördes de första veckorna i augusti. Även i år var det en pilotverksamhet som kommer att utvärderas. Innehållet är inriktat på svenska som andra språk, introduktion till svenska skolan och aktiviteter för att skapa kännedom och kontakter med närsamhället.

Sommarsimskola

Som föregående år erbjöds elever i årskurs 6-9 som inte klarat simkunnighetsmålet i idrott och hälsa plats i kostnadsfri simskola. Elever i årskurs 9 prioriterades för att ha möjlighet att förbättra sitt slutbetyg. Simskolan har bedrivits som en intensivkurs i anslutning till sommarlovet och genomförts i stadens simhallar. Till årets simskola hade 490 elever anmälts och 379 av dem deltog, en ökning sedan föregående år då 250 elever deltog. Eleverna kom främst från grundskolan, 13 elever kom från grundsärskolan. Närmare 78 procent har deltagit i någon form av simskola tidigare och 61 procent av de som deltog var nyanlända elever.

Positivt är att 160 deltagande elever har klarat av simma 200 meter, vilket är del av simkunnighetskravet för alla betygsnivåer för årskurs 6-9 i ämnet idrott och hälsa. Det innebär dock inte automatiskt betygsförändring i ämnet för eleverna, eftersom simning endast är ett av flera kunskapskrav i ämnet.

Tabell 9: Resultat sommarsimskola

Årskurs	Antal pojkar	varav som klarade 200 m	Antal flickor	varav som klarade 200 m
6	50	24	62	33
7	49	17	50	22
8	30	15	47	19
9	41	15	41	15

Läxhjälp

Utbildningsförvaltningen och Stockholms stadsbibliotek samarbetar för att erbjuda de volontärer som finns i stadsbibliotekens läxhjälpverksamhet introduktion till läroplanen, skolans kunskapssyn och värdegrund. Introduktionen genomförs i början av höstterminen.

Grundsärskola

Under våren och hösten 2015 testar de externa utvärderarna ett material för att mäta kvalitet i grundsärskolan i sju olika skolor, en i varje grundskoleområde. Referensgruppen för kvalitet i grundsärskolan fortsätter sitt arbete i samverkan med gymnasieavdelningen och avdelningen för utveckling och samordning.

Fritidshem

För andra året i rad bjöds under våren alla som arbetar på fritidshem in till en eftermiddag för att ta del av goda exempel och inspirerade föreläsning. Fritidshemseventet är en del i planen för att utveckla fritidshemmen och stärka yrkesrollen hos medarbetarna. Eventet är uppskattat och i årets event deltog över 2 000 medarbetare.

Gruppstorlekar på fritidshem

I slutet av maj genomfördes en totalundersökning av samtliga fritidshem i syfte att undersöka fritidshemmens gruppstorlekar. I studien ingick totalt 124 skolor och sammanlagt deltog 25 578 elever och 2 218 vuxna i någon fritidshemsverksamhet på dessa skolor. Genomsnittet för en fritidshemsgrupp under pågående aktivitet var 11,5 elever per personal. Variationerna i gruppstorlek berodde dels på vilka aktiviteter eleverna hade men också på hur fritidshemmen definierar en ”grupp”. Gruppstorlekarna varierar beroende på aktivitet och utomhusaktiviteter bestod av större elevgrupper än inomhus. Den genomsnittliga gruppstorleken är 25,6 elever per grupp och det är fler elever (30,1) per grupp ute än inne (18,9). Av eleverna i undersökningen fanns 60 procent i de homogena åldersgrupperna. De åldersblandade grupperna tenderade till att vara något större, men hade också fler vuxna, vilket innebär att antalet elever per personal inte skiljer sig åt mellan dessa.

Idrott och hälsa

För att kartlägga och utveckla ny kunskap om sambandet mellan förbättrad kondition, livsstil och högre studieresultat har utbildningsförvaltningen inlett ett samarbete med Gymnastik- och idrottshögskolan, idrottsförvaltningen och idrottslärare från tio grundskolor i Stockholm. Ett projekt kommer att pågå under tre år med start läsåret 2015/2016. Projektet vänder sig till elever i årskurs 7 som under kommande tre år får mer idrott samt ett teoretiskt ämne förlagt i anslutning till en av idrottslektionerna. Uppföljningar kommer att ske enligt bestämd tidsplan och med hjälp av pulsband.

För att erbjuda elever ett brett utbud av idrott och rörelse under fritidshems- och fritidsklubbs-tid samarbetar utbildningsförvaltningen, Svenska Skolidrottsförbundet och Svenska Idrottsrörelsens Studieförbund (SISU) med att starta skolidrottsföreningar vid grundskolorna inom Farsta stadsdelsnämndsområde. SISU kommer att utbilda högstadiel elever i ledarskaps- och

föreningsutbildning. Varje skola har en samordnare som har i uppdrag att starta elevledda idrottsföreningar som i sin tur skapar idrottsaktiviteter alla dagar i veckan.

Studie- och yrkesvägledning

Planer för studie- och yrkesvägledning är framtagna av samtliga F-9-skolor och arbetet fortsätter i år med att alla F-6-skolor ska göra planer.

Arbetet med att utveckla mottagandet inom gymnasieskolans introduktionsprogram pågår. Ett arbete kommer att inledas hösten 2015 för att utöka studie- och yrkesvägledningen för nyanlända.

Det finns också en utökad samverkan mellan grund- och gymnasieskolan för att öka kunskapen och intresset hos grundskoleelever att välja en yrkesutbildning inför val till gymnasiet. Syftet är att öka yrkesprogrammets attraktionskraft. Insatser sker i samarbete med stadsledningskontoret, näringsliv och branscher.

SIME (Scandinavian Interactive Media Event)

Sime Next riktar sig till ungdomar i årskurs 8 och gymnasiet. Syftet är att skapa intresse och förståelse för entreprenörskap. Samarbetet med Sime påbörjades hösten 2014 och har som huvudinslag ett heldagsevent på Cirkus. Sime Next presenterades på Stockholmsmötet i maj som ett viktigt exempel på samarbete mellan staden och näringslivet och som ett sätt att driva innovation och passion bland ungdomar i Stockholm. I det första eventet deltog 1 400 elever från ett tjugotal skolor. Eleverna försågs med klassrumsmaterial och filmer med utmaningar och affärsidéävlingar á la ”Draknästet”. Utvärderingarna av Sime Next är positiva; ”proffsigt, lärorikt och långt över förväntan”. Under hösten kommer de skolor som varit med att få tillgång till ett uppföljningsmaterial och en presentation av alla tävlingsbidrag där eleverna får rösta. Samarbetet med Sime har varit fruktbart och genererat nya samverkanspartners inom området: Google, Nasdaq, Disney och Samsung, för att nämna några.

Ökad samverkan mellan olika utvecklingsinsatser

Under året fokuseras särskilt på att tillvarata synergieffekter och öka samverkan mellan olika pågående utvecklingsinsatser. Stockholmslyftet i matematik följs kontinuerligt av extern utvärderare och dess erfarenheter tillvaratas i planering och genomförande av den statliga satsningen Läslyftet men även inom andra insatser inom litteracitet och språkutveckling. En arbetsgrupp har bildats med uppdrag att ta fram en övergripande strategi för modersmål, språkutveckling och flerspråkig verksamhet. Arbetet sker i samverkan med stadsdelsförvaltningarna och ska omfatta förskola, grund- och gymnasieskola och ge en gemensam riktning för arbetet inom de olika områdena.

Utbildningsförvaltningen har tillsammans med Spanska ambassaden och Stockholms universitet tecknat ett Letter of Intent i syfte att inleda ett samarbete om utbyte mellan lärare och studenter som ska bidra till att stärka och utveckla undervisningen i moderna språk. Som

ett första steg kommer spanska lärarstudenter att praktisera som lärarassistenter i några grundskolor.

3.2 Nämndens mål: Alla elever har en god lärmiljö

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Alla i skolan känner sig trygga och kan fokusera på sina arbetsuppgifter. Studiero och förutsägbarhet präglar skolans lärmiljö. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer, exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med socialtjänst och polis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall 2014	Prognos helår	Årsmål 2015	KF:s årsmål	Period
◆ Andel elever F-klass nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	84 %	83 %		90 %		2015
● Andel elever åk 2 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna.	66 %	62 %		65 %		2015
◆ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	89 %	89 %		90 %		2015
◆ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	59 %	57 %		65 %		2015
◆ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	85 %	86 %		90 %		2015
◆ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	48 %	46 %		55 %		2015
◆ Andel elever i årskurs 8 som känner sig trygga i skolan	82 %	82 %		88 %	88 %	2015
● Ogiltig frånvaro i grundskolan	1,4 %	1,7 %		1,6 %		2015

3.2.1 Trygghet och studiero

Brukarundersökningen inom grundskolan är en totalundersökning i årskurserna 2, 5 och 8 samt ges till föräldrar i förskoleklass och årskurs 2. Det är femte gången som undersökningen genomförs i dessa årskurser. Undersökningen är genomförd som webbenkät för elever i årskurs 2, 5 och 8. Det är fjärde gången som enkäten genomförs som webbenkät i skolan.

Tabell 10: Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna (andel positiva svar)

Elev i årskurs 2	2013	65
	2014	63
	2015	66
Elev i årskurs 5	2013	63
	2014	57
	2015	59
Elev i årskurs 8	2013	53
	2014	47
	2015	48

Föräldrar i förskoleklass	2013	65
	2014	64
	2015	65
Föräldrar i årskurs 2	2013	65
	2014	56
	2015	50

Årets brukarundersökning uppvisar för påståendet Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna små förbättringar för alla kategorier, förutom för föräldrar i årskurs 2. Det ska ställas mot att eleverna i samma årskurs uppvisar en förbättring.

I enkäten bedöms följande påståenden om trygghet och trivsel:

- Jag trivs i skolan
- Jag känner mig trygg i skolan
- Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna
- Vi har en bra stämning på skolan
- Under detta läsår har jag inte blivit illa behandlad av andra elever i skolan
(Elev i årskurs 2, har inte blivit retad av andra elever i skolan i år)

Tabell 11: Sammanfattning av samtliga fem frågor om trygghet och trivsel (andel positiva svar)

Elev i årskurs 2	2013	80
	2014	78
	2015	80
Elev i årskurs 5	2013	79
	2014	76
	2015	76
Elev i årskurs 8	2013	75
	2014	70
	2015	71
Föräldrar i förskoleklass	2013	78
	2014	76
	2015	72
Föräldrar årskurs 2	2013	75
	2014	74
	2015	77

Resultaten jämfört med 2014 visar inte på några förändringar i årskurs 5 och 8. Dock har nöjdheten minskat något sedan tidigare år. Föräldrar till elever i förskoleklass är mindre nöjda jämfört med 2014, och den trenden är nedåtgående sedan 2012. Det finns små positiva förändringar jämfört med 2014 för elever och föräldrar till elever i årskurs 2.

3.3 Nämndens mål: Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Med ökad ålder ökar elevers delaktighet i planering och uppföljning. Eleverna får genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till målen. Detta leder till att eleverna utvecklar en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull.

Arbetet för att eleverna ska förstå progressionen i lärandet synliggörs i lärandemiljön genom exempelvis kontinuerlig feedback från lärarna och andra bedömningsunderlag.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall 2014	Prognos helår	Årsmål 2015	KF:s årsmål	Period
◆	Andel elever åk 5 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	74 %	74 %		85 %		2015
■	Andel elever åk 8 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena	49 %	55 %		70 %		2015
◆	Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	68 %	75 %		80 %		2015
◆	Andel vårdnadshavare fritidshem nöjda med – det inflytande mitt barn har över fritidshemmets aktiviteter	66 %	64 %		80 %		2015
◆	Andel vårdnadshavare åk 2 nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	71 %	73 %		83 %		2015

3.3.1 Elevernas inflytande

I brukarundersökningen ställs frågor om elevinflytandet. Följande påståenden bedöms:

- Lärarna lyssnar på mig och tar hänsyn till vad jag tycker
- Jag är nöjd med det inflytande som jag har över mitt skolarbete (frågan utelämnad för elev i årskurs 2)
- I utvecklingssamtalen pratar vi om vad jag gör bra och vad jag behöver förbättra (Elev och föräldrar årskurs 2: På utvecklingssamtalen (samtalet jag har med min lärare och mina föräldrar) går det bra att prata om hur jag utvecklas och lär mig
- Utvecklingssamtalen genomförs på ett sätt som jag förstår

Tabell 12: Sammanfattning av samtliga frågor om inflytande (andel positiva svar)

Elev i årskurs 2	2013	93
	2014	91
	2015	92
Elev i årskurs 5	2013	91
	2014	88
	2015	88

Elev i årskurs 8	2013	78
	2014	72
	2015	70
Föräldrar i förskoleklass	2013	82
	2014	79
	2015	80
Föräldrar årskurs 2	2013	82
	2014	82
	2015	80

Överlag är det små förändringar jämfört med tidigare år. En viss nedgång (två procentenheter) kan noteras för föräldrar till elever i årskurs 2 och elever i årskurs 8. Däremot finns det en liten uppgång (en procentenhet) för elever i årskurs 2.

3.4 Nämndens mål: Eleverna upplever och deltar i kulturlivet

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla elever får ta del av professionella kulturupplevelser. Kultur, estetiska läroprocesser och eget kreativt skapande är en integrerad del i lärandet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kultur i ögonhöjd, program för barn- och ungdomskultur, implementeras	2015-01-15	2015-12-31	
 Genomföra tävlingen En bok i världsklass, för årskurs F-6, i samarbete med Stockholms stadsbibliotek, Stiftelsen Skansen och ALMA	2015-01-01	2015-12-31	
 Säkerställa att grundskolorna tar del av satsningen Skapande skola	2015-01-01	2015-12-31	

Skapande skola har stärkt samarbetet mellan skolan och det professionella kulturlivet. Satsningen har pågått sedan 2008 och 2015 beviljades förvaltningen 12,7 mnkr för Skapande skola från Kulturrådet. Sammanlagt har 121 skolor beviljats medel för att arbeta med Skapande skola under läsåret 2015/2016.

Som en del av stadens läs- och språksatsning har utbildningsförvaltningen i samarbete med Stockholms stadsbibliotek, Stiftelsen Skansen och ALMA (Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne) anordnat tävlingen En bok i världsklass. Den vänder sig till stadens alla grundskolor, åk F-6, och syftet är att locka till läsning av barnboks litteratur från olika delar av världen. Läsåret 2014/2015 deltog 259 klasser från 58 kommunala grundskolor från samtliga stadsdelsnämndsområden inom staden.

Under läsåret 2014/2015 erbjöd kulturfestivalen för barn och unga, KUL1415, alla klasser i Stockholm att göra en bok på temat Mitt Stockholm. Boken trycktes och levererades i 50

exemplar utan kostnad för skolan. Närmare 600 klasser från årskurs F-9 och gymnasieskolan deltog. Böcker har skrivits på närmare ett tjugotal språk förutom svenska och inkludering har varit ledstjärna. Det finns även en webbsida där klasser har kunnat lägga upp bilder, filmer och ljud på temat Mitt Stockholm. För att uppmärksamma skolans författare, filmare, musiker och konstnärer arrangerades festen KUL1415 i Kungsträdgården i maj. Under två dagar var parken fylld med 15 000 elever som deltog i egenskap av författare och en del även som utställare, musiker, berättare eller filmare. Utvärderingen av KUL1415 visar genomgående mycket positiva svar från lärare. Av de lärare som besvarade en utvärderingsenkät uppgav 95 procent att de vill vara med på en fortsättning. Återkommande i de flesta kommentarer från lärare är att bokprojektet har stärkt och motiverat eleverna att uttrycka sig och anstränga sig eftersom det är publicering ”på riktigt”. Utvärdering med elever har visat att de är stolta över det de har gjort och att det har känts meningsfullt eftersom det de skrev blev ”på riktigt”.

3.5 Övrigt - grundskola och grundsärskola

3.5.1 Skolpliktsbevakning

Utbildningsförvaltningen handlägger anmälningar från fristående grundskolor om ogiltigt frånvaro för stockholms elever. I uppdraget ingår regelbunden uppföljning av elevärendena samt att bistå med information till de fristående skolorna. Antalet elevärenden har under våren varit cirka 200 stycken.

Under vårterminen har fristående skolor besökts i syfte att informera om stadens rutiner för ogiltigt frånvaro och skolhuvudmannens skyldigheter gentemot hemkommunen.

En gång per månad genomförs mellan september och juni en central skolpliktsbevakning. I uppdraget ingår att redovisa antal elever som inte har en registrerad skolplacering samt en analys av resultatet. Varje månad uppgår antalet elever utan skolplacering till cirka 600.

3.5.2 Kommunikation med fristående verksamheter och insyn i fristående skolor

Ett femtiotal insynsbesök och två informationsmöten per skolform genomförs årligen med de fristående verksamheterna. Dessutom inbjuder förvaltningen regelbundet till informationsmöten på olika teman. Branschrådet för grundskola har liksom tidigare fyra fastlagda mötestillfällen per år.

Insynsbesöken det senaste året har koncentrerats till de fristående grundskolorna. Verksamheternas stora utmaningar, förutom elevernas kunskapsutveckling, är alltjämt ändamålsenliga lokaler och legitimerade lärare. Behöriga lärare i teknik, slöjd och hem- och konsumentkunskap är särskilt svårt att rekrytera, enligt representanter för fristående huvudmän. När det gäller lokaler är det största hindret fortfarande bristande tillgång på idrottshallar. De flesta fristående skolor uttrycker att de är intresserade av mer utvecklad samverkan mellan skolor, i synnerhet med de kommunala skolorna.

3.5.3 Skolval 2015

Tabell 13: Skolval 2015 för de kommunala samt fristående skolor som är anslutna till skolvalstjänsten

	Förskoleklass		Åk 4		Åk 6		Åk 7	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Fick sitt förstahandsval	7 484	83 %	182	52 %	614	67 %	1 375	67 %
Fick sitt andrahandsval	651	7 %	30	9 %	74	8 %	231	11 %
Fick sitt tredjehandsval	208	2 %	12	4 %	21	2 %	93	4 %
Ej placerade	671	8 %	123	35 %	209	23 %	362	18 %
Totalt antal sökande	9 014	-	347	-	918	-	2 061	-

Statistiken är hämtad direkt efter Skolvalstjänstens stängning i mitten av mars. Ej placerade elever, placeras genom skolpliktsskolan.

Andelen vårdnadshavare som fått sitt förstahandsval till förskoleklass har i stort sett legat mellan 82 och 85 procent sedan skolvalstjänsten inrättades år 2010. I år fick 83 procent av vårdnadshavarna sitt förstahandsval till förskoleklass, en ökning jämfört med 2014 då det var 79 procent. I takt med att elevantalet ökar och förtätningen i skolor ökar kommer det sannolikt att bli allt svårare att bibehålla en så hög nivå av förstahandsval till förskoleklass.

Vad gäller val till årskurs 6 är andelen förstahandsval på 67 procent, oförändrat jämfört med år 2014. Det var ändå en viss förbättring eftersom andelen som fick sitt andrahandsval ökade (från 4 procent till 8 procent).

Även för årskurs 7 var andelen som fick sitt första såväl som sitt andra och tredjehandsval i stort sett oförändrad jämfört med år 2014.

Projektet för Skolvalskarta Stockholms stad

Inför Skolval 2016 utvecklas ett systemverktyg som ska vara till stöd i platsfördelningen till förskoleklass och grundskolan enligt en ny urvalsgrund, relativ närhet. Verktöget ska förbättra och förenkla antagningsprocessen för skolorna samt skapa en tydlighet och transparens gentemot vårdnadshavarna och förklara varför ett barn fått plats på en viss skola.

3.5.4 Utvärdering av stadens grundskolor

En utvärdering för mönster och strukturer i NO-undervisningen på elva kommunala grundskolor har genomförts. Syftet var att generera kunskap som kan användas tillsammans med lärare för att utveckla undervisningen i NO.

En granskning av ett 60-tal skolors planer för studie- och yrkesvägledning har utförts och återkoppling har skett till varje skola. En sammanfattande rapport presenterades på ett rektorsmöte i början av juni. Detta arbete fortsätter under nästa läsår, då samtliga skolors

planer ska ha utvärderats. Resultatet från de båda utvärderingarna presenterades på ett rektorsmöte i början av juni.

3.6 Ekonomisk uppföljning

Grundskola och fritidshem

	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhets-avdelning	Övrig verksamhet	Summa budget	Prest. justering	Prognos	Avvikelse
Egen regi	5 823,7	1 258,6	106,3	154,1	7 342,7	335,5	7 707,1	-28,9
Fristående	2 367,0				2 367,0	175,3	2 542,3	0,0
Andra kommuner	123,1				123,1	-4,3	118,8	0,0
Totalt	8 313,8	1 258,6	106,3	154,1	9 832,8	506,5	10 368,2	-28,9
Ingående fond från 2014								202,5
Utgående fond till 2016								-197,4
Resultat efter fonder								-23,8

Analys av utfallet

Grundskoleverksamheten inklusive fritidshem prognostiserar ett underskott om 28,9 mnkr före resultatdispositioner och ett underskott om 23,8 mnkr efter resultatdispositioner. Jämfört med tertialrapport 1 är det en förbättring med 5,3 mnkr före och 11,0 mnkr efter resultatdispositioner. Orsakerna till resultatförbättringen är till stor del att kommunfullmäktige nu har beviljat ytterligare 35,0 mnkr för kostnadstäckning för Skolplattformens införandefas vilket berör grundskolan med 26,3 mnkr. En annan orsak är att budgeten för verksamhetsstöd väntas ge ett överskott om 10 mnkr. Samtidigt redovisar grundsärskolan ett överskott 60,5 mnkr på grund av att kostnaderna för integrerade särskoleelever redovisas under verksamhet grundskola. Det innebär att grundskoleverksamheten inklusive grundsärskola sammantaget redovisar ett överskott om 31,6 mnkr före och 36,7 mnkr efter resultatdispositioner.

I 2015 års verksamhetsplan beräknade förvaltningen att kostnader om 10,6 mnkr skulle täckas av kompetensfonden. Fonden upplöstes i samband med bokslut 2014 och i prognosen har hänsyn tagits till det.

Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd grundskola

Den totala kostnaden för tilläggsbelopp/verksamhetsstöd för grundskola, förskoleklass och fritidshem 2015 väntas uppgå till 340 mnkr vilket ger ett överskott om 10,0 mnkr. Drygt hälften av pengarna går till elever i egen regi inklusive centrala undervisningsgrupper med särskild inriktning, CSI, och knappt hälften till fristående skolor, varav huvuddelen till så kallade resursskolor.

Prestationsförändringar

Grundskoleverksamhetens schablonbudget beräknas öka med totalt 506,5 mnkr. För egen regi beräknas en elevökning med 3 340 elever jämfört med fullmäktiges budget. Antalet elever i fristående skolor beräknas öka med 1 840 elever jämfört med fullmäktiges budget medan antalet stockholmselever i andra kommuners grundskolor minskar med 15 elever.

Antalet elever inskrivna i fritidshem beräknas öka med totalt 2 195 barn. Summan avser ökning med 1 685 elever i egen regi, ökning i fristående fritidshem med 585 elever och minskning med 75 elever i andra kommuner. Totalt motsvarar volymförändringarna en schablonökning om 103,4 mnkr. I samband med elevökningarna beräknas föräldraintäkterna för fritidshem öka med 10,4 mnkr.

Prestationsjustering för fler elever i öppen fritidsverksamhet beräknas öka till 4,4 mnkr.

Omslutningsförändringar

Grundskolan redovisar omslutningsförändringar om totalt 125,7 mnkr varav 70,0 mnkr gäller ökade statsbidrag från Skolverket avseende lågstadiesatsningen och 26,3 mnkr gäller ökade intäkter för projekt Skolplattformen. Resterande omslutningsförändringar avser ökade interkommunala intäkter, ökade statsbidrag för diplomatbarn, asylsökande, papperslösa och lovskolor. Omslutningsförändringarna redovisas i sin helhet i bilaga 2.

Öppen fritidsverksamhet

Kostnaden för totalt 11 800 elever i öppen fritidsverksamhet beräknas uppgå till 76,8 mnkr vilket är 4,4 mnkr högre än budget. Omkring 68 procent avser egen regi och resterande andel fristående verksamhet.

Från och med 2015 har en schablon införts för öppen fritidsverksamhet som uppgår till 6 500 kr/elev, vilket är samma belopp som fördelas till skolorna. Det innebär att nämndens budget kommer att justeras utifrån förändrade prestationer liksom inom övriga verksamheter.

Grundskola, fritidshem och grundsärskola i egen regi

Grundskola, fritidshem och grundsärskola i egen regi redovisar tillsammans ett överskott om 28,7 mnkr före och 33,8 mnkr efter resultatdispositioner. Av överskottet avser 25,0 mnkr grundskolestabens reserv som avsatts för att täcka anslagsenheterens eventuella underskott.

Skolorna redovisar däremot ett underskott om 6,0 före och 0,9 mnkr efter resultatdispositioner. Det är en försämring med 1,2 mnkr före och 5,7 mnkr efter resultatdispositioner jämfört med tertialrapport 1. Merparten av underskottet återfinns på de resultatenheter som utnyttjar sina upparbetade fonder. Fonderna används bland annat till inköp av surfplattor, läromedel, konferenser och tillfälliga personalförstärkningar. Historiskt sett brukar skolornas prognoser vara mer negativa i tertialrapport 2, vilket sannolikt beror på en osäkerhet kring elevantalet för höstterminen. När prognoserna lämnas in är elevavläsningen för hösten ännu inte klar. Tidigare år har prognoserna i tertialrapport 1 stämt bättre överens med bokslutet än tertialrapport 2.

Resultatenheter

Ingående fond 2015 mnkr

Grundskola

Ingående fond resultatenheter 2015 202,5

Totalt ingående fond grundskola 202,5

Utgående fond 2015 mnkr

Grundskola

Resultatenheter med överskott (79) 198,4

Resultatenheter med underskott (2) -1,0

Resultatenheter med fond +/-0 (3) 0,0

Totalt utgående fond grundskola 197,4

Grundskoleavdelningens 84 resultatenheter har en sammanlagd positiv ingående fond om 202,5 mnkr. Ett överskott om totalt 197,4 mnkr beräknas föras över till 2016. I prognosen redovisar resultatenheterna ett underskott om 5,1 mnkr före och 0,1 mnkr efter resultatdispositioner. Av de 23 resultatenheter som prognostiserar ett underskott före resultatdispositioner planerar merparten att utnyttja sina fonder för särskilda satsningar. Till exempel inköp av surfplattor, övriga IT-satsningar och inköp av läromedel. Endast ett fåtal behöver använda sina fonder för att parera tillfälliga elevminskningar innan en anpassning gjorts av organisationen. Ingen resultatenhet riskerar att avvecklas i samband med bokslutet, däremot redovisar två stycken en negativ utgående fond.

Anslagsenheter

Grundskolans 35 anslagsenheter redovisar ett sammanlagt underskott om 0,9 mnkr. Av anslagsenheter redovisar 14 enheter ett överskott om totalt 7,8 mnkr, 12 redovisar ett nollresultat och nio enheter redovisar ett underskott om totalt 8,8 mnkr. Till 2016 har 20 anslagsenheter möjlighet att bli inrättade som resultatenheter. Det gäller de enheter som hade ett positivt resultat i 2014 års bokslut och har ett positivt resultat i årets bokslut. Detta är en förbättring jämfört med årets verksamhetsplan då endast fyra enheter inrättades som resultatenheter.

Fristående grundskola/fritidshem samt grundskola/fritidshem i annan kommun

Fristående grundskola/fritidshem och grundskola/fritidshem i annan kommun redovisar ingen avvikelse mot budget.

Grundsärskola

	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhetsavdelning	Övrig verksamhet	Summa budget	Prest. justering	Prognos	Avvikelse
Egen regi	221,3	29,4	0,8	1,5	253,0	-2,9	189,6	60,5
Fristående	89,7	0,0	0,0	0,0	89,7	4,0	93,7	0,0
Andra kommuner	16,2	0,0	0,0	0,0	16,2	1,6	17,8	0,0
Totalt	327,2	29,4	0,8	1,5	361,6	2,7	301,1	60,5

Prestationsförändringar

Inom grundsärskolan i egen regi beräknas elevantalet öka med ett par elever jämfört med kommunfullmäktiges budget. Trots det beräknas prestationsjusteringen minska då eleverna är placerade i lägre behovsgrupp jämfört med kommunfullmäktiges budget. Ersättning för merkostnader för elever i behovsgrupp 5 beräknas till 4,5 mnkr utöver schablon.

Antalet elever i fristående grundsärskola beräknas öka med ett tiotal jämfört med kommunfullmäktiges budget medan antalet elever i andra kommuners grundsärskolor ökar med 5 elever vilket ger en ökad schablon med 5,6 mnkr inklusive ersättning för elever i behovsgrupp 5.

Omslutningsförändringar

Inga omslutningsförändringar redovisas inom grundsärskola.

Grundsärskola i egen regi

Grundsärskolan redovisar ett överskott om 60,5 mnkr. Förklaringen är att kostnaden för särskoleelever integrerade i grundskolan redovisas under verksamhetsområde grundskola.

Fristående grundsärskola och grundsärskola i annan kommun

Verksamheterna visar ingen avvikelse mot budget.

4 Gymnasieskola och gymnasiesärskola

4.1 Nämndens mål: Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Lärare har höga förväntningar på eleverna. Lärarnas undervisning utgår från examensmålen, läroplanens kunskapskrav, beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund. Alla lärare är engagerade och kompetenta och planerar undervisningen gemensamt. Eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot, är delaktiga i planeringen av hur undervisningen ska genomföras och vilka olika former för redovisning och bedömning som kommer att användas. Formativ bedömning används för att varje elev ska kunna följa sin kunskapsutveckling och för att lärarna ska kunna bedöma och utveckla undervisningen. Kvalitativa analyser av resultat genomförs på alla nivåer för att utveckla verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall 2014	Prognos helår	Årsmål 2015	KF:s årsmål	Period
  Andel elever med gymnasieexamen*	89 %	89 %		90 %	90 %	2015
  Andel legitimerade lärare i gymnasieskolan		85,5 %**		60 %	60 %	2015
 Andel gymnasieelever med godkänt i samtliga kurser i examensbevisen	78 %	67 %		80 %		2015

* Skolverkets definition av andel elever med examensbevis utgår från elever med avslutade studier om minst 2 500 kurspoäng. Elever med mindre än 2 500 kurspoäng exkluderas i beräkningen.

**Till och med 2014 gällde indikatorn andel behöriga lärare

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen utvärdera den gemensamma gymnasieregionen	2015-01-01	2015-12-31	
 Uppdragen för kompetensnaven för yrkesintroduktion, individuella alternativet och språkintröduktion ska fastställas. Naven startar sitt arbete tidigast ht 2015	2015-01-01	2015-08-31	
 En kartläggning av utbildningarnas förutsättningar och genomförande av APL ska genomföras	2015-01-01	2015-12-31	
 Insatser för att stärka yrkesutbildningarnas attraktivitet ska genomföras	2015-01-01	2015-12-31	
 En kartläggning av gymnasieskolans studie- och yrkesvägledning utifrån Skolverkets allmänna råd ska genomföras	2015-01-01	2015-12-31	
 Kartläggningen av avhopp, byte av skola och skälen till detta med syfte att ta fram förslag på åtgärder fortsätter	2013-01-01	2015-12-31	
 Utbildningsnämnden ska stärka och utveckla skolornas elevhälsoarbete	2014-01-01	2015-12-31	
 Antalet skolor som erbjuder språkintröduktion ska öka	2014-01-01	2015-12-31	
 Antagningen till introduktionsprogrammen ska ses över i syfte att öka genomströmningen	2015-01-01	2015-12-31	
 Programpeng inom introduktionsprogrammen ska ses över	2015-01-01	2015-12-31	
 Kartlägga skolornas elevhälsoarbete (organisation, rutiner och rektors uppdrag till elevhälsoteamet)	2015-01-01	2015-12-31	
 Följa upp skolornas arbete och insatser av elevhälsoarbete	2015-01-01	2015-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Intensifiera implementeringen av Kvalitetsprogram för elevhälsoarbetet	2015-01-01	2015-12-31	

Studieutgångar läsåret 2014/2015

Sammanlagt fanns sex studieutgångar från gymnasieskola och gymnasiesärskola 2014/2015, som en konsekvens av reformer. Nedan följer en sammanfattande förteckning:

Nationella program	Dokument	Elevantal
Tidigare förordning	Slutbetyg	6
	Samlat betygsdokument*	0
Nuvarande förordning (Gy-II)	Examensbevis	3 318
	Studiebevis	687
Introduktionsprogram	Dokument	Elevantal
Nuvarande förordning (Gy-II)	Gymnasieintyg	495
Gymnasiesärskola	Dokument	Elevantal
Tidigare förordning	Slutbetyg	80
Nuvarande förordning	Från och med läsåret 2016/2017	

*Innefattar även individuella programmet

4.1.1 Måluppfyllelse gymnasieskola

Läsåret 2014/2015 var det andra året elever avslutade sin gymnasieutbildning enligt reformen Gy11, och det är således första gången som resultat enligt Gy11 kan jämföras med resultat från föregående år.

Samtidigt som elever har examinerats enligt Gy11 har också elever, för sista gången, kunnat erhålla ett slutbetyg eller ett samlat betygsdokument enligt äldre förordning. Dessa elever påbörjade sina studier senast höstterminen 2010.

Analysen grundar sig på statistik från Sweco samt resultatrapportering från skolor. Först i samband med verksamhetsberättelsen redovisas Skolverkets siffror som även tar hänsyn till avhopp och byte av studievägar.

För att en elev ska erhålla ett examensbevis krävs:

För samtliga nationella program	
Att eleven har genomfört (blivit betygssatt) en utbildning omfattande 2 500 kurspoäng	
Att minst 2 250 kurspoäng är godkända	
Att gymnasiearbetet är godkänt	
För Högskoleförberedande program	För Yrkesprogram
Minst betyget godkänt på följande kurser; - Svenska 1 eller svenska som andra språk 1 - Svenska 2 eller svenska som andra språk 2 - Svenska 3 eller svenska som andra språk 3 - Engelska 5 - Engelska 6 - Matematik 1b eller 1c	Minst betyget godkänt på följande kurser; - Svenska 1 eller svenska som andra språk 1 - Engelska 5 - Matematik 1a 400 kurspoäng inom de programgemensamma ämnena.

Betygsresultat totalt

Tabell 14: Betygsresultat totalt 2014 - 2015

Betygsresultat	Examensbevis		Studiebevis	
	2014	2015	2014	2015
Andel elever med examens- och studiebevis, procent				
Totalt	85	83	15	17

En elev som inte uppfyllt kraven för examensbevis får ett studiebevis. Resultaten ovan avser elever i stadens gymnasieskolor, som har avslutat sin utbildning respektive år.

87 procent av samtliga utfärdade examensbevis härrör från de högskoleförberedande programmen.

Från läsåret 2014/2015 erhöll 83 procent av stadens elever ett examensbevis vilket är en försämring jämfört med föregående år med två procentenheter. Då kraven för examensbevis skiljer sig åt mellan högskoleförberedande program och yrkesprogram beskrivs nedan några skillnader i resultaten.

Högskoleförberedande program

Inom högskoleförberedande program har 221 elever inte fullföljt en utbildning om 2 500 kurspoäng. Det tyder på att en majoritet av eleverna med studiebevis genomfört sin utbildning men inte uppnått samtliga betygskrav eller genomfört sitt gymnasiearbete. 463 elever har inte uppnått kraven för 2 250 poäng med godkända kurser. Av de kurser som utgör krav för examensbevis är svenska 3 mest frekvent när det gäller icke godkända betyg. Därefter följer gymnasiearbetet.

Yrkesprogram

Inom yrkesprogram har 60 elever inte fullföljt en utbildning om 2 500 kurspoäng och 119 elever har inte uppnått kraven för 2 250 poäng med godkända kurser. Av de kurser som utgör krav för yrkesexamen är matematik 1a den kurs där flest elever inte erhållit godkända betyg. Därefter följer gymnasiearbetet.

Genomsnittlig betygspoäng – andel godkända kurser

Tabell 15: Genomsnittlig betygspoäng 2014 - 2015

Betygsresultat	Examensbevis		Studiebevis		Totalt	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Betygspoäng	15,4	15,5	9,3	9,0	14,5	14,4
Andel elever med endast godkända betyg, procent	79	78	1	0	67	64

Den genomsnittliga betygspoängen för elever med examensbevis är 15,5, en liten ökning jämfört med förra läsåret, och för studiebevis är genomsnittet 9,0, en minskning jämfört med förra året. För examensbevis och studiebevis sammantaget uppgick den genomsnittliga betygspoängen till 14,4.

78 procent av alla elever uppnådde minst betyget godkänt i samtliga kurser, en minskning med en procentenhet jämfört med förra året. Motsvarande resultat för studiebevisen var noll procent. För examensbevis och studiebevis sammantagna sjönk andelen elever med minst betyget godkänt till 64 procent, en minskning med tre procentenheter från i fjol. Årsmålet, 80 procent godkända betyg, uppnåddes inte.

Det kan konstateras att fler elever uppnår högre betygspoäng samtidigt som något fler elever får en ökad andel icke godkända betyg. Det är ett viktigt perspektiv att följa upp i fortsatta analyser.

Erfarenheter från föregående år visar att studiebevisen kunde omfatta allt från 250 till över 2 500 kurspoäng. Genom den stora variationen blir resultatjämförelser vanskliga och nyttan av fortsatt uppföljning kan ifrågasättas.

Resultatspridning

83 procent av eleverna erhöll examensbevis totalt.

Tabell 16 a: Resultatspridning – andel elever med gymnasieexamen

	Antal skolor	Intervall för Andel elever med gymnasieexamen %
Skolor med mer än 83 procent	8	98 – 88
Skolor med mindre än 83 procent	9	82 – 49

Skolor där endast ett fåtal elever examinerades är exkluderade från sammanställningen

Stadens gymnasieskolor uppvisar stora skillnader i sina resultat. Att jämföra betygsresultat mellan gymnasieskolor är svårt då utbildningsinnehållet skiljer sig åt. Skolans attraktivitet och elevernas sökmönster är andra faktorer som också påverkar betygsresultaten.

Tabell 16 b: Resultatspridning - program

	Andel elever med examensbevis	Betygspoäng	Andel elever med godkända kursbetyg
Naturvetenskap	47 – 98	13,9 – 18,6	50 – 98
Samhällsvetenskap	48 -100	12,8 – 18,2	38 – 100

Ett annat sätt att illustrera skillnader i studieresultat mellan olika skolor är att jämföra resultat från samma program. Program som kan jämföras är naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammet eftersom de finns på många skolor och har tillräckligt stor volym.

Resultaten i ett genusperspektiv

Tabell 17: Betygsresultat - genusperspektiv

Betygsresultat	Examensbevis		Studiebevis	
Andel elever med examens- och studiebevis, procent	2014	2015	2014	2015
Pojkar	81	79	19	21
Flickor	88	86	12	14
Differens	-7	-7	7	6

Betygspoäng	Examensbevis		Studiebevis		Totalt	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Pojkar	15,0	15,2	9,1	8,9	13,9	13,9
Flickor	15,8	15,8	9,5	9,1	15,0	14,8
Differens	-0,8	-0,6	-0,4	-0,2	-1,1	-0,9
Andel godkända betyg, procent	Examensbevis		Studiebevis		Totalt	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Pojkar	74	75	1	0	60	59
Flickor	83	80	1	1	73	64
Differens	-9	-5	0	-1	-13	-5

Flickor har, liksom tidigare år, generellt sett högre måluppfyllelse än pojkar. En större andel av flickorna har erhållit ett examensbevis, har högre betygsgenomsnitt och en högre andel examensbevis med enbart godkända kurser.

Skillnaden mellan pojkarnas och flickornas resultat har minskat något. Pojkarnas betygspoäng och andel godkända kurser har ökat medan flickornas resultat är oförändrade eller minskar något. Resultatutvecklingen kommer att följas.

Avgångsbetyg 2014/2015

Skolverket införde begreppet avgångsbetyg i sin resultatredovisning för läsåret 2013/2014. Med avgångsbetyg menas examensbevis och studiebevis som omfattar minst 2 500 kurspoäng. Avgångsbetyg kan i någon mån jämföras med de tidigare kraven för slutbetyg enligt äldre förordning.

Tabell 18: Andel elever med avgångsbetyg

Andel elever med avgångsbetyg	Totalt		Indikator årsmål
	2014	2015	2015
Andel elever med avgångsbetyg, procent (examensbevis och studiebevis med 2 500 kurspoäng)	--	93	
Andel elever med examensbevis av de med avgångsbetyg, procent	89*	89	90

*Källa för 2014 skolverket

Av elever med avgångsbetyg har 89 procent också erhållit ett examensbevis, oförändrat jämfört med föregående år. Årsmålet uppnås inte.

281 elever (7 procent) fullföljde inte en utbildning om 2 500 kurspoäng. Av dessa var 146 pojkar och 135 flickor. De genusskillnader som tidigare redovisats för de nationella programmen gäller även för detta resultatmått.

Elevbakgrundsindex

Elevbakgrundsindex är en viktig komponent för att synliggöra skolors måluppfyllelse i förhållande till elevernas utgångsläge. På grund av ny tolkning av sekretessbestämmelser saknas för närvarande aktuella uppgifter. Elevbakgrundsindex är väsentligt för en bred analys av måluppfyllelsen.

Sommarskola 2015

Sommaren 2015 erbjöds kurser för elever i årskurs 1 och 2 muntalsskrivna i Stockholms kommun. Elever med F i en kurs i ett ämne ska fortsätta med och elever som läst en kurs i åk 3 och fått betyget F, för att uppnå kriterierna för en gymnasieexamen, kan delta. Sommarskola erbjöds också alla elever, oavsett årskurs, som behöver komplettera med en kurs på grund av program- eller skolbyte för att kunna gå vidare med sina studier. Elever kan inte läsa sommarskolans kurser som stöd för annan undervisning, utökad studiekurs eller för att höja E-B betyg. En elev kan anmäla sig till tre kurser men rekommenderas att läsa högst två.

Sommarskola erbjöds också nyanlända elever med kort vistelsetid i Sverige.

Blackebergs gymnasium erbjöd sommarskola 15/6-10/7, främst för invandrarungdomar i gymnasieålder med kort tid i Sverige men även till grundskoleelever från förberedelseklasser eller som saknade godkända betyg i matematik, engelska eller svenska som andraspråk. Cirka 650 elever anmälde sig till sommarskolan och 467 elever fullföljde. Av dessa kom 85 från kommunala grundskolor, 69 elever var nyanlända och hade aldrig, eller mycket kort tid, gått i skola i Sverige. 10 elever kom från andra kommuner eller fristående skolor mot ersättning. Resterande elever kom från olika kommunala gymnasier, främst språkintröduktion. 44 elever läste matematik, varav 24 erhöU minst betyget E. 34 elever läste engelska, varav 16 erhöU minst betyget E. Resterande 389 läste svenska som andraspråk, fördelade på 17 olika grupper från rena nybörjare till nivån nästan E åk 9. Av dessa erhöU 6 minst E i betyg. Samtliga elever som inte nådde godkänt betyg men hade en närvaro på minst 75 procent erhöU omdömen.

Ross Tensta gymnasium erbjöd sommarskola 15/6 - 8/7 för nyanlända elever, elever på IM-program på gymnasiet och elever som lämnat åk 9 i grundskolan. Skolan erbjöd engelska, matematik, svenska som andraspråk på grundskolenivå, åk 9. Av 305 elever som anmälde sig och fullföljde 197. Av dessa var cirka 130 nyanlända elever från SPRINT-gymnasiet och förberedelseklass från grundskolan. 65 elever läste matematik varav 21 elever fick E i betyg. 113 elever läste svenska som andraspråk, varav 8 elever fick E i betyg. 5 elever läste svenska, varav 2 elever fick E i betyg. 14 elever läste engelska, varav 8 elever fick betyg. Eleverna erbjöds kostnadsfri lunch varje dag i skolans matsal.

Thorildsplans gymnasium erbjöd sommarskolan 16/6-11/7. Antalet sökande var 1 172 elever och 776 kurselever blev inskrivna. Antalet kurselever som fullföljde utbildningen var 543 och av dem som fullföljde 66 kurselever med omdöme och 477 kurselever med betyg. 351 kurselever fick betyget E eller mer, vilket blir 73,6 procent av 477 kurselever (eller 45,2 procent av 776). 51 kurselever fick omdömet E eller mer, vilket blir 77,3 procent av 66 kurselever (eller 6,6 procent av 776). 255 kurselever av 776 fick betyget F och 33 kurselever av 776 fick omdömet F.

Resultat Introduktionsprogram

2014 fattade gymnasiedirektören beslut enligt delegation om en övergripande plan för stadens utbildningar inom de fem introduktionsprogrammen. Programmen beskrivs kort i tabellen

nedan och antalet elever som 2014/2015 avslutat sitt introduktionsprogram och erhållit gymnasieintyg anges.

Tabell 19: Program, uppdrag, mål samt antal elever med gymnasieintyg från respektive program

Program	Uppdrag – Mål	Elevantal
Preparandutbildning	Eleven läser in de grundskoleämnena som saknas för önskad behörighet. Mål: Övergång till nationellt program senast inom ett år	9
Programinriktat individuellt val	Eleven går integrerat med elever på nationellt yrkesprogram och läser in de grundskoleämnena (1 till 3 stycken) som saknas för behörighet Mål: Övergång till nationellt yrkesprogram	20
Yrkesintroduktion	Yrkesinriktad utbildning anpassad efter elevens behov. Elevens kompetens ska framgå i gymnasieintyget Mål: Yrkesutgång med anställningsbarhet	131
Individuellt alternativ	Utbildning anpassad efter elevens behov. Elevens kompetens ska framgå i gymnasieintyget. Mål: Yrkesutgång med anställningsbarhet/övergång till nationellt program/annat introduktionsprogram/övriga utbildningsformer	113
Språkintröduktion	Undervisning i svenska för nyanlända. Mål: Att gå vidare med utbildning	222
Totalt		495

I tabellerna nedan redovisas för första gången resultat baserat på elevernas gymnasieintyg per introduktionsprogram. För preparandutbildningen och programinriktat individuellt val redovisas också elevernas övergångar till nationellt program. Förvaltningen återkommer med resultatet för 2014/2015 till verksamhetsberättelsen som då baseras på elevregistreringen per den 15/9 från elevdatabasen för Stockholms län (UEDB). Olika uppföljningar genomförs av förvaltningens gymnasieutvärderare för att belysa kvalitativa aspekter i utbildningarna. Analyser och statistisk kommer att utvecklas.

Skolverket har inte redovisat några utbildningsresultat som stöd för analys och jämförelse. Några jämförelser med andra huvudmän eller med egna resultat över tid är därför inte möjliga att göra ännu. Skolverket har tagit del av Stockholms utvecklingsarbete.

Preparandutbildning

Tabell 20 a: Genomströmning

Antal elever registrerade på preparandutbildning ht 2013	Varav antal elever registrerade på nationellt program ht 2014
80	35

Preparandeleverna går dels integrerat med elever på nationellt program, dels i egna grupper. Resultatet är lågt i förhållande till programmets uppdrag, att eleverna ska bli behöriga till nationellt program inom ett år. Framtagande av underlag för analys av resultatet och organisering av programmet pågår.

Tabell 20 b: Betyg

Betyg	Antal betyg	A %	B %	C %	D %	E %	F %
Grundskoleämnena	35	0	6	14	9	51	20

För att nå behörighet och kunna antas på ett nationellt högskoleförberedande program läser eleverna grundskolekurser under preparandåret.

Programinriktat individuellt val

Tabell 21 a: Genomströmning

Antal elever registrerade på programinriktat individuellt val ht 2013	Varav antal elever registrerade på nationellt program ht 2014
235	35

Elever inom programinriktat individuellt val går integrerat med elever på nationellt program. Antalet elever som går över till nationellt yrkesprogram är få. En förklaring kan vara att elever inte omregistreras till nationellt program när de blivit behöriga. En annan förklaring kan vara att eleverna inte klarar både att läsa in grundskolekurser för att bli behöriga och påbörja gymnasiekurser.

Tabell 21 b: Betyg

Betyg	Antal betyg	A %	B %	C %	D %	E %	F %
Grundskoleämnen	22	5	5	9	0	14	68
Modersmålskurser	15	20	13	53	0	0	13
Gymnasiekurser	457	2	2	8	8	37	42

Tabellen visar betyg i elevernas gymnasieintyg. Att så få grundskolebetyg är satta och hur det påverkar genomströmningen kommer att analyseras djupare.

Yrkesintroduktion

Tabell 22: Betyg

Betyg	Antal betyg	A %	B %	C %	D %	E %	F %
Grundskoleämnen	294	0	1	4	5	58	32
Modersmålskurser	26	4	8	31	8	23	27
Gymnasiekurser	1 138	1	4	15	16	40	25

Antalet utfärdade gymnasieintyg ökade något jämfört med föregående läsår. Hur betygssättningen av gymnasiekurserna fördelar sig mellan teoretiska och praktiska kurser kommer att följas och analyseras. Målet är att eleverna efter avslutad utbildning ska kunna uppnå anställningsbarhet. Uppföljningar av elevernas vidaregångar efter genomförd utbildning är därför viktiga för analys av måluppfyllelse. Med vidaregångar avses de aktiviteter som skolan bedömer kommer att vara elevens sysselsättning direkt efter avslutad utbildning. Det är första gången skolorna genomför denna bedömning.

Individuellt alternativ

Tabell 23: Betyg

Betyg	Antal betyg	A %	B %	C %	D %	E %	F %
Grundskoleämnen	454	4	5	14	12	43	23
Modersmålskurser	5	0	0	40	0	20	40
Gymnasiekurser	280	6	6	11	9	30	38

Antalet utfärdade gymnasieintyg har ökat något jämfört med föregående läsår. Elevers individuella behov ligger till grund för utbildningens innehåll och hur undervisningen struktureras och genomförs. Det är därför stora variationer vad gäller betyg i grundskoleämnen och gymnasiekurser i elevernas gymnasieintyg. Även inom detta program är det angeläget att elevernas vidaregång efter avslutad utbildning följs upp, på samma sätt som för yrkesintroduktion.

Språkintröduktion

Tabell 24: Betyg

Betyg	Antal betyg	A %	B %	C %	D %	E %	F %
Grundskoleämnen	2 212	8	7	17	18	29	21
Modersmålskurser	228	48	21	11	6	6	7
Gymnasiekurser	179	34	21	11	11	7	17

Antalet utfärdade gymnasieintyg ökade jämfört med föregående läsår, främst beroende på att antalet elever inom programmet ökat. Huvuddelen av utbildningen ligger på grundskolenivå med svenska som huvudfokus. Även inom detta program behöver elevernas vidaregång följas och analyseras. Trots svårigheten att göra bedömningen inom detta program, är den ett viktigt diskussionsunderlag kring måluppfyllelsen.

Ett utvärderingsuppdrag kring språkintröduktionsprogrammet på de kommunala skolorna har slutförts. Språkintröduktion är det största intröduktionsprogrammet i staden och finns nu på femton kommunala skolor. Utvärderingen visar bland annat att den övergripande samordningen av utbildningarna på de olika skolorna behöver förstärkas och tydliggöras, då programmet är inne i en intensiv utvecklingsfas med ett ökat antal nyanlända som är i behov av utbildningsplats. Behovet av lärare med kompetens i svenska som andraspråk kommer också att öka. Parallellt med utvärderingen av verksamheten påbörjades djupintervjuer med elever som med en snabb progression gått vidare från språkintröduktion till ett nationellt gymnasieprogram. Målet med denna intervjuserie är att kunna presentera några framgångsfaktorer för hur elever med kort tid i svensk skola kan lyckas i sina gymnasiestudier.

En utvärdering av verksamheten på andra kommunala intröduktionsprogram kommer att genomföras under hösten 2015, liksom en utvärdering på stadens fem gymnasiesärskolor kring området undervisning och lärande.

Måluppfyllelse gymnasiesärskola

För elever som avslutar sin utbildning inom gymnasiesärskolan gäller till och med läsåret 2015/2016 betygskriterier och programstrukturer enligt tidigare förordning. Från och med läsåret 2016/2017 examineras gymnasiesärskoleelever enligt förordningen för Gysär13.

Inom gymnasiesärskolan erbjuds nationella och individuella program. De elever som inte har förutsättningar att följa undervisningen på ett nationellt program erbjuds ett individuellt program. På de nationella programmen ska betyg sättas på varje avslutad kurs. På de individuella programmen läser man sex ämnesområden som inte betygssätts. Gysär 13 innebär nytt fokus på kunskapsutveckling och uppföljning som bygger på kvantitativa resultat. Resultatuppföljningen för gymnasiesärskolan står därmed inför en ny fas.

Under året har förvaltningen fortsatt att utveckla former för uppföljning av gymnasiesärskolans resultat. Detta sker med hjälp av betyg, resultat från brukarenkät och olika pedagogiska bedömningar. Syftet är att uppföljningen ska vara underlag för diskussion till stöd för pedagogisk utveckling.

Skolverket har inte redovisat några utbildningsresultat som stöd för analys och jämförelse. Några jämförelser med andra huvudmän eller med egna resultat över tid är därför inte möjlig att göra ännu. Skolverket har tagit del av Stockholms utvecklingsarbete.

Nationella program

Betygsresultat för åk 1 och 2 redovisas inte eftersom antalet betyg är mycket få. Gymnasiesärskolebevis utfärdas först efter läsåret 2016/2017, och då kan resultat sammanställas och analyseras.

Tabell 25: Måluppfyllelse gymnasiesärskola, vidaregång 2015

Nationella program Elevutgång åk 4 nationella program	Antal elever totalt och genus		
	Totalt	Flickor	Pojkar
Arbete	13	5	8
Studier	5	5	0
Daglig verksamhet	26	9	17
Övrigt	11	8	3
Antal elever totalt	55	27	28

I underlaget ingick felaktigt 9 elever från det individuella programmet/yrkesträning, vilket förklarar en viss överteckning av antalet elever.

Resultaten bygger på skolornas bedömning av vilken sysselsättning eleven kommer att ha efter avslutad utbildning. Flertalet elever uppges gå vidare till daglig verksamhet som är en insats inom lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och som beviljas efter att eleven själv har ansökt om det. Tolv elever har enligt uppgifterna ovan fått arbete. Gymnasiesärskolorna arbetar aktivt med att stödja att elever får anställning genom att bygga nätverk

med arbetsplatser kring arbetsplatsförlagt lärande (APL) och samarbete med stadsdelsförvaltningar samt arbetsförmedling. Endast fem elever har uppgetts gå vidare till studier.

Individuella programmet

Tabell 26: Måloppfyllelse gymnasiesärskola, ämnesområden individuella programmet

Ämnesområden	Antal elever som har uppnått respektive kravnivå i ämnesområdena			
	Grundläggande kunskaper		Fördjupade kunskaper	
årskurs	1	2	1	2
Estetisk verksamhet	23	19	1	2
Hem- och konsumentkunskap	18	7	1	1
Idrott och hälsa	24	12	2	1
Individ och samhälle	20	12	2	5
Natur och miljö	24	15	4	5
Språk och kommunikation	22	10	5	8
Totalt	131	75	15	22

Bedömningen måste göras utifrån elevens förutsättningar och behov. Alla elever ska ha möjlighet att nå den grundläggande kravnivån. Undervisningen ska dessutom ge varje elev möjlighet att nå den fördjupade kunskapsnivån. Kravnivåerna kan ha olika betydelse för olika elever. Bedömningen av kravnivåerna blir viktig för att förstå var eleven befinner sig och för planeringen av undervisningen så att eleven kan utvecklas så långt som möjligt.

I det samlade resultatet kan konstateras att den stora majoriteten av eleverna på de individuella programmen i årskurs 1 och 2 har bedömts befinna sig på kravnivån för grundläggande kunskaper. Resultatet är ett viktigt underlag för rektor i diskussionerna med lärarna kring hur utbildningen ska utformas så att varje elev utmanas i sitt lärande för att nå fördjupad kravnivå.

Lärarlegitimation

Det är en samlad bedömning att årsmålet för andel lärare med lärarlegitimation inom gymnasieskolan kommer att uppnås. Uppgifterna är behäftade med viss osäkerhet.

4.1.2 Arbete för att nå målen

Genomlysning av och insatser för skolor i behov av utveckling

En skola per gymnasieområde har prioriteras i ett utvecklingsperspektiv utifrån olika urvalsgrunder som till exempel elevernas resultat, värdegrundsarbete, ekonomi och personalläge. Särskilda insatser från förvaltningen har i något fall gjorts. Arbetet följs upp inom ramen för resultatdialoger och i månadsvis avstämning mellan gymnasiechef och rektor.

Kartläggning av avhopp och skolbyten

Under året har arbetet med att utveckla former för uppföljning av elevernas avhopp och skolbyten fortsatt. En enkät ska prövas i mindre skala under hösten. En elev som lämnar sin skola, innan utbildningen är avslutad, ombeds besvara enkäten i syfte är att ringa in orsakerna

till varför elever slutar, byter skola eller program. Resultatet kommer att ge underlag till analys och fortsatt utvecklingsarbete. Målet är att använda enkäten fullt ut från 2016.

Ett hållbart utbildningsutbud

Elevkullen inom gymnasieskolan kommer att öka. Ett arbete är påbörjat som syftar till att ta fram ett långsiktigt ekonomiskt hållbart utbildningsutbud. Utifrån analyser i de längre tidsperspektiven kring hur länets ungdomar söker utbildning, rektorernas erfarenheter och andra underlag kommer en arbetsgrupp att bereda denna fråga.

Nationell idrottsutbildning (NIU)

Stockholm ingår i ett samverkansområde med länet kring nationella idrottsutbildningar. Det innebär att elever folkbokförda i Stockholm har möjlighet att antas till en sådan utbildningsplats på lika villkor som övriga i samverkansområdet. Vissa kommuner i länet har också tecknat samverkansavtal med kommuner utanför Stockholms län kring vissa nationella idrottsutbildningar och liknande möjligheter för elever folkbokförda i Stockholm ses över och utreds för beslut i utbildningsnämnden.

Studieplatser språkintröduktion

På grund av stor efterfrågan på platser på språkintröduktion öppnade SPRINT-gymnasiet ytterligare nästan 40 platser i Vällingby under vårterminen. Förvaltningen ser ett ökat behov av platser på språkintröduktion framöver och fortsätter arbeta för att fler gymnasieskolor ska erbjuda dessa platser.

Antalet nyanlända har ökar och SPRINT-gymnasiets platser beräknas vara fyllda redan i slutet av höstterminen. Därför behövs en utökning av SPRINT-gymnasiets lokaler på Trekantsvägen, och dessutom behöver ytterligare en gymnasieenhet för nyanlända enligt samma modell startas. Antagningen av nyanlända elever bör ske kontinuerligt under året, vilket behovet av sommarskola för dessa elever visar på. Detta kommer att utredas för beslut i utbildningsnämnden.

Stärka och utveckla skolornas elevhälsoarbete

Sedan hösten 2013 har ett utvecklingsarbete ”Uppdrag EHT” riktats till åtta skolors elevhälso-team i syfte att utveckla teamens hälsofrämjande och förebyggande arbete för högre måluppfyllelse för eleverna. De deltagande gymnasieskolorna har förändrat sättet att arbeta med elevhälsofrågorna med ett större fokus på organisationsnivå och lärmiljöer. Medvetenheten om styrkan i att vara ett team med olika kompetenser har ökat. Samarbetet har utvecklats inom teamet och mellan teamet och lärarna. Uppdraget avslutas och slutrapporteras i oktober. Arbetssätt, resultat av arbetet och goda exempel ska spridas till samtliga gymnasieskolor i form av en seminariereserie under vårterminen 2016.

Kompetensnaven för yrkesintroduktion, individuella alternativet och språkintröduktion

I syfte att utveckla kompetens och kvalitet inom intröduktionsprogrammen har tre kompetensnav startats inför höstterminen. Uppdragen för kompetensnaven för yrkesintroduktion, individuella alternativet och språkintröduktion har fastställts. Enskede Gårds gymnasium är kompetensnav för allmän yrkesintroduktion, ESS-gymnasiet för individuellt alternativ och SPRINT-gymnasiet för språkintröduktion. I kompetensnavens uppdrag ingår att ge konsultativt pedagogiskt stöd till gymnasieskolor med motsvarande program och delta i arbetet med övergången mellan grund- och gymnasieskolan när det gäller sina respektive program. Kungsholmens västra gymnasium planeras få uppdrag att från årsskiftet vara navskola för undervisning av elever med hörsel- respektive synnedsättning.

Yrkesprogrammets attraktivitet och måluppfyllelse

Arbetsformerna inom förvaltningens yrkesråd har utvecklats. Ett uppdrag för rådet är att ta fram ett underlag för att genomföra en kartläggning av yrkesprogrammets förutsättningar att genomföra arbetsplatsförlagt lärande. Den beräknas genomföras under senare delen av hösten.

Ett annat uppdrag för rådet är att ta fram förslag kring hur yrkesutbildningarnas attraktivitet kan stärkas. Två program, som är olika till sin karaktär och struktur, föreslås vara piloter för en bredare marknadsföring. Förslag på vilka två utbildningar som blir piloter ska beredas i yrkesrådet under innevarande höst.

Kista gymnasium byter namn till Stockholms byggtেকniska gymnasium

Kista gymnasium har med tiden fått en tydlig byggtেকnisk utbildningsprofil, med bygg- och anläggningsprogrammet, VVS- och fastighetsprogrammet, yrkesintroduktion, gymnasiesärskola och vuxenutbildningar inom detta område. Totalt finns cirka 33 olika skolor med bygg- och anläggningsprogram och/eller VVS- och fastighetsprogram i Stockholms län, varav Kista gymnasium är en av nio branschrekommenderade skolor.

Förvaltningen föreslår att skolan från och med den 1 juli 2016 byter namn till Stockholms byggtেকniska gymnasium för att tydliggöra skolans profil i syfte att öka antalet sökande till yrkesprogrammet. Detta ska anmälas i stadsbyggnadsnämnden, namnberedningen.

Lärlingsanställning

Från den 1 juli 2014 kan elever som går en gymnasial lärlingsutbildning inom något av gymnasieskolans yrkesprogram bli anställda i den nya anställningsformen gymnasial lärlingsanställning. Lärlingen kan vara anställd i ett företag och uppbära lön från företaget samtidigt som lärlingen/eleven är inskriven i en gymnasial utbildning.

Lärlingsanställning är en annorlunda form för utbildning inom gymnasieskolan, liksom en helt ny typ av anställningsform för kommunala bolag och företag. Såväl skolor som bolag behöver informeras om innebörden i och konsekvenser av denna nya utbildnings- och anställningsform.

En gemensam mall för Stockholms gymnasieskolor har skapats för utbildningskontrakt och anställningsavtal. Innebörden av lärlingsanställning har presenterats i yrkesrådet och på ”Goda exempelmässan”. Presentation och dialog med kommunala bolag kommer att ske under hösten 2015. Hittills har det varit svårt att hitta platser för lärlingsanställningar.

Samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen - vuxenutbildning

En övergripande samarbetsgrupp, på ledningsnivå, kommer att träffas en till två gånger per termin. Förvaltningens yrkesråd har utökats med en representant från arbetsmarknadsförvaltningen. Utbildningsförvaltningen har fått en lista över identifierade bristyrken. Utbildningar avseende några av dessa genomförs redan idag på stadens gymnasieskolor. Studie- och yrkesvägledningen inför övergången till andra utbildningar för studerande inom sfi behöver utvecklas. Arbetsmarknadsförvaltningen återkommer med förslag på hur ett strukturerat samarbete kan se ut kring utveckling av vuxenutbildningar inklusive bristyrken och vägledning.

Digitalisering i lärandet - Projektet 1:1 2016

Syftet med projektet är att öka verksamhetens digitala mognad och säkra en tidsenlig, digital skola som fortsätter att utvecklas även efter projektets slut. Projektet innefattar stöd i ledning, styrning och uppföljning för gymnasiechefer, processledningsstöd för rektorer och arbetslag, fortbildning, inspiration och kunskapsdelning för lärare och bibliotekarier, utveckling av innovativa arbetssätt för skollledning, lärare och bibliotekarier samt samverkan med externa aktörer, organisationer, nätverk och förändringsprojekt.

Samtliga gymnasielärare och rektorer har genomfört självskattningar genom stadens Verktyg för självskattning. Varje rektor har tagit fram en handlingsplan för sin skolenhet. Projektet har följt upp handlingsplanerna med rektorer, arbetslagsledare och sedan med varje gymnasiechef, för att identifiera utvecklingsbehov. Riktat stöd har getts till skolorna. Självskattning 2 är påbörjad och på de skolor som hunnit genomföra den har den digitala kompetensen ökat. Målet är att samtliga skolor och lärare år 2016 ska ligga på lägst grundläggande nivå inom samtliga sju områden inom stadens strategi för it. Det innebär 3 på en skala med 5 nivåer.

Kollegialt lärande, samverkan och spridningen av goda exempel har under 2015 identifierats som framgångsfaktorer för förändring av arbetssätt. Basen för det kollegiala lärandet är den egna skolenheten och skolan. Minst en inspirationslärare är utsedd på varje skola. De förväntas stödja rektorer i förändringsarbetet, verka för ett kollegialt lärande, synliggöra för kollegor hur digitala verktyg och digitala metoder kan användas i undervisningen samt föregå med ett gott exempel. Projektet kommer att fortbilda lärarna och stödja uppbyggandet av ett nätverk.

Under våren 2015 har en pilot genomförts i form av en ”inkubator”, en metodik som affärsvärlden använder för att hjälpa unga företag växa, och ”lesson studies” där lärare i grupp utvecklar en lektion i ett specifikt ämne. Ett 20-tal intresserade lärare och bibliotekarier deltog. Två grupper har träffats i ett antal workshops, varvade med tester i klassrum med

elever. De har arbetat med ”flippat klassrum” respektive ”spelifierat” lärande. Resultat av arbetet kommer att spridas till stadens gymnasielärare, liksom den metodik som använts i inkubatorn, för att inspirera till utveckling av innovativa arbetssätt. Projektet kommer att erbjuda rektorerna att delta i en ”inkubator” med fokus på innovativa arbetssätt att driva och leda skolutveckling.

Skolornas utveckling och hur de digitala verktygen används följs kontinuerligt upp och tas upp i resultatdialoger på samtliga nivåer.

Institutionen för data- och systemvetenskap vid Stockholms universitet kommer att följa projektet. Planen är att genom olika insatser, workshops och doktorandprojekt, studera måluppfyllelse och vad som kan öka elevers lust att lära, engagemang och motivation. Uppföljningen planeras starta under hösten 2015.

Stockholmskällan

Arbetet med Stockholmskällan genomförs utifrån det treåriga avtalet för 2015-2017 mellan utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och Stadsarkivet. Fokus under 2015 är att anpassa material för grundskolans yngre åldrar och på att bidra till en mer heterogen historiebeteckning utifrån bland annat mänskliga rättigheter, minoritetsfrågor och barnkonventionen. Arbetet med att involvera fler verksamma pedagoger i arbetet med Stockholmskällan är påbörjat och intensifieras under hösten 2015.

Stockholmskällan har fått medel från programmet för Digital förnyelse för att ta fram en prototyp för utveckling av Stockholmskällan. Huvudsyftet är ökad tillgänglighet för fler, bland annat genom bättre anpassning till surfplattor och smarta telefoner. Prototypen ska testas av lärare och elever. Prototyparbetet och testerna ligger sedan till grund för en ny ansökan om medel för att genomföra den slutgiltiga omvandlingen av webbplatsen till en lösning med bättre sök- och filtreringsupplevelse för användarna.

Interaktiv studiehandledning på modersmålet

Under läsåret 2014/2015 har försök bedrivits med att ge elever på nationella program studiehandledning på modersmålet med hjälp av digitala verktyg och kommunikation. Studiehandledning i arabiska med fokus på historia och samhällskunskap erbjöds.

Brister i förankring i verksamheten och framförhållning resulterade i att endast två elever, båda från Midsommarkransens gymnasium, deltog. Elever och lärare beslutade gemensamt att studiehandledningen skulle förläggas till onsdagkvällar. Både elever och lärare har från första början kunnat använda sig av Lync, webbkamera, mikrofon och ljud som finns i deras datorer. Eleverna har någon gång haft svårt att koppla upp sig och då har läraren kontaktat eleverna via mobiltelefon och e-post. Elevernas närvaro har varit ojämn. Det har varit svårt att få fram ämnesinnehåll för handledningen och man kan konstatera att det varit svårt att bedriva den studiehandledning som var tänkt. Inget erbjudande går ut inför hösten 2015.

Studiehandledning är ett angeläget strategisk utvecklingsområdet. Nya kreativa, interaktiva lösningar behöver tas fram och prövas. För detta behövs bättre planering och förankring i samarbete med rektorer och lärare. Förvaltningen återkommer i verksamhetsplan 2016.

4.2 Nämndens mål: Alla elever har en god lärmiljö

Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Alla gymnasieelever känner sig trygga i skolan. Skolan erbjuder en god lärmiljö där bemötande och stöd ger eleverna förutsättningar att fokusera på utbildning och arbetsuppgifter. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer, exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödjande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med socialtjänst och polis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall 2014	Prognos helår	Årsmål 2015	KF:s årsmål	Period
Andel gymnasieelever nöjda med - Det är arbetsro på mina lektioner	54 %	55 %		60 %		2015
Andel gymnasieelever som är trygga i skolan	89 %	91 %		94 %	94 %	2015
Total frånvaro i gymnasieskolan	14 %	5 %*		13 %		2015

* Indikatorn gällde till och med 2014 enbart ogiltig frånvaro

Förbättra i studieron i stadens skolor

Nio gymnasieskolor har, inom ramen för uppdrag EHT, arbetat med att förbättra studieron. Förslag på insatser och åtgärder som kan förbättra tryggheten och studieron i stadens skolor har definierats. På organisationsnivå handlar det om att arbeta med delaktighet och god kommunikation inom hela skolan och att använda elevhälsoteamet proaktivt. På klassrumsnivå är centrala områden att lärmiljön är god och tillgänglig med möjlighet till delaktighet och ansvarstagande från eleverna, det sociala klimatet och relationerna, lärarens tydliga ledarskap samt att undervisningen är varierad, strukturerad och utmanande. Gymnasieutvärderarna har genomfört en genomlysning av arbetsron på skolorna. Resultaten från deras rapport kommer att spridas till övriga skolor som stöd i arbetet med att förbättra studieron, vilket är ett prioriterat utvecklingsområde.

4.2.1 Frånvaro

Indikatorn förändrades 2015 från att gälla ogiltig frånvaro till att omfatta total frånvaro, för att se till elevernas hela frånvarosituation, vilket bättre stödjer diskussionen kring närvaro kopplat till elevens målpuppfyllelse.

Tabell 27: Frånvaro i gymnasieskolan 2013 – 2015

Giltig frånvaro, procent			Ogiltig frånvaro, procent			Total frånvaro, procent		
2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
9	8	9	6	5	5	15	13	14

Den totala frånvaron för läsåret uppgick till 14 procent, en ökning med 1 procentenhet jämfört med föregående år. Den sammanlagda ogiltiga frånvaron uppgick till 5 procent, vilket var oförändrat jämfört med förra läsåret. Årsmålet på indikatorn uppnåddes inte detta läsår.

Underliggande data är hämtade från olika frånvaroregistreringssystem, där registrerings- och sammanställningsrutiner skiljer sig åt. Uppgifterna blir därmed behäftade med viss osäkerhet. Frånvaron ska registreras i Skola 24. Det är avgörande för analysarbetet att frånvarorapporteringen görs lika på alla skolor.

4.3 Nämndens mål: Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Alla elever i gymnasieskolan är delaktiga i planering och uppföljning av sin kunskapsutveckling och har genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till målen. Eleverna har utvecklat en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull. Varje elev har en studieplan som regelbundet följs upp. För att eleverna ska kunna följa progressionen i lärandet används exempelvis kontinuerlig feedback från lärarna och andra bedömningsunderlag.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall 2014	Prognos helår	Årsmål 2015	KF:s årsmål	Period
◆	Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare informerar om vad som krävs för att uppnå de olika betygen	62 %	64 %		70 %		2015
◆	Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare under kursens gång informerar om hur man ligger till	51 %	53 %		60 %		2015
◆	Andel gymnasieelever nöjda med - Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna	41 %	42 %		50 %		2015

4.3.1 Brukarenkäten

Tabell 28: Resultatutveckling – Område för trygghet och arbetsro

Påståenden	2012	2013	2014	2015	2015 jämfört med 2014
Andelen positiva svar					
Jag känner mig trygg på min skola	90	91	91	89	-2
Det är en positiv stämning på min skola	76	80	77	73	-4
Jag är nöjd med skolans arbete mot mobbning	72	62	70	67	-3
Det är arbetsro på mina lektioner	49	55	55	54	-1

Tabell 29: Resultatutveckling – Undervisning och lärande

Påståenden Andelen positiva svar	2012	2013	2014	2015	2015 jämfört med 2014
Utvecklingssamtalen med min mentor/handledare känns meningsfulla	50	54	52	52	0
Undervisningen motiverar mig till att vilja lära mig mera	55	57	52	51	-1
Mina lärare samarbetar kring mitt lärande	54	60	56	55	-1
Det är variation på arbetssätten under mina lektioner	53	57	55	53	-2
Jag får extra hjälp om jag behöver	65	69	63	62	-1
Mina lärare är kunniga i sina ämnen	83	85	90	81	1
Lärarna bemöter mig på ett positivt sätt	78	82	78	79	1
Mina lärare har informerat mig om vad som krävs för att uppnå de olika betygen	67	66	64	62	-2
Mina lärare informerar mig under kursens gång om hur jag ligger till	53	54	53	51	-2
Mina lärare hjälper mig att förstå vad jag ska göra för att förbättra mina studieresultat	51	53	53	50	-3

Tabell 30: Resultatutveckling – Inflytande

Påståenden Andelen positiva svar	2012	2013	2014	2015	2015 jämfört med 2014
Jag får vara med och påverka innehållet i undervisningen	41	45	41	40	-1
Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna.	43	28	42	41	-1
Mina synpunkter tas tillvara på ett bra sätt på min skola	51	53	49	50	1

Tabell 31: Resultatutveckling

Påståenden Andelen positiva svar	2012	2013	2014	2015	2015 jämfört med 2014
Jag får information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiet	45	51	47	47	0
I min utbildning får jag kontakt med arbetslivet i form av t.ex. föreläsare, studiebesök eller praktik	42	46	42	44	2
Jag kan rekommendera mitt gymnasieprogram till andra elever	79	82	76	79	3
Jag kan rekommendera min skola till andra elever	71	76	72	72	0

Resultatet från brukarenkäten är något försämrat jämfört med föregående år. En majoritet av enkätens påståenden (13 av 21) försämrades med en till fyra procentenheter. Resultaten har också allmänt sett försämrats de senaste två mätningarna. Försämringen var dock mer markant mellan 2014 och 2013. Det kan vara skilda perspektiv som elever tolkar in i begreppen när de besvarar brukarenkäten. I ett skolutvecklingsperspektiv är resultaten svårtolkade och det är av vikt att skolorna skapar goda dialoger kring resultaten med eleverna.

Vid de senaste två undersökningarna har elever från introduktionsprogram i en större omfattning än tidigare fått besvara enkäten. Hur det påverkat det totala resultatet behöver analyseras.

4.4 Nämndens mål: Alla stadens ungdomar 16-18 år studerar eller arbetar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla elever i gymnasieskolan fullföljer sin utbildning, fortsätter att studera i eftergymnasiala utbildningar eller börjar arbeta. Alla elever från grundskolan som inte sökt till gymnasiet identifieras, kontaktas, erbjuds och tackar ja till en utbildningsplats eller plats i en motivationsskapande verksamhet anpassad till ungdomens förutsättningar, behov och intressen. Efter den motivationsskapande verksamheten går ungdomen vidare till utbildning, eller arbete.

Indikator	Periodens utfall	Utfall 2014	Prognos helår	Årsmål 2015	KF:s årsmål	Period
  Andel invånare, 20 år, med fullföljd gymnasieutbildning		70 %		70 %	fastställs 2015	2015

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska i samverkan med utbildningsanordnarna se över och utveckla stadens arbete på områdena för studie- och yrkesvägledning och valideringsinsatser för nyanlända	2015-01-01	2015-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska samverka för att utveckla yrkesutbildningar för vuxna	2015-01-01	2015-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska tillsammans med utbildningsnämnden påbörja arbetet med fler platser i komvux inom bristyrken	2015-01-01	2015-12-31	

4.4.1 Samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen

Kommunala aktivitetsansvaret, Skollagen 29 kap 9§

Huvudansvaret för aktivitetsansvaret ligger sedan 2011 på arbetsmarknadsförvaltningen.

Arbetet med att nå och informera aktuella ungdomar sker i samverkan mellan skolslussen och arbetsmarknadsförvaltningen. Hösten 2014 skickades information och förfrågan om vad ungdomarna gör. Återkopplingen hanterades av arbetsmarknadsförvaltningen. De elever som då önskade studier hänvisades till skolslussen som ansvarade för att i början av 2015 informera om möjligheten att söka gymnasieskola. Hösten 2014 skickades 2 343 brev till ungdomar födda 1995-1998 och våren 2015 skickades 225 brev till ungdomar födda 1997-1998 med information och erbjudande om vägledning för gymnasieansökan.

För många ungdomar finns ett behov av flexibla utbildningsplatser. Det finns sedan ett par år tillbaka så kallade "Jobbtorgsplatser" med kombinerade studier och praktik inom önskat yrkesområde, på Enskede gårds gymnasium. Platser erbjuds även på Didaktus gymnasium. Skolorna har 68 respektive 16 platser.

Samarbetet mellan utbildningsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen är etablerat sedan länge och vidareutvecklas kontinuerligt. Möten i syfte att tydliggöra förvaltningarnas respektive uppdrag, gymnasieskolornas, skolslussens och jobbtorgens, och strukturen för samarbete och dialog har genomförts. Gymnasieavdelningens IM-råd har utökats med en representant från arbetsmarknadsförvaltningen och ytterligare en representant från skolslussen.

Skolslussen

Det totala antalet besök läsåret 2014/2015 vid skolslussen har minskat med 174 jämfört med föregående läsår. En förklaring är att elever som lämnat gymnasiet med studiebevis kan söka direkt till komvux. Besöken som gäller Ung komvux har minskat med 213 besök medan antalet besök som gäller gymnasieskolestudier har ökat med 159 besök, jämfört med föregående läsår. En möjlig förklaring till det är en ökad in- och återflyttning till Stockholms stad, där flera befunnit sig utomlands.

Skillnaden mellan antal besök och antal unika individer när det gäller komvux beror på att eleverna söker kurser vid flera tillfällen per år. Även de som söker plats på gymnasieskolan återkommer i någon mån. Fler pojkar än flickor söker gymnasieplats medan fler flickor söker komvuxutbildning.

Tabell 32: Besök hos Skolslussens studievägledare, antal per åtgärd fördelade per kön

Åtgärd/ärende	Pojkar	Flickor	Totalt antal besök	Individer
Gymnasieskolan	314	201	590	515
Ung komvux	105	212	535	317
Totalt	419	413	1 089	832

Besöksstrycket är som störst i augusti runt skolstart. De ungdomar som sökt gymnasieskolan men inte blivit antagna bjuds in till Skolslussen för vägledning och information. Efter sista reservantagningen hösten 2014 var 508 ungdomar inte antagna till gymnasiet, av dem besökte 298 skolslussen. Under resten av läsåret finns en ökning i anslutning till skolloven då ungdomar avbryter gymnasiet.

För ungdomar som önskar och söker kurser till ung komvux är besöksstrycket jämnare fördelat då de kan söka kontinuerligt till fem olika kursperioder under läsåret.

De yngsta ungdomarna, födda 1997-1998, sökte till gymnasieskolan och var i majoritet vid skolstart i augusti. De äldsta, födda 1995-1996, hade avbrutit sina studier och kom därför utspjutt under året.

Slussplatser inom introduktionsprogrammen

Under läsåret 2014/2015 erbjöds fasta slussplatser fördelade på tre gymnasieskolor (ESS-gymnasiet 32 platser, Enskede gårds gymnasium 16 platser, och Fryshusets gymnasium 12 platser). Under vårterminen 2015 flyttades 12 platser från ESS gymnasiet till Kista gymnasium.

Totalt 52 elever har varit inskrivna med en sammantagen genomsnittlig inskrivningstid på 15 veckor med en lektionsnärvaro som varierar mellan 50-75 procent på enheterna. De flesta slusseleverna uppger sig nöjda med sin studietid, det är en stor framgång att regelbundet delta i undervisning och de sociala sammanhang som slussplatserna utgör. Eleverna uppger att de har högre närvaro och bättre studiemotivation än vid tidigare skolgång. Personalen upplever att detta beror på en tätare mentorskontakt både i skolsituationen och vid frånvaro. Vid utvärdering av trivsel och studiemotivation uppger en majoritet av eleverna en klar förbättring.

Totalt sattes 57 grundskolebetyg under läsåret. Vid utskrivning hade 19 elever 12-betygsbehörighet (högskoleförberedande program), 7 elever 8-betygsbehörighet (yrkesprogram) samt 3 elever 6-betygsbehörighet (IMPRO).

Inför hösten planerar 23 elever som haft slussplats en fortsatt skolgång inom de nationella programmen, varav 14 till högskoleförberedande och 9 till yrkesprogram. 18 elever planerar att fortsätta inom introduktionsprogrammen och 2 elever går vidare till studier vid komvux.

Ung komvux

Totalt togs 535 besök (317 unika individer) emot för konsultation och/eller kursanmälan till ung komvux. Under läsåret har totalt 147 elever varit inskrivna för studier, vilket är en minskning med 8 jämfört med föregående läsår. Eleverna läser en till två ämnen per period beroende på behov samt ämnenas längd/poäng. Gymnasiegemensamma ämnen efterfrågas i högst utsträckning för att komplettera elevernas utdrag ur betygskataloger från gymnasieskolan. Därefter efterfrågas fysik, biologi och fördjupningskurser. Vanligast är att eleven planerar för en examen från högskoleförberedande program. Ett fåtal, de med endast några avklarade kurser från gymnasieskolan, väljer komvux kurspaket med yrkesinriktning mot vård- och omsorg eller handel- och administration.

Folkhögskola

Folkhögskola erbjuds endast i undantagsfall, vid synnerliga skäl, för ungdomar under 18 år och omfattar ungdomar som är obehöriga till nationellt program och som tidigare prövat att studera på något av gymnasieskolans introduktionsprogram. Lsåret 2014/2015 har 11 elever omfattats av denna åtgärd.

SUSA – ett projekt inom Europeiska socialfonden (ESF)

Ett gemensamt projekt, SUSA - Stockholms unga studerar och arbetar - har godkänts av Svenska ESF-rådet för den 1 september 2015 till den 31 augusti 2019. Projektet startar med en analys- och planeringsfas och, efter klartecken från ESF-rådet, startar genomförandefasen under våren 2016. Projektet avslutas med slututvärdering och implementering.

Målgruppen är ungdomar 15-19 år som riskerar att inte påbörja och/eller fullfölja sina gymnasiestudier. Projektet innebär en utveckling och förstärkning av förvaltningarnas pågående ordinarie verksamhet, samarbete och utveckling. Projektet innefattar följande:

- Utökad individuell vägledning och stöd erbjuds elever i årskurs 9 i de skolor som ingår i projektet och som riskerar att inte söka eller komma in på gymnasiet för att stärka deras möjligheter att välja rätt utbildning utifrån intresse och förutsättningar.
- Utvecklade modeller, innefattande studiemotiverande och självstärkande aktiviteter i kombination med behörighetsgrundande studier och praktik inom gymnasieskolans individuella alternativ och allmän yrkesintroduktion. Inspiration har bland annat hämtats från tidigare ESF-projektet FILUR, Second Chance School och Plug-in.
- Utökad samverkan mellan utbildningsförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen och berörda stadsdelsförvaltningar i syfte att nå och arbeta med målgruppen.

Utbildningsförvaltningen är projektägare och projektet genomförs i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och i samverkan med andra intressenter. En projektledare har anställts, med placering på skolslussen. Avgörande för om projektet ska lyckas är ett strukturerat och välfungerade samarbete mellan förvaltningarna. Gymnasieskolorna Enskede gård och ESS, ingående grundskolor, skolslussen och jobbtorgen är hörnstenar i arbete.

4.5 Nämndens mål: Eleverna upplever och deltar i kulturlivet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla elever får ta del av professionella kulturupplevelser. Kultur, estetiska läroprocesser och eget kreativt skapande är en integrerad del i lärandet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kultur i ögonhöjd, program för barn- och ungdomskultur, implementeras	2015-01-15	2015-12-31	
 Gymnasieskolorna genomför projekt i samarbete med olika kulturinstitutioner	2015-01-01	2015-12-31	

4.6 Övrigt - gymnasieskola och gymnasiesärskola

4.6.1 Slutlig antagning till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Sökande och antagna från Stockholms stad

I dagsläget (början av augusti) har 8 800 personer folkbokförda i Stockholms stad sökt till gymnasieskolan. Det är samma antal som i augusti 2014. Antal sökande från Stockholm som i augusti inte var behöriga till det nationella program de sökt i första hand var 614, en minskning med 30 jämfört med 2014.

För sökande (oavsett behörighet och oavsett sökt program) som är folkbokförda i Stockholms stad fördelade sig *förstahandsvalen i juni* respektive år på följande sätt.

Tabell 33: Förstahandsvalen i juni, sökande folkbokförda i Stockholms stad

År	2013	2014	2015
Kommunal skola i Stockholm	4 026 (47,7 %)	4 164 (47,1 %)	3 915 (44,5 %)
Annan kommun	1 366 (16,2 %)	1 607 (18,2 %)	1 558 (17,7 %)
Fristående gymnasieskola	3 054 (36,1 %)	3 062 (34,7 %)	3 333 (37,8 %)
	8 446	8 833	8 806

Det totala antalet stockholmare som sökte har minskat med 27 jämfört med 2014. I år har andelen stockholmare som i första hand söker kommunal skola i Stockholm eller i annan kommun minskat medan andelen som söker till en fristående skola i första hand har ökat.

För sökande (oavsett behörighet och oavsett sökt program) som är folkbokförda i Stockholms stad fördelade sig **det slutliga antagningsresultatet i juni** på följande sätt.

Tabell 34: Slutligt antagningsresultat i juni, sökande folkbokförda i Stockholms stad

År	2013	2014	2015
Kommunal skola i Stockholm	3 515 (45,8 %)	3 835 (47,3 %)	3 571 (43,9 %)
Annan kommun	1 164 (15,2 %)	1 084 (13,4 %)	1 145 (14,1 %)
Fristående gymnasieskola	2 990 (39 %)	3 190 (39,3 %)	3 415 (42,0 %)
	7 669	8 109	8 131

Det totala antalet stockholmare som antogs har ökat med 22 jämfört med 2014. Andelen som antogs in i den egna kommunen minskade medan andelen som antogs i annan kommun och andelen som antogs till fristående skola ökade.

Av de sökande från Stockholms stad som sökt ett nationellt program i första hand har 84,8 procent sökt ett högskoleförberedande program (inklusive International Baccalaureate) medan 15,2 procent sökt ett yrkesprogram, jämfört med 2014 då 81,4 procent sökte ett högskoleförberedande program i första hand och 18,6 procent sökte ett yrkesprogram. I hela länet, inklusive Stockholms stad, har 76 procent sökt högskoleförberedande program i första hand (av de som sökt nationellt program). Det är samma andel som 2014.

Totalt 1 338 stockholmare var antagna till yrkesprogram vid skolstarten i augusti, varav 372 i den egna kommunen, 210 i annan kommun samt 756 i fristående skola.

Av samtliga stockholmare som antogs slutligt på nationella program (oavsett huvudman) blev 63,9 procent antagna på sitt förstahandsval (såväl program och inriktning som skola), vilket är en minskning med 3,1 procent jämfört med 2014.

Introduktionsprogram (IM)

I juni antogs 1 193 sökande från Stockholms stad till något av de fem introduktionsprogrammen, varav 774 antogs i den egna kommunen (en minskning med 148 jämfört med 2014), 25 i

annan kommun (oförändrat jämfört med 2014) och 394 vid fristående gymnasieskola (ökning med 77 jämfört med 2014).

Vid skolstart i augusti var totalt 1 499 stockholmare antagna till IM, 939 i den egna kommunen, 64 i annan kommun samt 496 vid fristående skola. Av de 1 499 är 577 antagna till språkintröduktion (varav 553 till stadens egna skolor). Till språkintröduktion i stadens skolor är dessutom 135 asylsökande med adress i Stockholm antagna. Bland de 1 499 ingår varken de asylsökande ovan eller de som antagits till Sprintgymnasiet (enligt uppgift är de redan nu drygt 200).

Utan plats

Efter den slutliga antagningen i juni saknade 696 sökande från Stockholms stad gymnasieplats. Samma tid 2014 gällde detta 730 sökande. Under sommaren har ytterligare sökande kunnat erbjudas plats och i dagsläget saknar cirka 350 stockholmare gymnasieplats. Vid skolstart 2014 var det cirka 450.

Sökande och antagna till kommunala skolor i Stockholms stad

Vid den slutliga antagningen i juni (samtliga program) var 5 344 elever antagna till någon av stadens skolor, en minskning med 184 elever jämfört med samma tid 2014.

Nationella program

Av de antagna till nationella program vid stadens skolor var 68,9 procent antagna på sitt förstahandsval, jämfört med 69,8 procent 2014. Av de antagna till nationella program vid stadens skolor var 1 723 (38,6 procent) från någon annan kommun, vilket är en minskning med 117 jämfört med förra året.

Antalet lediga platser på nationella program i Stockholms stads kommunala skolor vid den slutliga antagningen var 172 (samma som 2014). Antalet tillgängliga platser på dessa program har samtidigt minskat från cirka 4 750 till cirka 4 650.

Vid skolstart i augusti fanns 100 vakanta platser på högskoleförberedande program (varav 62 på Ross Tensta). På yrkesprogrammen fanns totalt 94 vakanta platser (flest hade bygg- och anläggning på Kista gymnasium med 15 och Vård- och omsorgsprogrammet på Ross Tensta med 14).

Hörselanpassning

Vid Kungsholmens västra gymnasium och vid Thorildsplans gymnasium erbjuds platser för sökande med behov av hörselanpassning. Vid årets antagning antogs fem sökande till samhällsvetenskapsprogrammet och en till preparandutbildningen vid Kungsholmens västra gymnasium. En sökande antogs till teknikprogrammet vid Thorildsplans gymnasium.

Platser med hörselanpassning erbjöds första gången 2014 och då antogs en sökande till samhällsvetenskapsprogrammet och en till språkintröduktion, båda vid Kungsholmens västra gymnasium.

Introduktionsprogram

På IM vid stadens skolor fanns totalt 1 598 platser i årskurs 1, varav 912 inom Språkintröduktion, en minskning med 60 platser totalt. Av de 876 elever som antogs till IM vid stadens skolor i juni kom 18 från annan kommun. Stockholmare prioriteras vid antagningen till alla stadens IM.

Ett fjärde tekniskt år

Vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år med profil design och produktutveckling startar vid Bromma gymnasium. Utbildningen har tidigare bedrivits som försöksverksamhet. Skolverket hade beviljat statsbidrag för 12 platser men då flera kommuner och fristående skolor lämnat tillbaka tilldelade platser fick Bromma en utökning till totalt 20 platser. Vid skolstart fanns 17 antagna elever.

Gymnasiesärskolan

Till gymnasiesärskolan i Stockholms stad antogs 78 elever i juni, varav 68 på sitt förstahandsval. Till de nationella programmen har 56 elever antagits medan 22 har antagits till det individuella programmet. Av de antagna eleverna kommer 30 från någon annan kommun.

Vid skolstarten förra året fanns 103 antagna till stadens gymnasiesärskola, i augusti i år 79.

Av de sökande från Stockholms stad har 12 antagits i någon annan kommuns gymnasiesärskola medan 23 antagits vid en fristående skola jämfört med 5 respektive 28 antagna 2014.

4.7 Ekonomisk uppföljning

Gymnasieskola

	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhetsavdelning	Övrig verksamhet	Summa budget	Prest. justering	Prognos	Avvikelse
Egen regi	764,3	324,7	38,1	45,5	1 172,6	21,2	1 182,9	10,9
Fristående	964,3	0,0	0,0	5,8	970,1	15,2	995,3	-10,0
Andra kommuner	332,4	0,0	0,0	0,0	332,4	-0,5	331,9	0,0
Totalt	2 061,0	324,7	38,1	51,3	2 475,1	35,9	2510,1	0,9
Ingående fond från 2014								30,8
Utgående fond till 2016								-26,2
Resultat efter fonder								5,5

Analys av utfallet

Gymnasieverksamheten redovisar ett överskott om 0,9 mnkr före och ett överskott om 5,5 mnkr efter resultatdispositioner. Det är en förbättring jämfört med tertialrapport 1 som visade ett underskott om 15,3 mnkr före och 9,0 mnkr efter resultatdispositioner.

Förbättringen beror på outnyttjade budgetmedel för lärlingsverksamhet då det varit svårt att hitta lärlingsplatser, minskade kostnader för lokaler, ökade intäkter för interkommunala elever, ökade statsbidrag samt beslutad kostnadsersättning från kommunfullmäktige för införandet av skolplattformen. Underskottet för fristående gymnasieskolor uppkommer på grund av ett ökat antal elever som söker till individuella program samt yrkesprogram, vilka är dyrare jämfört med andra program.

Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd gymnasieskola

Budget för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd är i balans. Kostnaden för verksamhetsstöd för gymnasieskolor i egen regi beräknas uppgå till 18,0 mnkr och tilläggsbelopp till fristående skolor till 20,0 mnkr. Egen regi har genom en minskning av personalkostnaderna på central förvaltning utökat verksamhetsstödet med 1,0 mnkr.

Prestationsförändringar

Jämfört med kommunfullmäktiges budget beräknas en sammanlagd ökning med 380 elever vilket motsvarar en schablonökning med 35,9 mnkr. Inom egen regi ökar antalet elever med 220 vilket ger en schablonökning om 21,2 mnkr. Antalet elever i andra kommuners gymnasieskolor minskar med en handfull vilket ger en schablonminskning 0,5 mnkr. Antalet elever i fristående gymnasieskolor ökar med 160 elever vilket motsvarar en schablonökning med 15,3 mnkr.

Elevantal i egen regi, andra kommuner och landsting samt fristående skolor redovisas i sin helhet i bilaga 1.

Omslutningsförändringar

Gymnasieverksamheten redovisar ökade omslutningsförändringar om 23,5 mnkr. Förändringarna avser ökade intäkter för statsbidrag och interkommunala elever, ökade intäkter för diplomatbarn, beslutad kostnadsersättning för införandet av skolplattformen samt ökade intäkter på gymnasieskolorna i egen regi.

Gymnasieskolor i egen regi

Gymnasieskolorna i egen regi redovisar ett underskott om 31,5 mnkr. Av underskottet avser 4,5 mnkr gymnasiesärskolor. Underskotten inom gymnasieskolan beror i huvudsak på minskande elevunderlag på grund av befolkningsförändringar men också på ett minskat intresse för yrkesprogram. Förvaltningen arbetar med att se över utbudet och genomföra omstruktureringar.

Skolornas underskott hänförs till svårigheter att anpassa sina organisationer till ett minskande elevantal. Flera skolor känner osäkerhet kring hur många elever de kommer att ha vid avläsningen den 15 september och det leder till att många skapar marginal för elevavhopp i sina prognoser. Elevavhopp under pågående läsår leder ofta till små klasser vilket medför att skolornas personalkostnader blir för höga. Den största delen av gymnasieskolornas underskott avser för hög bemanning. Arbete pågår för att hitta väl fungerande personallösningar.

Skolorna har i uppdrag att ta fram åtgärdsplaner för en ekonomi i balans. I arbetet med skolornas ekonomi ingår även en översyn av antalet gymnasieskolor, gymnasieområden och gymnasieprogram. En överkapacitet kan konstateras främst inom yrkesprogrammen. Nationella program på innerstadsskolor skulle kunna ta emot fler elever om skolans lokaler skulle klara det. Fler platser för språkintröduktion behövs också.

Av underskotten hänförs drygt hälften till gymnasieområde 1, främst Midsommarkransens gymnasium samt Lindeparkens gymnasiesärskola visar stora underskott. Dessa skolor genomgår för närvarande stora förändringsprocesser. Båda skolorna startade på ”nytt” hösten 2013. Midsommarkransen som en ny gymnasieskola och Lindeparken i nya lokaler. Skolorna har haft svårigheter att finna former för sina nya organisationer.

Underskotten på gymnasieskolorna pareras genom att gymnasiestaben redovisar ett överskott om 28,3 mnkr varav:

- 10,0 mnkr utgörs av stabens budgeterade reserver för att täcka skolornas underskott,
- 11,0 mnkr beror på outnyttjade budgetmedel för lärlingsverksamhet och
- 7,3 mnkr beror på lägre kostnader för lokaler samt ökade intäkter avseende interkommunala elever och statsbidrag. Lokalkostnaderna inom gymnasieverksamheten minskar med 1,5 mnkr främst avseende minskad timförhyring av gymnastikhallar.

Underskotten på gymnasieskolorna pareras också av minskade kostnader för elevförsäkringar och kopiering om 2,5 mnkr samt att förvaltningsledningens outnyttjade reserv om 5,0 mnkr.

Resultatenheter

Ingående fond 2015 mnkr

Gymnasieskola

Ingående fond resultatenheter 2015	30,8
Totalt ingående fond gymnasieskola	30,8

Utgående fond 2015 mnkr

Gymnasieskola

Resultatenheter med överskott (11)	26,2
Resultatenheter med underskott (0)	0,0
Resultatenheter med fond +/- (0)	0,0
Totalt utgående fond gymnasieskola	26,2

De 11 resultatenheterna inom gymnasieavdelningen har sammantaget en positiv ingående fond som uppgår till 30,8 mnkr. I prognosen redovisar resultatenheterna ett underskott om 4,3 mnkr före och ett överskott 0,3 mnkr efter resultatdispositioner. Ett överskott om 26,2 mnkr beräknas att överföras till 2016. Ingen skola ser ut att avvecklas som resultatenhet.

Anslagsenheter

Av de 18 anslagsenheterna inom gymnasieavdelningen redovisar 9 stycken ett nollresultat medan 9 stycken redovisar ett underskott om 27,2 mnkr. 4 enheter bedöms kunna bli resultatenheter 2016.

Fristående gymnasieskola och gymnasieskola i annan kommun

Stockholms elever i fristående gymnasieskola och i andra kommuners gymnasieskola redovisar ett underskott om 10,0 mnkr. Underskottet avser elever i fristående skolor.

Antagningen visar på en kraftig ökning av elever som söker till individuella program och yrkesprogram samt en minskning av elever som sökt till teoretiska program. Effekten blir en dyrare programmix. Kostnadsutvecklingen kommer noggrant att följas under hösten.

Gymnasiesärskola

	Peng och anslag	Lokaler	Verksamhets- avdelning	Övrig verksamhet	Summa budget	Prest. Justering	Prognos	Avvikelse
Egen regi	66,3	18,0	0,3	0,8	85,4	9,0	98,5	-4,1
Fristående	70,6	0	0	0	70,6	-0,9	71,8	-2,1
Andra kommuner	25,6	0	0	0	25,6		25,4	0,2
Totalt	162,5	18,0	0,3	0,8	181,6	8,1	195,7	-6,0

Analys av utfallet

Gymnasiesärskolan prognostiserar ett underskott om 6,0 mnkr och det beror främst på ökade kostnader för skolskjuts för ensamåkande elever samt ökade kostnader för timförhyrning av idrottslokaler.

Prestationsförändringar

Gymnasiesärskolan redovisar ökade prestationer motsvarande 8,1 mnkr. Antal stockholms-
elever i egen regi ökar med en handfull elever jämfört med kommunfullmäktiges budget
vilket ger en ökning av schablonbudget om 0,6 mnkr. Ersättning för merkostnader för elever i
behovsgrupp 5 beräknas till 8,4 mnkr.

Antalet elever i fristående gymnasiesärskolor/andra kommuner är i stort sett oförändrat
jämfört med kommunfullmäktiges budget. På grund av en annan mix av behovsgrupper samt
minskade prestationer avseende skolskjuts minskar schablonbudgeten med 0,9 mnkr.

Omslutningsförändringar

Gymnasiesärskolan redovisar minskade intäkter om 1,6 mnkr, vilket avser interkommunala
elever.

Egen regi

Gymnasiesärskolan i egen regi redovisar ett underskott om 4,1 mnkr, vilket till största delen
beror på att Lindeparkens gymnasiesärskola beräknas gå med ett stort underskott. Skolan
flyttades 2013 och genomgick organisatoriska förändringar vilket ledde till kraftiga

underskott under 2013 och 2014. Den nya ledningen på skolan har tagit fram åtgärdsplaner som ska leda till en ekonomi i balans till läsåret 2016/2017.

Fristående verksamhet

Stockholms elever i fristående gymnasiesärskola och i andra kommuners gymnasiesärskola redovisar en negativ avvikelse mot budget som beror på ökade kostnader för skolskjuts för ensamåkande elever.

5 Förvaltningsgemensamma frågor

5.1 Nämndens mål: I samtliga verksamheter integreras jämställdhets-, mångfalds- och barnrättsperspektiv

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Utbildningsförvaltningen beaktar jämställdhets-, mångfalds- och barnrättsperspektiv i det ordinarie arbetet. Utbildningsförvaltningens personal har kunskap om genus, antirasism och normkritisk pedagogik. Verksamheten motverkar ojämlika strukturer bland både elever och personal för att alla ska garanteras samma rättigheter och möjligheter. Skolan kartlägger verksamhetens form och innehåll tillsammans med elever och förebygger kränkningar, diskriminering och trakasserier. Skolan samverkar utifrån barnets bästa med socialtjänst och andra aktörer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska samverka med rådet för mänskliga rättigheter för att stärka arbetet mot diskriminering och motverka en etnisk- och könssegregerad verksamhet	2015-01-01	2015-12-31	
  Nämndens verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning på kvinnor respektive män, flickor respektive pojkar	2015-01-01	2015-12-31	
  Utbildningsnämnden ska fortsätta driva Made by Rinkeby, Bredängsakademien och Hässelbyakademien samt utvärdera metod och arbetssätt	2015-01-01	2015-12-31	
  Utbildningsnämnden ska påbörja ett arbete med att förbättra kunskap och medvetenhet om hbtq-frågor på skolorna	2015-01-01	2015-12-31	
 Upprätta plan mot diskriminering och kränkande behandling i enlighet med Skolverkets föreskrifter.	2015-01-01	2015-12-31	

Under året har stadens Kommission för ett socialt hållbart Stockholm publicerat en rapport som beskriver skillnaderna i levnadsvillkor, och bland annat i skolresultat, mellan olika delar av staden. Ett av utvecklingsområdena för kommissionen är Uppväxt och utbildning. Kommissionens arbete med att analysera skillnader, och identifiera mål och åtgärder för att minska dessa, kommer att pågå fram till och med år 2017.

5.1.1 Arbetsgrupp för mänskliga rättigheter

Förvaltningen har bildat en arbetsgrupp för mänskliga rättigheter med uppdraget att vara en resurs för kunskap och metod inom hela förvaltningen. Under hösten kommer en handlingsplan för hur ett barnrättsperspektiv på ett tydligare sätt kan integreras i förvaltningens verksamhet tas fram. Gruppen kommer att delta i uppdateringen av jämställdhets- och mångfaldsplanen samt anordna utbildningsinsatser för så väl chefer som medarbetare. Gruppen följer också pågående projekt inom förvaltningen som exempelvis HBTQ-satsningen och kommer under hösten att initiera samarbete med rådet för mänskliga rättigheter och dess kansli.

5.1.2 HBTQ-satsning

Utbildningsnämnden tilldelades för 2015 ett extra anslag om 8 mnkr i syfte att öka skolors och förskolors kompetens inom värdegrund, normkritik och HBTQ-frågor. Medlen har fördelats mellan enheten för förskolesamordning, 1,6 mnkr, grundskoleavdelningen, 4,3 mnkr och gymnasieavdelningen, 2,1 mnkr.

Företrädare för både kommunala och fristående förskolor har uttryckt önskemål om olika former av kompetensutveckling inom HBTQ-normmedvetenhet och genus för sin personal. Ett arbete har inletts genom att anställa en projektledare för att samordna, planera och leda olika insatser under hösten 2015 med sikte på 2016. Aktiviteter som påbörjas är bland annat att identifiera kompetens inom området i olika verksamheter inom Stockholms stad, planering av halvdagskonferenser med aktuell forskning inom området samt utredning av möjligheten för en webbaserad utbildning och egen certifiering inom området av samtliga, kommunala och fristående, förskolor.

Efter en ansökningsomgång har 23 grundskolor beviljats medel för antingen kompetensutveckling, litteraturinköp eller för HBT-certifiering. Bland de skolor som beviljats medel är fördelningen jämn mellan såväl innerstadsskolor och ytterstadsskolor som F-6- och F-9-skolor.

Tre gymnasieskolor har beviljats medel för värdegrundsarbete. Kungliga svenska balettskolan kommer att genomföra Projektet – Normkritik, genus & HBTQ på gymnasiet, och till vissa delar även grundskolan. Syftet är att skapa en skola som är trygg, identitetsstärkande och bekräftande för alla elever. Projektet innefattar arbete med dansföreställningar på olika sätt; att titta på en eller flera föreställningar, låta eleverna sätta upp en egen produktion parallellt med workshops, föreläsningar/seminarier för både elever och personal. Globala gymnasiet kommer att pröva verktyg inom normkritisk pedagogik och non violent communication. Syftet är att hitta strategier för att undervisningen ger utrymme både för det centrala innehållet och för elever att kritisera detta utan att skapa konflikt på personnivå. Arbetet innefattar hur personal kan möta elever som uppfattar undervisningen som normativ och hur de kan stötta alla elever att ta plats och att kritisera. Blackebergs gymnasium kommer att genomföra utbildningar med syfte att ge personalen en gemensam kunskapsgrund avseende begreppet normkritisk pedagogik och sedan arbeta normkritiskt i praktiken med handledning kopplat till detta. En handbok kommer att tas fram. Fler skolor planerar insatser.

5.1.3 Ytterstadssatsningen

Bredängsskolan har som pilot haft uppdraget att utveckla en modell för samverkan mellan skola och arbetsliv som gynnar elevernas studiemotivation, lärande och utveckling och påverkar deras resultat i positiv riktning. Samverkansformerna ska uppfattas som meningsfulla av eleverna, deras föräldrar, skolans personal och företagen. Under hela sin skoltid ska eleverna få bearbeta sina drömmar om framtiden, få uppmuntran och stöd när det gäller att pröva sina färdigheter och utveckla sina talanger. Mest utvecklade är satsningarna på högstadiet där eleverna kontinuerligt får arbetsplatspraktik, gör studiebesök och arbetar i

skolan med underlag som de fått i kontakterna med företag, verksamheter, myndigheter och resurspersoner knutna till skolans arbetslivssatsning. Under projekttiden har Bredängsskolans meritvärde ökat liksom antalet elever som blivit behöriga till gymnasiet, trots en ökad andel elever med kort tid i Sverige. Nio av tio av Bredängsakademiens samarbetspartners är positiva till att medverka till grundskoleelevers kunskapsutveckling och tycker att det har varit givande för den egna verksamheten att träffa Bredängsskolans elever.

Hässelbyakademin startade sin verksamhet på Hässelbygårdsskolan hösten 2014.

Hässelbyakademiens mål är att se till att varje elev får en god grund för fortsatta studier och yrkesliv och en stabil grund att stå på inför resten av livet. Samarbete med arbetslivet gynnar elevernas studiemotivation, stärker deras nätverk och bidrar till personlig utveckling. Med ökad motivation och självförtroende ska elevernas resultat att höjas. Projektets målgrupp är årskurs 9-elever med höga ambitioner men med behov av extra stöd, t ex för att föräldrarna inte pratar svenska, inte kan hjälpa till med läsläsning, inte har något nätverk via hemmen, eller att de är i behov av att utveckla sina sociala förmågor. Urvalet görs genom att eleverna aktivt söker plats och de måste följa akademiens regler för att få behålla sin plats i projektet. Eleverna måste vara bra förebilder för andra elever rent socialt; inte slåss, mobbas, visa respekt för andra, komma i tid och inte skolka. De som ingår i projektet får extra läxhjälp, tillgång till studierum med arbetsro, kurser i arbetssökande, studiebesök på arbetsplatser, kulturkvällar, yrkesmentor och simundervisning för de icke simkunniga. Sedan starten har Hässelbyakademin arbetat med en grupp om 18 elever i årskurs nio. Efter det första året hade 17 elever höjt sina betyg med ett snitt på 19 poängs höjning. Fjorton fick sommarjobb. Samtliga elever ökade också sin skolnärvaro.

Med **Made by Rinkeby** (före detta Rinkebyakademin) fortsätter Rinkebyskolan att på olika sätt utveckla tankarna om "den öppna skolan mitt i byn". Målet är att höja resultaten för samtliga elever och bidra till att ge varje elev en god grund för fortsatta studier och yrkesliv, professionellt i projektform och med ett entreprenöriellt lärande i fokus. Det finns en stor potential i att skolan ligger mitt i centrum och är en central träffpunkt som kan användas i arbetet med att väva ihop skola och arbetsliv. Lördagsskola, läxhjälp på kvällstid i samarbete med olika ideella organisationer, elevdrivet café och aktivitetskvällar för flickor hålls i skolans lokaler utanför skoltid. Under det sista projektåret 2015 pågår implementering av Rinkebymodellen. Tack vare systematiskt genomförd kompetensutveckling för all pedagogisk personal har Rinkebyskolan efter projektets avslut utbildad personal som kan driva det entreprenöriella lärandet inom skolans ramar. Det finns upparbetade företags- och organisationskontakter som fortsatt kan berika skolans verksamhet. Även Rinkebyskolan har förbättrat sina resultat. Gymnasiebehörigheten har stigit från 52 till 68,8 procent mellan 2014 och 2015. Läxhjälp på kvällstid är välbesökt och lördagsskolan där man erbjuder studiestöd och läxhjälp i matematik, NO, SO, svenska och engelska besöks även av ungdomar från Spånga-Tensta.

Utmaningar

Den gemensamma nämnaren är en hög grad av arbetslivsanknytning och samverkan mellan skola och omvärld. Akademierna arbetar snarlikt men skiljer sig åt vad gäller målgrupper och grad av motivationsskapande verksamheter. Det är ännu för tidigt att säga om det ena sättet att arbeta varit mer framgångsrikt än ett annat då verksamheterna kommit igång vid olika tidpunkter. En utmaning som inte rör eleverna utan lärarna som ibland har svårt att se kopplingen mellan de aktiviteter som genomförs inom ramen för akademierna och den ordinarie ämnesundervisningen. Det är till stor del samma utmaningar som studie- och yrkesvägledningen står inför. Även det faktum att flera av aktiviteterna sker utanför skoltid ställer förändrade krav på organisering, finansiering och kommunikation.

5.1.4 Program för ökad delaktighet

Nedanstående aktiviteter gäller såväl grundskola som gymnasieskola och anknyter till programmet för ökad delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckla kvaliteten i åtgärdsprogram som ska utarbetas för elever i behov av särskilt stöd	2014-01-01	2015-12-31	
 Måluppfyllelsen för elever med funktionsnedsättningar följs upp	2012-01-01	2015-12-31	
 Säkerställa att läromedel är anpassade för elever med särskilda behov och att lämplig teknik finns att tillgå för elever som är i behov av detta	2014-01-01	2015-12-31	
 Säkerställa tillgänglighet på webben för elever, vårdnadshavare och pedagoger med funktionsnedsättningar	2012-01-01	2015-12-31	
 Sprida kunskap om hur man kan göra information/kommunikation tillgänglig inom förvaltningen och för andra förvaltningar som arbetar med barn/ungdomar	2013-01-01	2015-12-31	
 Bidra till att information om fritidsutbudet via idrottsnämndens "Fritid för alla" sprids och är tillgänglig för elever, vårdnadshavare och personal.	2013-01-01	2015-12-31	

5.2 Nämndens mål: Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Utbildningsförvaltningens arbete med strategisk kompetensförsörjning säkerställer att alla nivåer gemensamt har den kompetens som är nödvändig för att skapa den bästa skolan för varje elev.

Utbildningsförvaltningen attraherar, rekryterar, introducerar och behåller kompetenta och engagerade medarbetare som tar initiativ till och får möjlighet att utveckla sig själva och sitt uppdrag.

Lärarna är behöriga och legitimerade, och bidrar tillsammans med övrig personal till skolans utveckling.

Arbetsmiljön på utbildningsförvaltningens samtliga arbetsplatser är god. Ett särskilt fokus läggs på frågor kring arbetsbelastning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall 2014	Prognos helår	Årsmål 2015	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex		79		81	82	2015
  Andel medarbetare med ofrivillig deltid som erbjuds heltid		12 %		100 %	100 %	2015
  Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats		--		100 %	100 %	2015
  Ledarskapsindex		--		77	78	2015
  Motivationsindex		--		82	82	2015
  Sjukfrånvaro	5,4 %	5 %	5 %	4,5 %	4,4 %	Tertial 2 2015
  Sjukfrånvaro dag 1-14	1,8 %	--	1,7 %	1,7 %	tas fram av nämnd	Tertial 2 2015
  Styrningsindex		--		80	82	2015
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	52 st	450 st*	150 %	150 st	500 st	Tertial 2 2015
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	74 st	72 st		72 st	6 700 st	2015

* Till och med 2014 gällde indikatorn antal praktikplatser som kunde tillhandahållas. Nytt årsmål föreslås, 150 istället för 450.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2015-01-01	2015-12-31	
  Utbildningsnämnden ska erbjuda obehöriga lärare pedagogisk grund- eller vidareutbildning för att öka behörighetsgraden	2015-01-01	2015-12-31	
  Utbildningsnämnden ska revidera rekryteringsstrategin för fler lärare	2015-01-01	2015-12-31	
  Utbildningsnämnden ska ta fram förslag på åtgärder för att behålla erfarna lärare efter ordinarie pensionsålder	2015-01-01	2015-12-31	
  Nämnderna ska möjliggöra yrkesintroduktionsanställningar och lärlingsanställningar inom sina verksamheter	2015-01-01	2015-12-31	
  Samverka med arbetsmarknadsförvaltningen och andra aktörer med syfte att stödja personer med funktionsnedsättning vad gäller möjligheterna till anställningar och praktikplatser.	2013-01-01	2015-12-31	
 Säkerställa ickediskriminering vid rekrytering.	2013-01-01	2015-12-31	
  Erbjud sommarjobb för barn/ungdomar med funktionsnedsättningar	2013-01-01	2015-12-31	
  Utveckla former för brukarinflytande (Rådet för funktionshinderfrågor)	2014-01-01	2015-12-31	
  Inlevelseövning för beslutsfattare kring funktionshinderfrågor	2014-01-01	2015-12-31	
  Ge alla medarbetare kunskaper om funktionsnedsättningar och hur dessa påverkar eleven i skolan	2014-01-01	2015-12-31	

5.2.1 Personal- och kompetensförsörjning

Utbildningsförvaltningen måste attrahera och rekrytera fler lärare och även behålla redan anställda genom att stärka och utveckla bilden av skolan och utbildningsförvaltningen som en attraktiv arbetsgivare. Ett exempel från det strategiska arbetet med att förstärka stadens

varumärke som arbetsgivare är ett antal filmer från verksamheterna som visar på yrkets glädjeämnen och möjligheter.

Legitimerade och kompetenta lärare

Förvaltningens KOLL-kartläggning av lärare som saknar upp till 30 högskolepoäng till lärarexamen/lärarytelse är slutförd och en mall för handlingsplan för att uppnå behörighet har tagits fram. Enligt KOLL är 81 tillsvidareanställda lärare aktuella för vidareutbildning. Under hösten deltar 68 medarbetare i Läraryftet II. Förvaltningen ser dock att deltagandet i Läraryftet II minskar jämfört med förra terminen vilket följer en nedåtgående trend sedan 2013. En ny kartläggning av möjligheterna för barnskötare att utbilda sig till fritidspedagoger har påbörjats.

Satsningar inom ramen för FoU-strategin och -planen har fortsatt med tydligt fokus på att öka kunskapsbasen inom undervisning och lärande där lärare driver sin egen professionsutveckling i ett gemensamt lärande. Flera av insatserna riktar sig mer specifikt till lärare med förstelärarytelse eller lektorat bland annat genom seminarier och nätverk. Antalet lärare som deltar i undervisningsutvecklande ämnesdidaktiska FoU-projekt inom den regionala plattformen Stockholm Teaching and Learning Study ökat.

Stöd till rektorer vid rekrytering

Under 2015 genomförs ett försök med riktat stöd vid rekrytering av lärare. Syftet är att avlasta rektor, kvalitetssäkra rekryteringsprocessen och att ta tillvara alla sökande till utlysta tjänster. Försöket genomförs i grundskoleområde 4 och 7 och gymnasieområde 3. Försöket utvärderas under augusti och september och resultatet kommer ligga till grund för förslag till ytterligare insatser.

Introduktionsutbildningar

Under året har nya introduktionsutbildningar riktade till chefer och handläggare tagits fram. Utbildningen ”ny chef i förvaltningen” syftar till att stärka cheferna i arbetsgivarrollen samt erbjuda nödvändiga verktyg i det dagliga arbetet. Kursen erbjuds två gånger om året.

En ny introduktionskurs för handläggare på central förvaltning startar i november 2015. Den syftar till att säkerställa kompetensen kring lagar, interna riktlinjer och rutiner och skapa förutsättningar för ett gemensamt förhållningssätt och ge medarbetarna kunskap om vilka verktyg som finns till stöd i arbetet.

Nätverk för nyanlända pedagoger

Nätverkets syfte är att förvaltningen på sikt ska få fler behöriga lärare genom att förbereda kandidaterna för arbetet inom svenska skolan och öka chanser för anställning. Förvaltningen har idag ett samarbete med arbetsmarknadsförvaltningens Stockholms intensivsvenska för akademiker, Stockholms universitets vidareutbildning för utländska lärare samt länsstyrelsen. Förvaltningen för också samtal med Universitets- och högskolerådet, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och Skolverket om att starta ett projekt för att förbättra samverkan mellan

de deltagande aktörernas insatser. Projektet förväntas pågå mellan 2016-2018 och syftar till att effektivisera processen från ankomst till anställning för nyanlända pedagoger.

Samarbete med Teach for Sweden och Rebel Learners

Kandidaterna från Teach for Sweden anställdes första gången under 2013 i stadens skolor och under året har de första tagit sin lärarexamen. Syftet är att attrahera nytexaminerade som under sin anställning i skolan kompletterar sina studier för att bli legitimerade lärare. Samarbetet med organisationen har under åren utökats och gått från 4 lärare 2013 till 14 under hösten 2015 och samarbetet fortgår. Förvaltningen har medverkat på Rebels Summercamp med seminarier kring utmaningar för nyanlända (Start Stockholm) och coachande ledarskap för individers utveckling. Förvaltningen bedömer att båda dessa samarbeten fungerar bra ur både kompetensförsörjningssynpunkt och för att stärka staden som en bra arbetsgivare.

Skickliga lärares förutsättningar, efter uppnådd pensionsålder

Förvaltningen har under perioden påbörjat arbetet med åtgärder för att erbjuda goda villkor till lärare att stanna kvar i yrket efter pensionsålder. Omvärldsanalys kring tänkbara modeller som andra kommuner använder är genomförd under perioden och en enkät till målgruppen lärare genomförs i september i syfte att ytterligare utreda de förutsättningar som krävs. Ett fokusgruppsmöte genomförs i september i syfte att ta tillvara rektorers synpunkter och idéer kring förslag på åtgärder.

5.2.2 Karriärvägar för lärare

För vårterminen 2015 har utbildningsförvaltningen sökt statsbidrag för totalt 797 förstelärare och 20 lektorat. Förstelärarna är fördelade på 631 i grundskolan (inklusive det särskilda bidraget till skolor i så kallade utanförskapsområden), 158 i gymnasieskolan och 8 på Språkcentrum. Grundskolan har två lektorat och gymnasieskolan 18. Detta innebär att förvaltningen totalt för vårterminen har utnyttjat 846 av de 895 statsbidragen som beviljats av Skolverket. Anledningen till att de tilldelade statsbidragen inte nyttjats fullt ut är dels föräldra- och tjänstledighet men även svårighet att rekrytera till några skolor. Tjänsterna förväntas vara tillsatta under höstterminen.

Ett samarbete med Linköpings universitet har inletts där två grundskolor och två gymnasieskolor kommer att delta i ett interaktivt forskningsprojekt för att utveckla processindikatorer som kan användas för att synliggöra utvecklingsarbetet som bedrivs av förstelärare och lektorer. För att skapa samsyn och ett ökat fokus kring utveckling av undervisning och lärande anordnar förvaltningen i september en konferens för alla skolledare, chefer och lärare med försteläraryppdrag och lektorat. På konferensen deltar ett tjugotal framstående skolforskare bl.a. Andy Hargreaves, professor vid Lynch School of Education vid Boston College och skolor presenterar pågående utvecklingsarbete.

Under perioden har förvaltningen kompletterat det pedagogisk/didaktiska karriärspåret med befattningen utvecklingslärare. En utvecklingslärare behöver inte uppfylla samtliga krav för förstelärare men ska utföra strategiskt viktiga uppdrag för skolan eller förvaltningen.

5.2.3 Deltid till heltid

Förvaltningen har under året utvecklat ett förändrat arbetssätt som innebär större möjligheter till matchning och rörlighet inom hela förvaltningen. Förändringarna innebär att medarbetarens önskemål om heltid ska kunna anmälas kontinuerligt under året samt att önskemålet registreras på den personalplaneringslista från vilken rekrytering i första hand ska ske. Frågan har också varit central vid årets uppdragsdialoger och chefer har erbjudits riktat stöd för att finna lösningar för utökning av tjänster som traditionellt sett varit deltidsanställningar. Exempel på detta är inrättande av kombinationstjänster, översyn av tidsbegränsat anställda samt samarbete vid nyrekrytering mellan skolor.

Av 116 medarbetare som anmält intresse har 42 hittills kunnat erbjudas heltid och 21 medarbetare har kunnat få utökad arbetstid men inte upp till nivån heltid. I skolornas rapportering är köksbiträden och vaktmästare de yrkesgrupper som oftast är aktuella för utökning av arbetstiden. I vissa fall är kompetensen ett hinder för att kunna genomföra en utökning. En del av skolorna rapporterar även att utökning av arbetstiden har kunnat genomföras men att man ändå inte nått heltid. De enheter som når indikatorns mål har bland annat kunnat erbjuda köksbiträden en utökning av arbetstiden genom arbetsuppgifter i på morgon och eftermiddag inom enhetens fritidsverksamhet. På andra skolor har man bedrivit aktivt arbete med att fördela om arbetsuppgifter, komplettera arbetstiden genom att bistå vid läxläsning eller erbjuda kompetensutveckling för att inte kompetensen ska vara ett hinder till utökning.

Arbetet fortsätter under höstterminen. Trots ett aktivt arbete på många enheter bedömer förvaltningen att årsmålet inte helt kommer att uppnås.

5.2.4 Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har ökat jämfört med föregående tertiäl och uppgick den sista juni till 6 procent för kvinnor och 4 procent för män. Förvaltningen fortsätter de fördjupade analyserna av vilka sjukdomsorsaker som är vanligast hos långtidssjuka och grupper med högre sjukfrånvaro. Fokus är förebyggande åtgärder, särskilt ur ett jämställdhetsperspektiv. Faktainsamling och analys har påbörjats under perioden och förvaltningen avser att färdigställa arbetet under hösten 2015.

Hälsosamtal har genomförts vid utvalda enheter med hög korttidssjukfrånvaro. Vid samtalen medverkar sjuksköterskor från företagshälsovården, förvaltningens HR-konsulter, chefer och medarbetare. Syftet är att genom individuella handlingsplaner stärka individens hälsa och därmed minska sjukfrånvaron.

Arbetet på enheterna skiljer sig åt beroende på vilken problembild man identifierat. Vissa skolor arbetar med systematiskt arbetsmiljöarbete med inriktning mot friskvård, bemanning och arbetsbelastning. Andra skolor arbetar inriktat på rehabiliteringsprocessen tillsammans med företagshälsovård och HR-kontaktperson på förvaltningen. En gymnasieskola beskriver att flera års aktivt arbetsmiljöarbete med inriktning på både arbetsrutiner, friskvård och delaktighet nu resulterat i en lägre sjukfrånvaro.

Förvaltningens samarbete med företagshälsovården med riktade insatser till medarbetare inom skolköken som inleddes under 2014 fortsätter under hösten. Syftet är att utveckla metoder som kan förbättra samarbete, förebygga stress, öka arbetstillfredsställelsen samt minska korttidssjukfrånvaron. Insatserna fortsätter under hösten 2015 och kommer att utvärderas i syfte att implementera de mest effektiva åtgärderna vid ytterligare fler enheter där behov identifieras.

5.2.5 God arbetsmiljö och hälsa

Med syftet att stärka kompetensen inom systematiskt arbetsmiljöarbete, MBL och samverkan har förvaltningen upphandlat digitala utbildningar inom dessa områden. Utbildningarna utformas under hösten och enligt plan ska dessa vara klara att implementeras vid årets slut. Målgrupperna är dels chefer och andra nyckelpersoner samt alla medarbetare.

För att ytterligare stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet har förvaltningen utarbetat rutiner och uppföljningar. Forskningsprojektet PAUS – om proaktivt hälsoarbete, stresshantering och hälsopromotion fortlöper under året med avslut 2016.

Kompetensutvecklingsinsatser som ger medarbetare verktyg för att minska upplevd stress har utvecklats. Kurser i stresshantering kommer under hösten att erbjudas skolledare, pedagoger och andra medarbetare som är i behov av insatsen.

Arbetsmiljöverket genomför under året en tillsynsinsats där 30 procent av stadens skolor berörs. Hitintills har 29 skolor inspekterats. Förvaltningen ger skolorna stöd vid inspektionerna i form av rådgivning, analys och förslag på åtgärder i de fall Arbetsmiljöverket ställer krav på åtgärder av brister i arbetsmiljön. Under tillsynsperioden analyseras eventuella behov av centrala åtgärder/insatser utifrån de krav som ställs på enheterna.

5.2.6 Lönebildning

Som ett stöd för organisationens chefer har förvaltningens lönestrategiska dokument uppdaterats inför vårens löneöversyn. Vårens löneöversyn har avslutats enligt fastlagd tidplan.

Under våren genomfördes heldagsutbildningar med konsultstöd i medarbetarsamtal för chefer på olika nivåer. De nivågrupperade utbildningsinsatserna kommer även fortsättningsvis att erbjudas såväl nya chefer som erfarna. Med en väl fungerande kommunikation i samtal kring utveckling och lön skapas förtroende hos medarbetare och fackliga organisationer för arbetsgivarens lönepolitik, vilket är en förutsättning för att arbetsgivaren ska få förtroende att genomföra löneöversynen enligt modellen lönesättande samtal.

I höstens utvärdering av löneöversynen 2015 kommer fokus bland annat att sättas på effekter av de partsgemensamma utbildningsinsatser som genomförts tillsammans med Lärarförbundet under våren. Syftet har varit att öka intresset för lönesättande samtal som modell för löneöversynen och på så sätt öka andelen lönesättande samtal över tid.

Resultatet av såväl intern utvärdering av löneöversynen på arbetsgivarsidan som parts-gemensam utvärdering kommer att ingå i förvaltningens analys inför kommande löneöversyn.

Stadens arbete med arbetsvärdering och lönekartläggning i vilket utbildningsförvaltningen deltar aktivt kommer också framgent att ingå som en del i förvaltningens analys inför kommande löneöversyner.

5.2.7 Praktikplatser och feriearbete

Under perioden har 74 ungdomar anställts för feriearbete och 8 av dem rekryterades ur prioriterade grupper, varav 4 angav en funktionsnedsättning i sin ansökan. Den vanligaste arbetsuppgiften för ungdomarna har varit lokalskötsel och omsorg av barn.

Under perioden januari-juli 2015 har 52 praktiktillfällen genomförs vid utbildningsförvaltningen, av de aspiranter som arbetsmarknadsförvaltningens jobbtorg matchat. Samarbetet mellan förvaltningarna kommer att intensifieras för att öka antalet genomförda praktiktillfällen men också med målsättning att hitta placeringar för personer med funktionsnedsättning.

5.3 Nämndens mål: Det ekonomiska resultatet är i balans

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter håller budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög.

Indikator	Periodens utfall	Utfall 2014	Prognos helår	Årsmål 2015	KF:s årsmål	Period
  Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	3 st	5 st		5 st	tas fram av nämnden	2015
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,5 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 2 2015
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,6 %	99,9 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 2 2015
  Nämndens prognossäkerhet T2		-1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2015

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska se över systemet för utbetalning av skolpengen och tilläggsbelopp för att ge stabilare förutsättningar för skolorna	2015-01-01	2015-12-31	

5.3.1 Ekonomisk uppföljning - nämnd och övergripande verksamhet

Analys av utfallet

Inom nämnd och övergripande verksamhet redovisas ett överskott om 35,1 mnkr före fond och 35,2 efter fond. Fonden avser avdelningen för uppdrag kring lärande och elevhälsa. Överskottet beror dels på nämndens outnyttjade reserver, minskade personalkostnader samt minskade kostnader för konsulter och köp av verksamhet.

Omslutningsförändringar

Nämnd och övergripande verksamhet redovisar 2,9 mnkr i omslutningsförändringar varav 2,4 mnkr avser ökade intäkter för projekt Skolplattformen och resterande belopp ökade intäkter från inkasso.

Prognos för utbildningsnämnden, totalt

Analys av prognos för utbildningsnämnden

Nämndens har en ekonomi i god balans och prognossäkerheten är hög. Några resultatenheter avser att använda delar av sina resultatfonder under året helt enligt plan. Fonderna uppgår vid ingången till 2015 till totalt 266,1 mnkr och förvaltningen anser att planerad användning ligger i linje med hur fonderna bör användas.

Investeringar

Nämnden beräknar att de totala investeringsutgifterna för år 2015 kommer att uppgå till 91,0 mnkr, vilket innebär att nämndens budget för investeringar är i balans.

Prognosen för skolorna i egen regi uppgår för grundskolor till 35,5 mnkr och gymnasieskolor till 14,0 mnkr. Gemensam förvaltning beräknas investera 0,5 mnkr. Lokalenheten beräknas använda det extra investeringsanslaget på 1,0 mnkr som tilldelades av kommunstyrelsen i samband med tertialuppföljning 1 för klimatåtgärder.

Nyetableringsstödet syftar till att stimulera skolor till egna kapacitetshöjande åtgärder, vilka leder till att skolans totala kapacitet höjs. I samband med den ökade elevtillströmningen är behovet stort. Prognosen för nyetableringsstödet beräknas till 40,0 mnkr vilket är i nivå med budget.

Kapitalkostnader

I driftbudgeten ingår kapitalkostnader per augusti är 41,6 mnkr. Prognosen är att budgetramen på 67,0 mnkr kommer att hålla.

Analys av balansräkning och resultaträkning

I samband med tertialrapport 2 2015 ska ett bokslut upprättas per den 31 augusti. Tertialbokslutet är en av grundstenarna för prognosarbetet. I samband med tertialrapporten lämnas

resultat- och balansräkning. Balansräkningen för tertial 2 2015 ska enligt anvisningarna jämföras med balansräkningen för tertialrapport 2 2014.

Förvaltningen har periodiserat hyror, statsbidrag, timlöner samt övriga kostnader och intäkter. Förvaltningen har, liksom tidigare år, valt att periodisera kostnader och intäkter på 50 tkr eller högre. Periodiseringar i samband med tertialbokslut sköts centralt och skolorna/enheterna lämnar inte in egna beräkningsunderlag. Bokslutsinformation finns i bilaga 4.

Balansräkning, mnkr	201508	201408	Avvikelse
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	173,2	154,9	18,3
Maskiner och inventarier	173,2	154,9	18,3
Omsättningstillgångar	1 358,6	1 218,7	139,9
Kundfordringar	29,5	22,0	7,5
Diverse kortfristiga fordringar	780,6	679,0	101,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	548,0	517,1	30,9
Kassa och bank	0,5	0,6	-0,1
Summa	1 531,8	1 373,6	158,2
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	-1 190,7	-1 041,5	-149,2
Kortfristiga skulder	-341,1	-332,1	-9,0
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-14,8	-5,3	-9,5
Leverantörsskulder	-193,5	-184,3	-9,2
Övriga kortfristiga skulder	-20,0	-21,5	1,5
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-112,8	-121,0	8,2
Summa	-1 531,8	-1 373,6	-158,2

Tillgångar

Anläggningstillgångarna har ökat från 154,9 mnkr till 173,2. Investeringsstakten och anslag på förvaltningen har ökat.

Kundfordringarna har ökat mellan 2014 och 2015 från 22,0 till 29,5. Förändringen beror på senare fakturering av bland annat VFU och interkommunal ersättning än 2014.

Diverse kortfristiga fordringar har ökat med 101,6 mnkr från 679 mnkr till 780 mnkr. Förändringen hänför sig till ökade statsbidrag.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat från 517,1 mnkr till 548,0. Förändringen kan hänföras till ökade intäkter avseende skolplattformen samt elever i andra kommuner.

Kassa och bank har minskat från 0,60 mnkr till 0,50 mnkr vilket är en marginell förändring.

Skulder och eget kapital

Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder har ökat från 5,3 mnkr till 15,3 mnkr. Ökningen beror främst på interkommunala ersättningar som är under utredning.

Leverantörsskulder har ökat med 9,2 mnkr från 184,3 mnkr till 193,5 mnkr. Differensen mellan åren beror på hur leverantörerna fakturerar.

Övriga kortfristiga skulder har minskat från 21,5 mnkr till 20,0. Minskningen hänför sig till moms.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat från 121 mnkr till 104 mnkr. Minskningen kan hänföras till att kostnader för skolplattformen har fakturerats tidigare än 2014.

Jämförelse av resultaträkningen intäkter och kostnader tertialbokslut 2 2014 och 2015

Kostnaderna har ökat med totalt 674,0 mnkr jämfört med föregående år. Det är framför allt kostnader avseende ersättning till fristående förskolor och skolor med anledning av volymökning samt löne- och övriga kostnader som har ökat. Det motsvarar en bruttoökning på 6 procent.

Kostnaderna för köp av huvudverksamhet har ökat med 265,0 mnkr. Förklaringen till de ökade kostnaderna är att antalet barn i fristående förskolor och grundskolor har ökat. Dessutom har antalet stockholms elever i kranskommunernas gymnasieskolor ökat.

De bokförda kostnaderna för löner har ökat med 304,0 mnkr jämfört med föregående år. Kostnadsökningen är 7 procent. Orsaken är löneökningar (inklusive extra satsning med 2 procent hösten 2014) och ökad personal genom satsningar finansierade genom statsbidrag och motsvarande. Avtalsrörelsen 2015 har gett en löneökning om cirka 2,6 procent.

Övriga kostnader har en ökning med 89,0 mnkr och motsvarar cirka 1 procent och beror på normala prisökningar och kostnadsökningar genom ökade volymer. Inom gruppen återfinns olika typer av kostnader.

Lokalhyrorna har ökat med 16,0 mnkr. Nyttillkomna skolor står för den största del av kostnadsökningen samt hyresökningar bland annat på grund av ut- och eller ombyggnad.

Intäkterna har ökat med 155,0 mkr jämfört med samma period föregående år. Det är en ökning med 13 procent. Största delen kan förklaras av ökade statsbidrag för verksamheten och försäljning av verksamhet.

Strategiskt viktiga projekt

Projekt GSIT 2.0

Projektet GSIT 2.0 har tillsatts för att genomföra upphandling, teckna avtal samt förvalta avtal avseende it-service, för både pedagogisk och administrativ verksamhet. Införandet och avveckling av befintliga tjänster ska vara klart senast den 31 december 2018. Projektet arbetar nu med att ta fram en upphandlingsstrategi samt ett förfrågningsunderlag.

Under arbetet med att planera och förbereda upphandlingarna av it-service har konstaterats fördelar med att samordna arbetet med de olika upphandlingarna för utbildningsförvaltningens it-service och stadsledningskontorets projekt GSIT 2.0. Upphandlingsprojekten har därför slagits samman till ett gemensamt projekt samtidigt som de två upphandlingsuppdragen består. I samband med sammanslagningen planeras justeringar i upphandlingsuppdragen.

Kommunfullmäktige har för 2015 beviljat 45,0 mnkr för projektets kostnader.

Skolplattform Stockholm

Syftet med projektet Skolplattform Stockholm är att införa ett sammanhållet it-stöd för samtliga skolformer och dess underliggande processer. Förberedelser pågår för leveranser av de första delarna av it-stödet.

Efter sommaren 2015 påbörjas piloter på ett urval av grundskolor och på förskolor inom två stadsdelsnämndsområden, med pedagogiskt material och genomförande. I höst startar ett införande av Startsidan förskolan inom tre stadsdelsnämndsområden, samt införande av nytt Barn- och elevregister och Elevdokumentation för samtliga gymnasieskolor och gymnasiesärskolor. För förberedelser av ett införande i verksamheten har införandeprojekt etablerats inom samtliga berörda förvaltningar.

För projektet Skolplattform Stockholm har kommunfullmäktige beviljat 400,0 mnkr, varav 140,0 mnkr beräknas för 2015 för första fasen som avser upphandling och tekniskt införande. Kommunfullmäktige har därefter beviljat 295,0 mnkr, varav 35,0 mnkr för 2015 för andra fasen som avser kostnader för införande, servicedesk och dubbeldrift.

För projektet Skolplattform Stockholm har kommunfullmäktige beviljat 400,0 mnkr, varav 140,0 mnkr beräknas för 2015 för första fasen som avser upphandling och tekniskt införande. Kommunfullmäktige har därefter beviljat 295,0 mnkr, varav 35,0 mnkr för 2015 för andra fasen som avser kostnader för införande, servicedesk och dubbeldrift.

5.3.2 Lokaler

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska göra en kartläggning av fritidshemmens lokaler i syfte att minska barngrupperna och säkra det långsiktiga lokalbehovet	2015-01-01	2015-12-31	
  Utbildningsnämnden ska kartlägga stadens skolgårdar och ta fram ett verktyg av typen lekvärdesfaktor	2015-01-01	2015-12-31	
 Beställa åtgärder för att tillgängliggöra publika lokaler i ett femtontal skolor.	2014-01-01	2015-12-31	
 Införliva tillgänglighetsanpassning i samtliga skolgårdsprojekt.	2014-01-01	2015-12-31	
 Tillgängliggöra information om vilka skolor i egen regi som är tillgänglighetsanpassade.	2014-01-01	2015-12-31	
 Kartlägga den samlade tillgången av skollokaler som kvälls- och helgtid kan göras tillgängliga för läxhjälsverksamhet och för det lokala föreningslivet	2015-01-01	2015-12-31	

Samordnad grundskoleplanering i Stockholm (SAMS)

Under ledning av Stadsledningskontoret pågår samverkansprojektet, Samordnad grundskoleplanering i Stockholm. I projektet ingår utbildningsförvaltningen, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, idrottsförvaltningen och SISAB för att möta behovet av grundskolor kopplat till den långsiktiga bostadsproduktionen om 140 000 bostäder fram till 2030. Utbildningsförvaltningen har levererat en behovsanalys till projektet och gemensamma workshops med representanter från respektive förvaltning har genomförts. En första rapport från SAMS-projektet förväntas under hösten.

Kapacitetsinventering

En inventering har genomförts som ett första steg att göra en likvärdig bedömning av samtliga gymnasieskolors kapacitet. I den fortsatta processen ingår slutjustering av modell för kapacitetsbedömning, framtagande av målbild för skolans kapacitet och överenskommelse med skolan om möjligt antal elever. I och med att kapacitetsverktyget har uppdaterats så sker också en översyn av grundskolornas kapacitetsinventering. Större kunskap om skolornas kapacitet är en förutsättning för likvärdig bedömning och tillvaratagande av kapacitet.

Tillgänglighet

Förvaltningen har under året beställt tillgänglighetsåtgärder i publika lokaler i ett antal grund- och gymnasieskolor. Samtidigt pågår ett stort antal tillgänglighetsprojekt utifrån tidigare beställningar till SISAB. Denna typ av åtgärder vidtas dessutom regelmässigt vid större ombyggnads- och upprustningsprojekt. Tillgänglighetsanpassning införlivas också i skolgårdsprojekt. Information om skolors tillgänglighet läggs successivt ut på Internet.

Skolgårdar

Utbildningsförvaltningen genomförde under 2013-2014 en inventering av grundskolornas skolgårdar och under 2015 inventeras gymnasieskolornas skolgårdar. Inventeringen har genomförts med stöd av ett verktyg av typen lekvärdesfaktor. Utvärdering och uppdatering av

verktyget kommer att ske under hösten då samtliga inventeringar slutförts under sommaren. Syftet med inventeringen är att få en bättre överblick och prioritera insatser till rätt skola.

Förvaltningen samverkar med idrottsförvaltningen och SISAB kring skolgårdsåtgärder. Ett pilotprojekt har startat för utveckling av skolgårdar som på olika sätt utvecklas utifrån funktionsprogram och det koncept som behandlats av utbildningsnämnden våren 2015. Pilot-skolorna är Bredängsskolan, Hjulsta grundskola, Högalidsskolan, Rågsveds grundskola samt Spånga grundskola. Konstgräsplaner färdigställs vid Gärdesskolan, Storkyrkoskolan och Östbergaskolan. Rinkeby skolans innergård verksamhetsanpassas.

5.3.3 Upphandling och inköp

Upphandling av handledningstjänster riktad till de pedagogiska verksamheterna och inhyrning av tjänster till elevhälsan (skolläkare, skolsköterska och skolpsykolog) har avslutats och ramavtal finns för skolorna att avropa från. Ramavtalen för lokalvårdstjänster med förnyad konkurrensutsättning för de kommunala grundskolorna i västerort och söderort finns på plats och berörda skolor har påbörjat genomförande av den förnyade konkurrensutsättningen. I övrigt pågår arbetet med nämndens beslutade upphandlingar för 2015.

Under året har införandet av Effektivt inköp påbörjats. Införandet av inköpsmodulen kommer att ske i flera omgångar till och med år 2017.

5.4 Nämndens mål: Skolgårdsytor och gymnastiksalar görs tillgängliga för alla stockholmare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler stockholmare har tillgång till fler ytor för rörelse och motion

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbildningsförvaltningen och idrottsförvaltningen driver samverkansprojekt kring - föreningslivets tillgång till stadens befintliga gymnastiksalar - stadens kapacitet att hantera övernattningar i stadens egna lokaler - en plattform för samplanering av stadens idrottsbehov-uppdrag som rör skolgårdar	2015-01-01	2015-12-31	
 I samverkan med idrottsförvaltningen och SISAB arbetar utbildningsförvaltningen för en ökad nyttjandegrad av idrottsfunktioner	2015-01-01	2015-12-31	

5.5 Nämndens mål: Skolan bidrar till en hållbar livsmiljö

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det finns strategier för energihushållning, kosthållning och hållbar utveckling. Detta vävs även in i undervisningen för att synliggöra betydelsen av det personliga ansvaret för vår gemensamma livsmiljö och hälsa.

Indikator	Periodens utfall	Utfall 2014	Prognos helår	Årsmål 2015	KF:s årsmål	Period
● Andel av stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling		51 %		45 %	55 %	2015
● Andel elbilar		18 %		10 %	10 %	2015
● Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	82 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 2 2015
● Andel miljöbränslen i stadens etanol- och biogasfordon	70 %	80 %	75 %	85 %	tas fram av nämnd	Halvår 1 2015
● Elanvändning per kvadratmeter		37 kwh/kvm		35 kwh/kvm	32 kWh	2015
● Andel dubbdäck		0 %		0 %	tas fram av nämnd	2015
● Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	27;7 %	18;2 %	25 %	25 %	25 %	Tertial 2 2015
● Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår		97,1%		100 %	tas fram av nämnd	2015

5.5.1 Klimatsmarta måltider och ekologiska inköp

Under året ligger fokus inom skolmåltider på klimatsmarta måltider och ekologiska inköp. Ett svinprojekt med cirka 20 deltagande skolor har avslutats, som bland annat visat på att majoriteten av de deltagande skolorna minskat sitt svinn med minst 10 procent. Arbetssättet som prövats inom projektet kommer nu successivt att spridas till flera skolor. En inbjudan har gått ut till cirka 40 skolor som under hösten kommer att arbeta aktivt med svinn. Inför hösten 2015/våren 2016 planeras ytterligare utbildningsdagar om klimatsmarta måltider och ekologiska inköp.

5.5.2 Elanvändning

Utfallet de senaste 12 månaderna visar en förbrukning på 35,3 kWh/kvm, vilket är en sänkning jämfört med utfallet i VB 2014 på 36,8 kWh. Förvaltningen har arbetat för att sänka förbrukningen och prognosen är att det nuvarande årsmålet på 35 kWh/kvm kommer att uppnås. Att under hösten genomföra ytterligare åtgärder som ger effekt för ett ytterligare sänkt årsmålet bedöms däremot inte realistiskt.

5.6 Nämndens mål: Skolan är säker och trygg

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Organisationen av förebyggande säkerhetsarbete och krishantering är sådan att frågorna kan hanteras så nära berörda som möjligt och att effekterna av inträffade händelser minimeras. Säkerhetsarbetet ingår som en naturlig del i den ordinarie verksamheten med ständiga förbättringsåtgärder och leder till säkerhet och trygghet för elever och medarbetare.

Indikator	Periodens utfall	Utfall 2014	Prognos helår	Årsmål 2015	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA		100 %		100 %	100 %	2015

Förvaltningen har genomfört den årliga risk- och sårbarhetsanalysen och fortsatt arbetet med en fördjupad analys. Ytterligare utbildningsinsatser inom brandskydd har förberetts för hösten.

5.7 Övriga gemensamma uppdrag

EU-positionsapper

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Deltagande i Eurocities och andra nätverk för bevakning och påverkan inom EU, med inriktning mot utbildningsområdet.	2014-01-31	2015-12-31	
 Uppmuntra och stödja verksamheter att delta i EU-projekt och samarbeten inom nämndens verksamhetsområde utifrån Europa 2020-strategin.	2014-01-31	2015-12-31	

5.8 Synpunkter och klagomål

Stockholms stads klagomålshantering framgår av webbplatsen <http://www.stockholm.se/ForskolaSkola/Synpunkter--klagomal/>. Allmänheten kan framföra klagomål via ett formulär på webbplatsen eller via kontaktcenter. Alla klagomål framförs till den ansvarige för verksamheten. Inkomna synpunkter och klagomål hanteras kontinuerligt.

Hittills har det kommit in totalt 82 anmälningsärenden (ibland gäller anmälningen flera kategorier) som gäller den kommunala grundskolan från Skolinspektionen/Barn- och elevombudet/Diskrimineringsombudsmannen. Huvudmannen har uppdragits att utreda 31 ärenden. Svar har lämnats i samtliga ärenden där Skolinspektionen har beslutat att lämna över till huvudman för utredning och eventuella åtgärder.

Antal uppgifter i anmälningarna att bemöta, fördelat på följande kategorier:

Kränkande behandling 50, Särskilt stöd 25, Skolsituation (exempelvis undervisning, tillsyn, rätt till utbildning) 44 stycken.

Under perioden har 58 ärenden avslutats. Av dessa har 36 lett till kritik, antingen i form av anmärkning eller föreläggande att vidta åtgärder, medan 22 ärenden avslutades utan kritik.

När det gäller den kommunala gymnasieskolan har 13 anmälningar lämnats in till Skolinspektionen/Barn- och elevombudet. Samma period förra året hade det kommit in 15 anmälningar. Tendensen i riket är annars att antalet anmälningar ökar sedan 2008 även om ökningen nu har bromsats upp.

Åtta av anmälningarna har avskrivits eller överlämnats till annan myndighet, fyra ärenden är ännu inte beslutade. Inget av de avslutande ärendena har lett till kritik eller krav på åtgärder. Anmälningarna avser samarbete mellan skola och hem, huvudmannens organisation och styrning samt kränkande behandling. Av de ärenden som kom in till Skolinspektionen/Barn- och elevombudet förra året har fyra ärenden beslutats först under 2015, samtliga utan kritik.

I mars beslutades angående en fråga om en avgiftsfri utbildning vid en gymnasieskola, där eleverna samlade in pengar till en resa för fältstudier. Skolinspektionen fann att skolan inte brutit mot kraven i författningarna. Detta eftersom det var tydligt att det var frivilligt att bidra med pengar, att insamlingen skedde anonymt och elevernas deltagande i resan inte var kopplat till om eleven deltagit i insamlingen.

Ett ärende som rör stadens gymnasieskolor har prövats av Skolväsendets överklagandenämnd. Föräldrar till en elev överklagade innehållet i ett åtgärdsprogram. Överklagandenämnden fann att det fanns formella brister i åtgärdsprogrammet och ärendet återförvisades till skolan.
